

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Letno poročilo Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto 2014

februar 2015

I UVOD	6
II POVZETEK POROČILA O DELU	6
III UPRAVLJANJE Z OMEJENIMI DOBRINAMI	13
1 RADIJSKI SPEKTER	13
1.1 OPTIMALNA RABA SPEKTRA ZA RADIODIFUZIJO	14
1.1.1 Raba spektra za radio	14
1.1.2 Raba spektra za televizijo	15
1.1.3 Reševanje problematike z Italijo	15
1.1.4 Optimalna raba UHF- in FM-spektra	15
1.2 OPTIMALNA RABA SPEKTRA ZA RADIOKOMUNIKACIJE	16
1.2.1 Javni razpis frekvenc za mobilne tehnologije (4G)	16
1.2.2 javni razpis radijskih frekvenc v pasovih 10 GHz in 12 GHz	20
1.3 MEDNARODNA KOORDINACIJA IN SODELOVANJE	23
2 ŠTEVILSKI PROSTOR	24
IV REGULACIJA TRGOV	25
1 ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE	25
1.1 STANJE IN TRENDI NA TRGU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ	26
1.1.1 Trg fiksne telefonije	27
1.1.2 Trg mobilne telefonije	27
1.1.3 Širokopasovni dostop do interneta	28
1.1.4 Dostop do televizije	28
1.1.5 Konvergenca storitev	29
1.1.6 Medoperaterski širokopasovni dostop	29
1.2 ZASNOVA REGULATIVNEGA OKOLJA ZA OMREŽJA NOVE GENERACIJE (NGA)	30
1.3 UNIVERZALNA STORITEV – ANALIZE IN RAZPISI	31
1.3.1 Izračun neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve	32
1.3.2 Splošni akt o funkcionalnem dostopu	32
1.3.3 Splošni akt o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve	33
1.4 REGULACIJA UPOŠTEVNIH TRGOV	33
1.4.1 Trg 3	33
1.4.2 Trg 7	34
1.4.3 Trg 2	35
1.5 SODELOVANJE V DELOVNIH SKUPINAH BEREK IN EVROPSKE KOMISIJE	35
1.6 IZRAČUN TEHTANEGA POVPREČJA STROŠKOV KAPITALA (WACC)	36
1.7 ANALIZA MALOPRODAJNIH CEN	37

2 ELETRONSKI MEDIJI	37
2.1 RAZVOJ TELEVIZIJE IN TELEVIZIJI PODOBNIH STORITEV	38
2.1.1 Televizijski trg	38
2.1.2 Javni razpis za pravice digitalnega razširjanja TV	39
2.2 RAZVOJ RADIA IN PRIPRAVA RAZPISA FM-FREKVENC	40
2.2.1 Radijski trg	40
2.2.2 Javni razpis za dodelitev FM-frekvenc za zvokovno radiodifuzijo	42
2.2.3 Podlage za javni razpis za digitalne radijske pravice	43
2.3 POENOTENJE RAZVRŠČANJA IN OZNAČEVANJA OTROKOM ŠKODLJIVIH PROGRAMSKIH VSEBIN	43
2.4 MEDIJSKE UČILNICE	44
2.4.1 Regulacija radia in mednarodne prakse	44
2.4.2 Razvrščanje in označevanje otrokom škodljivih vsebin	44
2.5 MEDNARODNO SODELOVANJE – ERGA, EPRA IN CERF	45
3 POŠTNE STORITVE	46
3.1 STANJE IN SPREMEMBE NA TRGU POŠTNIH STORITEV	46
3.2 REGULACIJA LOČENEGA RAČUNOVODSTVA POŠTE SLOVENIJE	48
3.3 REGULACIJA IZVAJANJA UNIVERZALNE POŠTNE STORITVE	49
3.4 SPODBUJANJE KONKURENCE	52
3.5 MEDNARODNO SODELOVANJE: ERGP, CERP, SPZ IN EK	52
4 ŽELEZNIŠKI PROMET	53
4.1 ENAKOPRAVEN DOSTOP DO JAVNE ŽELEZNIŠKE INFRASTRUKTURE IN DO DODATNIH STORITEV	53
4.2 PRAVICE POTNIKOV V ŽELEZNIŠKEM PROMETU	53
4.3 IZVAJANJE UREDBE O EVROPSKEM ŽELEZNIŠKEM OMREŽJU ZA KONKURENČEN TOVORNI PROMET	54
4.4 MEDNARODNO SODELOVANJE: EVROPSKA KOMISIJA IN ZDRUŽENJE NEODVISNIH ORGANOV	54
4.5 SPREMLJANJE DOGAJANJ NA TRGU STORITEV PREVOZA BLAGA	54
4.6 SPREMLJANJE STORITEV V ŽELEZNIŠKEM POTNIŠKEM PROMETU	57
V NADZOR	58
1 NADZOR TELEKOMUNIKACIJ	58
1.1 OMREŽNA NEVTRALNOST	59
1.2 RAST NEŽELENIH KOMUNIKACIJ IN NEZAKONITEGA SNEMANJA	60
1.3 TRG 4, UNIVERZALNA STORITEV IN SOUPORABA JAVNE INFRASTRUKTURE	60
1.4 PREVENTIVA IN NADZOR PRI STORITVAH KLICA V SILI	60
1.5 NARAŠČANJE KRŠITEV PRI RABI ŠTEVILSKEGA PROSTORA	61
1.6 NEPOŠILJANJE PODATKOV	61
1.7 PREVENTIVNI PREGLEDI	61
2 NADZOR RADIJSKEGA FREKVENČNEGA SPEKTRA	62
2.1 MERITVE SPEKTRA IN ODPRAVLJANJE MOTENJ	62
2.2 POSODABLJANJE IN VZDRŽEVANJE MERILNEGA SISTEMA	63

2.3 SPREMLJANJE KAKOVOSTI STORITEV FIKSNIH IN MOBILNIH ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ	63
3 NADZOR ELEKTRONSKIH MEDIJEV	64
3.1 OKREPLJEN NADZOR IZVAJANJA PROGRAMSKIH ZAHTEV IN OMEJITEV	64
3.2 OGLAŠEVALSKE KRŠITVE TUJIH PROGRAMOV	64
3.3 DELEŽI AVDIOVIZUALNIH DEL	65
3.4 PROGRAMSKE MREŽE	65
4 NADZOR POŠTNIH STORITEV	65
<u>VI CENTER ZA SPREMLJANJE INVESTICIJ</u>	<u>66</u>
<u>VII REŠEVANJE SPOROV</u>	<u>67</u>
1 UPORABNIŠKI SPORI NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ	68
2 SPORI MED UPORABNIKI IN IZVAJALCI POŠTNIH STORITEV	72
3 MEDOPERATERSKI SPORI NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ	73
4 SPORI MED IZVAJALCI POŠTNIH STORITEV	73
<u>VIII SKRB ZA KONČNE UPORABNIKE</u>	<u>74</u>
1 POSVET Z OPERATERJI IN POTROŠNIŠKIMI ORGANIZACIJAMI TER PODPORA SAMOREGULACIJI	74
2 KLICNI CENTER IN POJASNILA KONČNIM UPORABNIKOM	74
3 PRENOVA SPLETNE RUBRIKE ZA POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORE	76
4 MESEČNI IZDATKI GOSPODINJSTEV ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE	76
<u>IX ZAKONODAJNI IN SODNI POSTOPKI</u>	<u>77</u>
1 NORMATIVNE AKTIVNOSTI	77
2 SODNI POSTOPKI NA DOMAČIH SODIŠČIH	77
3 MOTENJE RADIJSKEGA SPEKTRA IN TOŽBE PRED TUJIMI SODIŠČI	78
<u>X INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE</u>	<u>79</u>
1 NOVO IME IN ORGANIZIRANOST, NESPREMENJENO POSLANSTVO	79
2 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH	80
2 USMERJEN RAZVOJ ZAPOSLENIH	82
3 ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI DELA IN VPLIVA JAVNOSTI	84
4 INFORMACIJSKA PODPORA	86
5 DELO AGENCIJE ZA SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE IN SVET ZA RADIODIFUZIJO	87

XI RAČUNOVODSKO IN POSLOVNO POROČILO	88
1 PRAVNE PODLAGE, OBLIKA IN VSEBINA POROČILA	88
2 RAČUNOVODSKE USMERITVE	89
3 RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI	90
3.1 BILANCA STANJA	91
3.1.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	92
3.1.2 Kratkoročna sredstva, razen zalog, in aktivne časovne razmejitev	94
3.1.3 Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev	96
3.1.4 Lastni viri in dolgoročne obveznosti	97
3.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	98
3.2.1 Prihodki	100
3.2.2 Odhodki	104
4 URESNIČEVANJE FINANČNEGA NAČRTA	108
4.1 PRIHODKI	112
4.2 ODHODKI	113
REVIZORJEVO POROČILO	NAPAKA! ZAZNAMEK NI DEFINIRAN.

I UVOD

Letno poročilo Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto 2014 je pripravljeno v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah (Ur. l. RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 - ZIN-B in 54/14 - odl. US; v nadaljevanju: ZEKom-1), Sklepom o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 41/2013), Statutom Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 29/14) in Zakonom o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 - EZ-A in 33/11 - ZEKom-C).

Letno poročilo, sestavljeno iz **poročila o delu** ter iz **računovodskega in poslovnega poročila**, predstavlja rezultate pri prednostnih in rednih nalogah agencije ter podaja razlago porabljenih finančnih sredstev. Dosežki so prikazani po področjih, na katerih agencija izvaja svoje pristojnosti, v okviru upravljanja z omejenimi naravnimi dobrinami, regulacije trgov, izvajanja nadzora, reševanja sporov, vzpostavitve koordinacije in nadzora nad investicijskimi projekti, skrbi za končne uporabnike, vodenja zakonodajnih postopkov in sodelovanja v sodnih postopkih. Mednarodno delovanje agencije je predstavljeno v okviru vsakega od področij, na katerega se navezujejo posamezne mednarodne aktivnosti. Posebno poglavje je namenjeno institucionalnemu upravljanju ter znotraj tega organiziranosti in upravljanju s kadri, informacijski podpori, delu agencije za Svet za elektronske komunikacije in Svet za radiodifuzijo, zagotavljanju javnosti dela agencije ter ukrepom, ki jih je agencija sprejela za izboljšanje svojega delovanja. Računovodsko in poslovno poročilo vsebujeta bilanco stanja s prilogami, izkaz prihodkov in odhodkov ter ustrezne razlage.

II POVZETEK POROČILA O DELU

Za zagotavljanje učinkovitega razvoja komunikacijskih omrežij in storitev v korist prebivalcev in poslovnih subjektov Slovenije je agencija zasnovala deset ključnih aktivnosti na področju upravljanja virov in urejanja trgov, ki jim je zaradi kasnejše prepoznanih potreb pridružila še tri večje, uspešno izpeljane projekte.

V prizadevanju po informacijskem razvoju Republike Slovenije in zasledovanju ciljev Digitalne agende za Evropo je agencija v letu 2014 z javnim razpisom z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc za obdobje 15 let podelila razpoložljivi spekter v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz operaterjem elektronskih komunikacij, ki bodo v pridobljenem spektru ponujali storitve širokopasovnega mobilnega dostopa do interneta. Agencija je z uspešno izpeljano javno dražbo zagotovila ustrezno nacionalno pokrivanje za storitve širokopasovnega mobilnega interneta, vključno s podeželjem, omogočila konkurenčnost med operaterji ter iz izkupička dražbe pridobila finančna sredstva za državo v višini skoraj 150 milijonov evrov. Podoben uspeh, čeprav zaradi drugačnih zahtev razpisa z manjšim finančnim izkupičkom, je dosegla z javnim razpisom radijskih frekvenc v pasovih 10 GHz in 12 GHz, s katerim je poleg

učinkovite rabe radiofrekvenčnega spektra zagotovila spodbujanje in ohranjanje konkurence na trgu operaterjev storitev MMDS in BWA.

Na področju telekomunikacij je agencija izvedla javni razpis za izvajalce storitev iz nabora univerzalne storitve, torej za priključitev na javno komunikacijsko omrežje in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev, imenike in imeniško službo ter zagotavljanje javnih telefonskih govorilnic, in izdala odločbe izvajalcem univerzalne storitve. V skladu s priporočilom Evropske komisije o regulaciji cen zaključevanja klicev v fiksni in mobilni omrežji je izvedla analizo upoštevanih trgov zaključevanja klicev v javnem mobilnem in fiksni omrežju (upoštevna trga 3 in 7) in izdala 16 regulatornih odločb operaterjem s pomembno tržno močjo na navedenih upoštevanih trgih. V letu 2014 je opravila tudi analizo upoštevane trga posredovanja klicev v javnem telefonskem omrežju (trg 2) in s tem pričela postopek deregulacije tega medoperaterskega trga. Poleg tega je vzpostavila Center za spremljanje investicij, ki se nanašajo na skupno gradnjo in souporabo gospodarske javne infrastrukture ter razlastitve in omejitve lastniške pravice za potrebe gradnje javnih telekomunikacijskih omrežij. Cilj teh aktivnosti je zagotavljanje hitrih širokopasovnih storitev prek pocenitve izgradnje ustrezne infrastrukture in s tem uresničevanje Digitalne agende. Center ima inšpekcijske pristojnosti in je tudi prekrškovni organ. Zamisel centra predstavlja novost na našem trgu in zahteva koordinacijo številnih akterjev na različnih ravneh.

Za implementacijo načela omrežne nevtralnosti je agencija pregledala ponudbe slovenskih mobilnih operaterjev in uvedla štiri postopke inšpekcijskega nadzora, ki so bili ob koncu poročevalnega obdobja tik pred sklenitvijo. Njihov izid in posledice bodo predstavljeni v poročilu za leto 2015. Podobno velja za še en kompleksnejši projekt agencije, ki bo prispeval k dobremu delovanju omrežij nove generacije in omrežni nevtralnosti, to je spremljanje kakovosti mobilnih in fiksni podatkovnih storitev v širokopasovnih omrežjih (QoS BB), h kateremu spodbujata tako Evropska komisija kot BEREC. Agencija je v skladu z načrtovanimi aktivnostmi proučila dobre prakse drugih držav in izbrala način in obseg spremljanja, ki je primeren za slovenske razmere. Konec leta 2014 je uspešno izvedla javno naročilo za dobavo sistema spremljanja QoS BB, ki bo dan v uporabo v prvi polovici leta 2015. Pri nadzoru telekomunikacij je opazala zlasti porast neželenih komunikacij in nezakonitega snemanja, pri nadzoru radiodifuznega spektra pa nadaljevanje motenja slovenskega radijskega spektra s strani italijanskih uporabnikov radijskega spektra. V zvezi s tem je zaskrbljujoč trend razsodb italijanskih sodišč o motenju posesti v prid italijanskih subjektov, ki utegnejo biti v Sloveniji priznane za izvršljive.

Na področju elektronskih medijev je agencija v letu 2014 izpeljala javni razpis za dodelitev štirih pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije in pripravljala obsežnejši javni razpis radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo iz območja FM, kar bo zaradi nejasnosti glede razmejitve pooblastil Sveta za radiodifuzijo in agencije pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa nadaljevala v letu 2015. Pripravljala je tudi podlage za izvedbo javnih razpisov za upravljanje nacionalnega digitalnega radijskega multipleksa in ustrezno število dovoljenj za digitalno razširjanje radijskih

programov. V letu 2014 je pričela z izvajanjem prekrškovnega nadzora nad ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev in izrekanjem glob. Med drugim se je posvečala nadzoru spoštovanja omejitev pri predvajanju oglaševalskih vsebin v televizijskih programih, zlasti glede obsega oglaševanja na uro in prekinjanja avdiovizualnih del z oglasi. Uvedla je tudi redni nadzor spoštovanja določb v zvezi z oglaševanjem v tujih programih, registriranih v drugih državah članicah EU, ki se v Sloveniji razširjajo s slovenskimi oglasi in podnapisi. O ugotovljenih odstopanjih od pravil, določenih v Direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah je redno obveščala pristojne tuje regulatorje. Britanski Ofcom je dva kršitelja sankcioniral v skladu z britansko zakonodajo in jima naložil ukrepe za odpravo nepravilnosti. Na radijskem področju je agencija največ časa posvetila nadzoru radijskih mrež in nadzoru tistih izdajateljev radijskih programov, ki so v letih 2013 ali 2014 v svojih programih spremenili dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti. Agencija je konec leta 2014 pričela z uvajanjem informacijsko podprtega sistema za klasifikacijo in označevanje otrokom in mladoletnikom potencialno škodljivih programskih vsebin v linearnih in nelinearnih avdiovizualnih medijskih storitvah, s katerim bo na področju zaščite ranljivih skupin občinstev poskušala uveljaviti mehanizme koregulacije ter agenciji in slovenskim ponudnikom avdiovizualnih medijskih storitev omogočiti enostavnejšo klasifikacijo teh vsebin in zmanjšati možnost diskrecije oziroma subjektivnosti pri njihovem presojanju. V letu 2015 bo aktivnosti osveščanja in usposabljanja javnosti za informirano, premišljeno in odgovorno izbiro medijskih vsebin še nadgradila.

Na področju poštних storitev je agencija nadaljevala s presojo skladnosti nove metodologije ločenih računovodskih evidenc Pošte Slovenije. Prvi korak presoje je bil zelo obsežen. Končal se je junija 2014 z izdajo poročila KPMG Slovenija, ki vključuje 55 priporočil. Po njihovi implementaciji je Pošta Slovenije decembra 2014 predložila popravljeno verzijo metodologije ločenih računovodskih evidenc, ki bo predmet drugega koraka presoje. Na področju regulacije izvajanja univerzalne storitve je agencija uresničila cilje in dosegla pričakovane učinke. S spremljanjem izvajanja merjenja rokov prenosa poštних pošilk korespondence Pošte Slovenije in izredno presojo metodologije se je prepričala, da so spremembe relevantnega standarda kakovosti primerno upoštevane. Opravila je tudi več preventivnih nadzorov ter analizo zadovoljstva uporabnikov s pogodbenimi poštami, raziskavo o zadovoljstvu splošne in poslovne javnosti s poštnimi storitvami in primerjalno analizo cen in rokov prenosa pošilk.

Čeprav je na prioritete agencije pri regulaciji trga železniških storitev in izvajanje načrtovanih nalog vplivala naravna katastrofa, je agencija v letu 2014 izvršila večino načrtovanih nalog. V začetku februarja 2014 je žled povzročil nekajdnevno ustavitev železniškega prometa ter kasnejšo dolgotrajno omejitev prometa na progi med Ljubljano in Koprom. Glede na izredne razmere na njej, je agencija posebno pozornost namenila zagotovitvi enakopravne obravnave vseh prevoznikov, ki so izvajali prevozne storitve na tem delu železniške infrastrukture.

Končni uporabniki so vse bolj seznanjeni s pristojnostmi agencije in se nanjo pogosto obračajo z zahtevki po posredovanju v sporu s ponudniki elektronsko

komunikacijskih ali poštних storitev, saj je postopek pred agencijo brezplačen in enostavnejši kot sodni postopek. Število uporabniških sporov je v letu 2014 občutno preseglo napovedi agencije, po drugi strani pa je bilo zaradi uspešne regulacije upoštevanih trgov manj medoperaterskih sporov. Agencija podpira prizadevanja operaterjev po samoregulaciji določenih področij in je aktivno sodelovala pri pripravi Samoregulacijskega kodeksa o nadomestilih končnim uporabnikom za nedelovanje ali slabše delovanje javnih komunikacijskih storitev operaterjev.

Trgi, za katere je pristojna agencija, so tudi v letu 2014 doživljali spremembe. Na trgu elektronskih komunikacij v Sloveniji so posebej izstopale spremembe v lastniških deležih operaterjev. Značilen je vstop ameriškega delniškega sklada KKR v lastništvo družbe Telemach, ki je kasneje prevzela družbo Elektro Turnšek in s tem še okrepila svoj položaj na trgu dostopa do televizijskih storitev. Sklad KKR je napovedal tudi prevzem družbe Tušmobil.

Pri rabi frekvenc se je več sprememb zgodilo v radiokomunikacijah kot v radiodifuziji. To vpliva na radijski trg, saj je večinoma še odvisen od razširjanja v analogni tehniki. Dodatno ga ovirajo motnje italijanskih radijskih postaj. Televizija je v večji meri digitalizirana, delež platform, ki so konkurenčne prizemni, je velik. To se pozna pri interesu izdajateljev televizijskih programov za vstop nanjo. Na razpisu dovoljenj za digitalno oddajanje zaradi premajhnega povpraševanja niso bila podeljena vsa dovoljenja. Po drugi strani izdajatelji, ki razpolagajo z dovoljenji, z vstopom v multipleks odlašajo. Prihaja tudi do izstopov.

Na medijske trge sicer pomembno vplivajo tudi širše spremembe, ki niso vezane samo na dogajanje v Sloveniji. Pojavljajo se novi akterji, posredniki vsebin z bolj ali manj jasnimi elementi uredniškega poseganja. O njih in o potrebi, da se jih vključi v okvir harmonizirane ureditve, teče razprava na ravni Evropske unije. Ob teh vprašanjih regulatorji in komisija razpravljajo tudi o morebitnem spreminjanju načel, ki urejajo teritorialno jurisdikcijo; posebna pozornost pa je namenjena zaščiti otrok pri rabi avdiovizualnih medijev in ponovni obuditvi zamisli, da bi se neodvisnost avdiovizualnih regulatorjev uredila na evropski ravni, podobno kot je to že urejeno za regulatorje elektronskih komunikacij, poštних storitev in železniškega prometa.

Na trgu poštних storitev se nadaljuje padanje količin pisem, nižanje prihodkov in števila zaposlenih, in sicer predvsem zaradi vse večje uporabe elektronskih storitev, gospodarske krize. Nadaljevala se je optimizacija omrežja Pošte Slovenije, znižanje števila poštних nabiralnikov, poštних predalov, izpostavljenih predalčnikov ter znižanje števila zaposlenih. Drugi izvajalci poštних storitev so obdržali število zaposlenih, povečali količine izvedenih storitev in prihodke. V evidenco izvajalcev poštних storitev je agencija vpisala štiri nove subjekte in dvema med njimi izdala tudi ugotovitveni sklep o izvajanju zamenljivih poštних storitvah.

Na področju železniškega prometa je bil v letu 2014 je bil vsem prevoznikom zagotovljen enakopraven dostop do javne železniške infrastrukture in do dodatnih storitev. Prepeljanih je bilo več kot 18 milijonov ton blaga, pri čemer so prevozniki

opravili skupaj 4,27 milijarde neto tonskih kilometrov. Količina prepeljanega blaga se je v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečala za 4,81 %.

Leto 2014 je bilo dinamično tudi na ravni Evropske unije. V maju sprejeta Direktiva o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti je močno vplivala na delo agencije. Obenem je Evropska komisija izdala revidirano Priporočilo o upoštevni trgih, ki skupaj s Priporočilom o doslednih obveznostih nediskriminacije in cenovnih metodologijah prinaša nove koncepte regulacije. Agencija je z aktivnim članstvom v delovnih skupinah združenja evropskih regulatorjev BEREC sooblikovala podlage za prihodnjo regulacijo elektronskih komunikacij na ravni unije in si pri tem prizadevala za koristi končnih uporabnikov in industrijske cilje Republike Slovenije. Podobne cilje je zasledovala na področju avdiovizualnih medijskih storitev v okviru razprav v novoustanovljeni skupini regulatorjev pri Evropski komisiji ERGA in v največjem združenju regulatorjev EPRA; na področju poštnih storitev pa znotraj ERGP, CERP in Svetovne poštne zveze. Sodelovala je tudi pri pripravi stališč Republike Slovenije do predlogov zakonodajnih aktov Evropske komisije in Evropskega parlamenta iz četrtega železniškega paketa ter začela s pripravami na svetovno konferenco WRC-15 Mednarodne telekomunikacijske zveze in delovala v 21 delovnih skupinah, ki se ukvarjajo z uporabo radiofrekvenčnega spektra.

Dodatna izpostavljena naloga je bila namenjena krepitvi kadrovskega potenciala. Njeno izvajanje, kot tudi realizacija drugih kompleksnejših in obsežnejših nalog s seznama, je bilo predvideno v obdobju več let. Ker je bil program dela in finančni načrt za leto 2013 sprejet šele konec februarja 2014, za leto 2014 pa tik pred iztekom leta – sredi decembra 2014, je to povzročilo zakasnitve pri nekaterih projektih. Naloge, načrtovane za leto 2013, ki se v letu 2013 niso izvajale ali so se izvajale v omejenem obsegu, so se prenesle v leto 2014, kar je ob pozno sprejetem programu dela za leto 2014 vplivalo na izvajanje nalog, planiranih za to leto. Zaradi teh razlogov je dokončanje nekaterih nalog iz leta 2014 predvideno v letu 2015. Poleg ključnih nalog je agencija načrtovala tudi redno opravljanje trajnih nalog in administrativnih obveznosti, ki se odvijajo v skladu s zakonsko opredeljenimi postopki in roki. V zvezi z njimi si je za cilj zastavila povečevanje učinkovitosti z informatizacijo in optimizacijo poslovnih procesov. Zaposlitveni načrt, ki je bil predlagan že leta 2013, a ga je agencija v luči nepotrjenih programov dela in kompleksnosti tematike odložila do potrditve programa dela za leto 2015, bo uresničila v tem letu.

Strnjeni povzetek uspešnosti pri vseh izpostavljenih projektih predstavljamo v preglednici na naslednji strani.

NALOGA	OPIS AKTIVNOSTI	FAZA	Dosežek	KOMENTAR
Javni razpis radijskih frekvenc za mobilne tehnologije (4G)	Javni razpis, odpiranje ponudb, sklepi o izbiri dražiteljev, javna dražba, sklepi o ugotovitvi najvišje ponudbe uspešnim dražiteljem, preverjanje plačila, odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc, pravomočnost odločb.	○	■	Uspešna izvedba in doseženi vsi zastavljeni cilji: premostitev digitalnega razkoraka, približevanje ciljem digitalne agende, zmanjševanje asimetrije na trgu mobilnih komunikacij in ustrezno finančno nadomestilo državi (~150 mio EUR).
Javni razpis radijskih frekvenc v pasovih 10 GHz in 12 GHz	Priloga izhodišč za javni razpis, Informativni memorandum, javni razpis, odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc osmim operaterjem v osmih geografskih območjih (januarja 2015).	○	■	S podelitvijo frekvenc je agencija dosegla vse cilje, dodatno pripomogla k ciljem digitalne agende in omogočila dostop do širokopasovnih storitev tudi na podeželju.
Zasnova regulativnega okolja za omrežja nove generacije (NGA)	Zasnova projekta, izdelava primerjalnih analiz, študij dobrih praks, zbiranje dokumentacije.	○	■	Obsežen in zahteven projekt je načrtovan za obdobje več let. Njegov zaključek je predviden do srede leta 2016.
Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (trg 7)	Izdelava analize, izdelava cenovnega modela, posvetovanje z agencijo za varstvo konkurence, javno posvetovanje, notifikacija pri Evropski komisiji, izdaja odločb reguliranim operaterjem.	○	■	4 operaterji določeni za operaterje s pomembno tržno močjo, saj zaključujejo klice v lastnih mobilnih omrežjih. Z odločbo so jim bile naložene obveznosti dostopa, preglednosti, enakega obravnavanja, cenovne obveznosti (simetrična cena zaključevanja klicev 0,0114 EUR/min).
Zaključevanje klicev v posamičnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (trg 3)	Izdelava analize, izdelava cenovnega modela, posvetovanje z agencijo za varstvo konkurence, javno posvetovanje, notifikacija pri Evropski komisiji, izdelava odločb reguliranim operaterjem.	○	■	12 operaterjev določenih za operaterje s pomembno tržno močjo, ker zaključujejo klice v lastnih fiksni omrežjih. Z odločbo so jim bile naložene obveznosti medomrežnega povezovanja in medoperaterskega dostopa, preglednosti, enakega obravnavanja, cenovne obveznosti (simetrična cena zaključevanja klicev 0,000876 EUR/min).
Posredovanje klicev s fiksne lokacije v javnem telefonskem omrežju (trg 2)	Izdelava analize s preskusom treh meril. Agencija za varstvo konkurence se je morala izjasniti na tretje merilo, da bo lahko ex-post zagotavljala učinkovito konkurenco na trgu. Analiza je bila v javnem posvetovanju in notificirana pri Evropski komisiji.	○	■	Agencija predlaga deregulacijo navedenega upoštevne trga, kar je v skladu s Priporočilom o upoštevni trgi. Pripravlja deregulacijsko odločbo.
Vzpostavitev Centra za spremljanje investicij	Center je vzpostavljen in deluje z dvema zaposlenima. Pripravljeni so bili osnutki temeljnih aktov za delo centra (analiza vplivov, poslovnik, plan dela in plan nadzorov).	○	■	Dejavnost Centra je v Sloveniji novost. Zahteva kompleksno koordinacijo različnih akterjev na ravni cele države in ustrezna orodja za spremljanje in analizo vpisov v baze podatkov v registre Geodetske uprave Republike Slovenije.
Zagotavljanje omrežne nevtralnosti	Pregled ponudb, uvedeni 4 postopki, ob izteku leta so bili tik pred zaključkom (odločbe izdane v januarju 2015).	○	■	Strokovno izjemno zahtevna tematika, v zvezi s katero primanjkuje mednarodnih primerov in zgledov.
Spremljanje kakovosti storitev fiksni in mobilni širokopasovni omrežji (QoS BB)	Pregled dobrih praks in študijski obiski; na njihovi podlagi zasnova in izvedba javnega naročila in nakup aplikacije za spremljanje QoS BB.	○	■	Polna operativnost v letu 2014 vzpostavljenega sistema spremljanja QoS BB bo dosežena v prvi polovici 2015.
Razpis za določanje izvajalca univerzalne storitve	Izdelane so bile tri analize storitev iz nabora univerzalne storitve, izvedeni trije javni razpisi za te storitve in izdane tri odločbe izvajalcem o izvajanju teh storitev.	○	■	Agencija je analize, razpise in odločbe pripravila v skladu s časovnico, tj. pred iztekom predhodno veljavnih odločb.
Zasnova regulacije dostopovne in razdelilne točke v večstanovanjskih in poslovnih objektih	V pripravi sta analiza in splošni akt o tehničnih podrobnostih dostopovne in razdelilne točke v večstanovanjskih in poslovnih objektih.	○	■	Na potek izvajanja projekta je vplivala direktiva o nižanju stroškov, ki je zahtevala spremembo metodologije, zato se izpeljava te obsežne naloge nadaljuje v letu 2015.
Razvoj televizije in televiziji podobnih storitev	Opravljen pregled koriščenja pravice do digitalnega razširjanja, začeti postopki za odvzem neaktivnih pravic. Vzpostavljeno sistematično spremljanje trga AVMS na zahtevo in register teh storitev. Naročena študija trendov gledanja televizije in sprememb v načinih rab avdiovizualnih medijev (izsledki v začetku 2015).	○	■	Zaradi pomanjkanja interesa niso bile podeljene vse na razpisu ponujene pravice za digitalno oddajanje. Tudi izdajatelji, ki razpolagajo z digitalnimi dovoljenji, se ne odločajo za vstop na prizemno platformo ali z nje izstopajo. Nedosegljivost zanesljivih podatkov o rabah novih medijev povzroča težave pri spremljanju trga (ponudba podatkov se komaj vzpostavlja).
Razvoj radia in priprava razpisa FM-frekvenc	Izbor 36 razpoložljivih radijskih frekvenc z najboljšim potencialom; načrt tridelnega javnega razpisa; predlog pogojev in meril; javna obravnava analize stanja in izhodišč javnega razpisa. Študij ureditve radia in možnosti za odpravo pomanjkljivosti; dialog z ustanovami v Sloveniji; izmenjava izkušenj s tujimi regulatorji (primerjalna analiza ureditev radia)	○	■	Sredi leta 2014 se je zaradi spora glede razmejitve pooblastil SRDF in agencije pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa proces priprave javnega razpisa ustavil. Večina časa in resursov agencije je bila preusmerjena v iskanje rešitev za nastalo situacijo. Predvidene tri faze razpisa, ki naj bi se začele sredi leta 2014, agencija zato prenaša v leto 2015.
Preverjanje skladnosti novega stroškovnega modela Pošte Slovenije z zakonodajo	Prvi korak je obsegal pregled metodologije ločenih računovodskih evidenc z ogledi delovanja enot in logističnega centra. Zaključen je bil v letu 2014 s poročilom revizijske hiše KPMG Slovenije. Rezultat presoje je 55 priporočil za Pošto Slovenije.	○	■	Izvedba drugega koraka je odvisna od implementacije priporočil. Zaradi veliko ugotovljenih nepravilnosti jih Pošta Slovenije ni uspela implementirati hitreje. Popravljen metodologijo je poslala decembra 2014. Projekt bo končan najkasneje aprila 2015.
Krepitev kadrov in njihovih kompetenc	Zagon programa razvoja kadrov in njihovih kompetenc; izdelani ocena in analiza trenutnega kadrovskega potenciala skupine vodij, izhodišča za nadaljnji razvoj organizacije projektnega dela v agenciji ter številna izobraževanja.	○	■	Izvedena izobraževanja so postavila dobre temelje za nadaljnje delo. Zaposleni so jih dobro sprejeli. Program ni bil v celoti uresničen zaradi nerealiziranega zaposlovanja novih uslužbencev, za katere so bila načrtovana usposabljanja.

Tabela 1: Pregled stanja in rezultatov pri ključnih projektih v letu 2014

AKOS

Legenda:

FAZA	
○	Končano
○	Poteka
○	Prekinjeno
○	Opuščeno

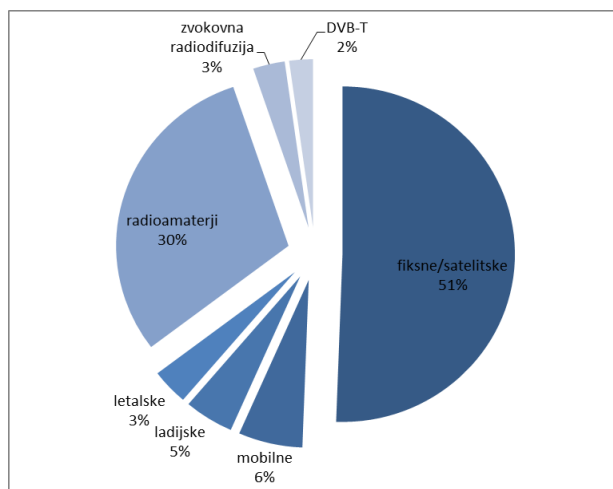
DOSEŽEK	
■	Skladen z načrti
■	Delno skladen
■	Odstopa od načrtov

III UPRAVLJANJE Z OMEJENIMI DOBRINAMI

Za zagotavljanje učinkovitega koriščenja radijskega spektra je agencija v letu 2014 v okviru rednih nalog pripravljala in posodabljala načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov, načrt uporabe radijskih frekvenc, način izračuna plačil za njihovo uporabo, splošne akte o rabi frekvenc za posamezne radiokomunikacijske storitve; vodila upravne postopke za izdajo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za radijske in televizijske postaje, fiksne zveze, satelitske zveze, radijske postaje letal, radijske postaje plovil, zasebne in javne mobilne komunikacije; izdaja radioamaterska dovoljenja (dodelitev klicnega znaka); ter izvaja mednarodno usklajevanje uporabe radijskih frekvenc, ki vključuje pripravo multilateralnih in bilateralnih sporazumov. Na področju administracije elementov oštevilčenja je za njihovo učinkovito rabo skrbela prek vodenja uradnih evidenc v zvezi z zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter upravljanjem elementov oštevilčenja; obravnavala vloge za pridobitev odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja; izdajala soglasja za prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja na druge operaterje; nadzorovala racionalno rabo dodeljenih števil; ter spremljala izvajanje prenosljivosti števil in upravljanje z domeno ENUM, ki omogoča preslikavo običajnih telefonskih števil v imena, primerna za uporabo v internetu, za končne uporabnike.

1 RADIJSKI SPEKTER

V letu 2014 je agencija pri upravljanju koriščenja radijskega spektra poleg rednih nalog izvajala še dva večja projekta: javni razpis z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz za mobilne tehnologije četrte generacije (4G) ter javni razpis radijskih frekvenc v pasovih 10 GHz in 12 GHz za večpredstavnostni večtočkovni distribucijski sistem (MMDS) in brezžične širokopasovne dostopovne sisteme (BWA). Izpeljane so bile tudi priprave na javni razpis radijskih frekvenc za analogni (FM) in digitalni (DAB+) radio. Do največjih premikov v rabi frekvenc v primerjavi z letom poprej je prišlo zlasti na področju mobilnih komunikacij, pri radijskih frekvencah za radiodifuzijo pa je stanje ostalo razmeroma nespremenjeno. Priprava razpisov za analogni in digitalni radio zaradi vprašanj, ki izhajajo iz zakonske ureditve in razmerij med sodelujočimi organi, se nadaljuje v letu 2015. Za pospešitev uvajanja digitalnega radia in lajšanje bremen izdajateljem radijskih programov, ki bi ob analognem radiu želeli oddajati tudi v digitalni tehniki, je agencija pripravila in izdala Splošni akt o spremembah in dopolnitvi splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Ur. l. RS, št. 30/2013 (33/2013 popr., 40/2013 popr.), 81/14). Pripravila in v javno obravnavo predložila je tudi predlog Splošnega akta o spremembah in dopolnitvi splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-3a; v javni obravnavi do 27. 2. 2015), s katerim je predlagala, da se frekvenčni pas 700 MHz (t.i. digitalna dividenda II), do sedaj v rabi za storitve radiodifuzije, nameni za mobilne komunikacije.

Slika 1: Delež veljavnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc konec leta 2014

1.1 OPTIMALNA RABA SPEKTRA ZA RADIODIFUZIJO

Agencija skrbi za zagotavljanje optimalne rabe spektra, namenjenega digitalni radiodifuziji, na podlagi ZDRad in ZEKom-1. Agencija skrbi tudi za optimalno rabo spektra, namenjenega analogni zvokovni radiodifuziji, pri čemer sledi določbam ZEKom-1 in deloma ZRTVS-1. V letu 2014 je agencija reševala 164 zadev s področja upravljanja radiodifuznega spektra, od tega je bilo 138 rešenih, 26 pa prenesenih v leto 2015. Od 138 rešenih zadev jih je bilo 114 na zahtevo stranke, v 109 zadevah je bilo strankam ugodeno, 4 zahteve so bile zavrnjene, 1 postopek je bil ustavljen. Po uradni dolžnosti je bilo uvedenih 25 zadev. Agencija je v treh zadevah izdala odločbe o razveljavitvi radijskih frekvenc. Od 26 nerešenih in prenesenih zadev v leto 2015 sta bila 2 postopka prekinjena, 22 upravnih postopkov pa se rešuje v zakonitem roku.

1.1.1 RABA SPEKTRA ZA RADIO

Konec leta 2014 je bilo veljavnih 344 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo v FM-tehnik in 5 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na srednjem valu. Od tega je bil javni zavod RTV Slovenija imetnik 177 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v FM-tehnik in 4 na srednjem valu. Podobno kot v prejšnjih letih tudi v letu 2014 ni bil uveden noben postopek javnega razpisa za dodelitev novih radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo v območju FM. V zvezi z zahtevami nekaterih izdajateljev radijskih programov s praktično nacionalnim pokrivanjem po občasnem oddajanju lokalnih vsebin na posameznih območjih je agencija sredi leta 2014 izdelala analizo tehničnih vidikov ter analizo uporabniške izkušnje želene lokalizacije radijskih programov. Jeseni leta 2014 je bilo v zvezi s tem izdanih skupaj 56 spremenjenih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Na področju digitalnega radia je agencija v letu 2014 dokončala pripravo vseh potrebnih izhodišč za objavo javnega razpisa za pridobitev radijskih frekvenc za nacionalno pokrivanje za DAB+, pridobljeno je bilo tudi soglasje Vlade Republike Slovenije glede višine zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine.

1.1.2 RABA SPEKTRA ZA TELEVIZIJO

Konec leta 2014 je bilo veljavnih 164 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za multipleks A in 92 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za multipleks C, operater obeh nacionalnih omrežij digitalne prizemne televizije je javni zavod RTV Slovenija. Na multipleksu A so bili konec leta 2014 prisotni programi javnega zavoda RTV Slovenija (na nacionalni ravni: TV SLO 1, TV SLO 2, TV SLO 3; na območju pokrivanja Zahod: TV Koper Capodistria; na območju pokrivanja Vzhod: Tele M) in zasebni program Vaš kanal (na območju pokrivanja Center), pokritost prebivalstva s signalom multipleksa A znaša več kot 98 %. Prek multipleksa C so se konec leta 2014 razširjali zasebni programi POP TV, Kanal A, Planet TV, TV 3 in Golica TV, pokritost prebivalstva s signalom multipleksa C znaša 96 %. Agencija je poleti 2014 razveljavila odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za lokalni multipleks in odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za konkretno oddajno lokacijo samostojnega podjetnika ALTERHDTV Igor Peternej, s.p., ker kljub večkratnemu opozorilu ni poravnal plačila za uporabo radijskih frekvenc. Operaterji lokalnih multipleksov ostajajo ATV Babnik & Co, Litija, na območju Litije, Domates, Portorož, na območju med Koprom in Sečoveljami, HI-FI, na območju Murske Sobote, VTV Studio, na območju med Ravnami na Koroškem in Celjem ter Zavod TV Galeja Ilirska Bistrica na območju med Ilirsko Bistrico in Sežano.

1.1.3 REŠEVANJE PROBLEMATIKE Z ITALIJO

V letu 2014 je agencija nadaljevala z aktivnostmi za trajno rešitev problemov slišnosti oziroma vidnosti slovenskih programov ob meji z Italijansko republiko. Nadzorovala je stanje ob državni meji in prijavljala motnje italijanski administraciji in Uradu za radiokomunikacije pri Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU). Nadaljevala je z obveščanjem organov ITU glede kršitve mednarodnih pogodb in neaktivnosti Italijanske republike pri odpravi motenj in z obveščanjem skupine za politiko radijskega spektra pri Evropski Komisiji (RSPG). Agencija je o problematiki motenja sprejema slovenskih radijskih in televizijskih programov ob meji z Italijo intenzivno seznanjala Ministrstvo za izobraževanje, znanost, in šport RS (MIZKŠ) in Ministrstvo za zunanje zadeve RS (MZZ) ter sodelovala v delovni skupini, ki se je ukvarjala s problemi slišnosti oziroma vidnosti slovenskih programov ob meji z Republiko Italijo. Agencija je nadaljevala tudi z optimizacijo radijskih frekvenc in dodatnih radijskih frekvenc slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na zahodu države, da bi tako omilila težave pri sprejemu slovenskih signalov zaradi nedovoljenega vpliva italijanskih postaj. Poleg tega je agencija celo leto nudila tehnično in pravno pomoč prizadetim slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so se zaradi tožbenih postopkov pred italijanskimi oziroma slovenskimi sodišči obračali na agencijo z različnimi zahtevki.

1.1.4 OPTIMALNA RABA UHF- IN FM-SPEKTRA

Na področju radiofrekvenčnega spektra v območju UHF je agencija konec leta 2014 začela s prerazporeditvijo digitalnih televizijskih kanalov. Iz televizijskih kanalov, ki so bili doslej dodeljeni na radiofrekvenčnem pasu 700 MHz, jih je predstavila na televizijske kanale pod tem pasom. Izvedenih je bilo nekaj optimizacij odločb o

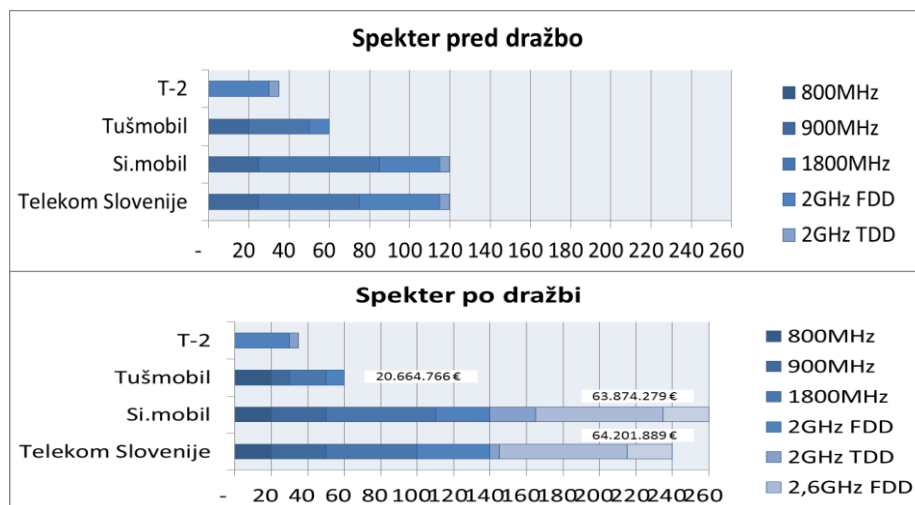
dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije. Agencija pa je odločila tudi v postopku spremembe mesečne cene za storitev oddajanja na multipleksu C. Na področju analogne zvokovne radiodifuzije (FM) je agencija nadaljevala z optimizacijo dodeljenih radijskih frekvenc, med njimi dodatnih radijskih frekvenc. Izdajala je tudi odločbe v zvezi s spremembami pri programskih radijskih mrežah. Možnosti za pridobivanje novih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo v FM-tehniki so omejene na možnost koordinacije frekvenc za radijske postaje majhnih moči in z zelo omejenim dosegom. Takšne frekvence so zato uporabne predvsem za dopolnilno pokrivanje že obstoječih radijskih programov ali za odpravo motenja sprejema že obstoječih programov. Poleg tega je agencija v letu 2014 izvajala tudi analize FM-radiofrekvenčnega spektra in posodabljala spiske prostih FM-frekvenc, ki bi jih bilo mogoče uvrstiti na enega od prihodnjih javnih razpisov. Junija 2014 je bila objavljena in v javno obravnavo dana »Analiza radijske ponudbe v Republiki Sloveniji in možnosti za njen razvoj«, ki predstavlja strateške usmeritve agencije za podeljevanje radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo.

1.2 OPTIMALNA RABA SPEKTRA ZA RADIOKOMUNIKACIJE

Glavna naloga agencije na tem področju je bila izvedba javnega razpisa in dražbe frekvenc za mobilna omrežja četrte generacije. Še en uspešno izveden in v letu 2014 skoraj v celoti zaključen projekt, je bil javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih 10 GHz in 12 GHz.

1.2.1 JAVNI RAZPIS FREKVENC ZA MOBILNE TEHNOLOGIJE (4G)

Agencija je v prvi polovici leta 2014 uspešno zaključila ključno nalogo za leto 2014, javni razpis z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz za mobilne tehnologije četrte generacije. Naloga je potekala in bila izvršena v skladu z načrti iz programa dela za leto 2014. Z javnim razpisom je agencija zagotovila ustrezno nacionalno pokrivanje za storitve širokopasovnega mobilnega interneta, omogočila konkurenčnost med operaterji ter iz izkupička dražbe pridobila finančna sredstva za državo. Priprava javnega razpisa z javno dražbo je zahtevala angažiranje vseh razpoložljivih ustrezno usposobljenih kadrov in za posamezne naloge tudi zunanjih sodelavcev. Javna dražba se je odvijala od 3. do 28. aprila 2014 in se je končala po 55 krogih draženja in enem dopolnilnem krogu v osrednji fazi ter po dodelitveni fazi. Na javnem razpisu je bil ponujen ves razpoložljivi spekter v pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz in 2600 MHz za obdobje 15 let ter ves nedodeljeni spekter v pasu 2100 MHz do 21. septembra 2021. Dodeljene so bile vse ponujene frekvence, z izjemo dveh blokov (2 x 10 MHz) v pasu 1800 MHz in enega bloka (2 x 5 MHz) v FDD-pasu 2100 MHz. Skupni izkupiček dražbe je bil 148.740.934,00 evrov. Frekvence so dražili trije od štirih obstoječih slovenskih mobilnih operaterjev – Simobil, Telekom Slovenije in Tušmobil. Pregled uporabe spektra za mobilne storitve pred in po javnem razpisu z javno dražbo prikazuje spodnja slika, ki podaja tudi informacijo o finančnem izidu dražbe.

Slika 2: Pregled uporabe spektra za mobilne storitve pred in po dražbi leta 2014

Vsi navedeni frekvenčni pasovi so namenjeni zagotavljanju mobilnih komunikacijskih storitev. Radijske frekvence v frekvenčnih pasovih 800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz so bile na voljo za uporabo takoj po izdaji odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, in sicer od 31. maja 2014, medtem ko bodo zaradi obstoječih pravic uporabe frekvenc v frekvenčnih pasovih 900 MHz in 1800 MHz na voljo za uporabo od 4. januarja 2016 naprej.

Administrativni stroški za izvedbo javne dražbe, ki predstavljajo vse stroške razen stroškov dela redno zaposlenih na agenciji, ki so se ukvarjali s pripravo in izvedbo dražbe, so skupaj znašali 1.013.425,20 evrov. Pokrili so jih dražitelji v enakih deležih. Ker je vsak dražitelj pred dražbo vplačal 300.000,00 evrov kot garancijo za resnost ponudbe, ki jo je agencija upoštevala pri plačilu administrativnih stroškov, je moral po koncu dražbe vsak dražitelj vplačati še 37.808,40 evrov razlike. Stroške dela redno zaposlenih sodelavcev na projektu je agencija pokrila iz rednih pristojbin operaterjev.

Agencija je vse od začetka priprave javne dražbe v letu 2012 ter v skladu z obvezo o učinkoviti rabi spektra zasledovala tri temeljne in enako pomembne cilje: zagotoviti ustrezno nacionalno pokrivanje, vključno s pokrivanjem ruralnih območij, zagotoviti konkurenčnost med operaterji ter za državo pridobiti ustrezna finančna nadomestila za uporabo frekvenc. Zato se je odločila, da pripravi enovito elektronsko dražbo za več frekvenčnih pasov, saj je le tako lahko omogočila doseganje vseh ciljev dražbe. Hkratna ponudba vsega razpoložljivega spektra je ponudnikom omogočila, da si zagotovijo ustrezen nabor frekvenc, in izključila njihovo negotovost glede pridobivanja dodatnega spektra v ločenih postopkih dodeljevanja frekvenc. Za ustrezno se je izkazala tudi odločitev agencije za elektronsko dražbo formata CCA s pravilom druge najvišje cene. Da bi sploh lahko izpeljala takšno dražbo, je bilo treba spremeniti dele Zakona o elektronskih komunikacijah, saj v preteklosti v Sloveniji še nikoli ni bila izvedena elektronska dražba frekvenc in tako določbe zakona niso omogočale aplikacije najpogosteje uporabljenih pravil dražb. Sprememba zakona je agenciji omogočila izpeljavo

izbranega formata dražbe, katerega glavna prednost je v učinkoviti podelitvi frekvenc, tako da je najbolj v skladu s potrebami operaterjev, in v doseganju končne cene, ki je najbližje realni tržni ceni frekvenc. Rezultati dražbe kažejo, da je izbira formata dražbe, ki je temeljila na študijah primerov dražb frekvenc v drugih državah, znatno prispevala k uspešni izvedbi prve elektronske dražbe frekvenc v Sloveniji.

Poleg tega je agencija zaradi izjemne asimetrije moči operaterjev na slovenskem trgu rezervirala dva bloka (2 x 5 MHz) v pasu 800 MHz, ki sta bila na voljo samo obstoječim operaterjem z največ 15-odstotnim tržnim deležem aktivnih končnih uporabnikov javnih mobilnih storitev in morebitnim novim ponudnikom, ki bi vstopili na slovenski trg mobilnih komunikacij. S tem je želela preprečiti morebitno izrivljanje šibkejših operaterjev in posledično ustvarjanje premalo konkurenčnega trga mobilnih javnih komunikacijskih storitev. Glede na dražitelje, ki so se prijavili na javni razpis, je imel pravico nakupa rezerviranega spektra Tušmobil, ki je to pravico tudi izkoristil.

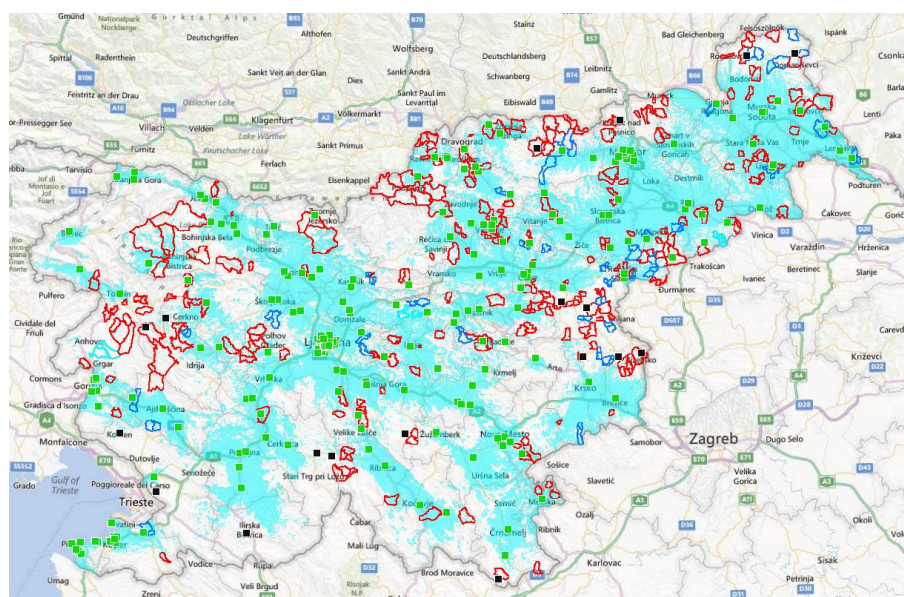
Da ne bi prišlo do kopičenja frekvenc, je agencija v pogojih javnega razpisa predpisala, da morajo operaterji Simobil, Telekom Slovenije in Tušmobil, ki so pridobili spekter pod 1 GHz, mobilne javne komunikacijske storitve omogočiti 25 % prebivalstva Republike Slovenije po 1 letu, 50 % prebivalstva Republike Slovenije po 2 letih in 75 % prebivalstva Republike Slovenije po 3 letih od pridobitve frekvenc. Operaterji Simobil, Telekom Slovenije in Tušmobil, ki so vsi pridobili tudi spekter nad 1 GHz, morajo mobilne javne komunikacijske storitve omogočiti 25 % prebivalstva Republike Slovenije po 3 letih in 40 % prebivalstva Republike Slovenije po 5 letih s katerokoli frekvenco nad 1 GHz.

Blok frekvenc v pasu 800 MHz s posebno obveznostjo pokrivanja je pridobil Simobil. Agencija je ta blok frekvenc v velikosti 2 x 10 MHz vezala na obveznost pokrivanja vsaj 95% prebivalcev Republike Slovenije v najkasneje treh letih, pri čemer zahteva pasovno širino najmanj 10 Mbit/s od bazne postaje do mobilnega uporabniškega terminala zunaj zgradb, kar pomeni približno 1 Mbit/s znotraj zgradb. Simobil lahko to obveznost izpolni z uporabo katerih koli frekvenčnih pasov, ki so mu dodeljeni. Obenem mora Simobil v treh letih zagotoviti tudi pokrivanje posebej določenih ruralnih naselij (225 od 300, vsako leto 75), v katerih je zelo slaba pokritost s fiksnim širokopasovnim dostopom, in sicer 75 % prebivalstva posameznega naselja. V njih mora zagotoviti tako mobilne storitve, kot tudi storitve ustreznega nadomestka fiksnega širokopasovnega dostopa. K takšni obveznosti, za katero je agencija opravila tudi simulacijo stroškov za operaterje, zavezujejo Strateška usmeritev pristojnega ministrstva št. 381-8/2011-MVZT/13 z 19. septembra 2013 in cilji digitalne agende, v skladu s katerimi bi morali imeti vsi državljani Evropske unije (in ne zgolj tisti, ki živijo v gosto naseljenih urbanih okoljih) do leta 2020 internetno povezavo hitrosti 30 Mbit/s. Eden od ukrepov iz programa politike radijskega spektra¹(RSPP), ki ima za cilj večjo

¹ Sklep št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra

prilagodljivost pri uporabi spektra (glej člen 4 (2), RSPP), je pozivanje držav članic EU in Evropske komisije k sodelovanju pri izboljševanju prilagodljivosti uporabe spektra, zato da se prek možnosti uporabe novih tehnologij in prenosa ali zakupa pravic do uporabe spektra spodbujajo inovacije in naložbe. Frekvenčni pas 800 MHz je bil po prehodu na digitalno televizijsko oddajanje odvzet radiodifuziji s ciljem, da se zagotovi možnost mobilnega interneta čim večjemu številu prebivalcev oziroma, da se doseže čim večje pokrivanje in preseže digitalni razkorak.

Za učinkovito zagotavljanje pokrivanja podeželja s širokopasovnimi storitvami, razvoj širokopasovnih omrežij in sodelovanje z operaterjem Simobilom, ki mu je bila naložena obveznost pokrivanja posebej določenih ruralnih naselij, v katerih je zelo slaba pokritost s fiksnim širokopasovnim dostopom, agencija spremlja izgradnjo omrežja LTE prek četrtnetnega posredovanja plana izgradnje omrežja v izbranih naseljih. Simobil je agenciji v letu 2014 posredoval dvoje poročil o načrtih izgradnje omrežja in izrazil namero o pokritju 105 izbranih naselij že do konca leta 2014. Modra barva na spodnji sliki prikazuje podatke Simobila o pokritosti z LTE-baznih postaj, ki že obratujejo in so označene z zeleno. Črne pike na sliki pa predstavljajo načrtovane bazne postaje v naslednjem tromesečju.

Slika 3: Pokritost ozemlja Republike Slovenije iz Simobilovih LTE-baznih postaj konec leta 2014

Pri obravnavi poročil je agencija s Simobilom usklajevala tudi formalno, tehnično in oblikovno popolnost poročil za zagotovitev ustreznega poročila o izpolnjevanju obveznosti pokrivanja v danem enoletnem roku. Za namen preverjanja izpolnjevanja posebnih obveznosti glede pokrivanja v radiofrekvenčnem pasu 800 MHz – pokrivanja posameznih določenih naselij, je agencija ob dodelitvi radijskih frekvenc na svoji spletni strani objavila podatkovno zbirko naseljenih naslovov (PZNN), ki se uporablja pri izračunu pokrivanja prebivalstva v teh naseljih. PZNN je agencija vzpostavila iz podatkov Registra prostorskih enot in Registra prebivalstva,

ker je statistična 100-metrška mreža porazdelitve prebivalstva v Republiki Sloveniji premalo natančna v primerih ugotavljanja pokrivanja po posameznih naseljih. Vsebuje geolocirano porazdelitev prebivalcev Republike Slovenije glede na prijavljeno stalno prebivališče na nek presečni datum. Na osnovi Simobilovih podatkov je agencija izračunavala pokrivanja posameznih naselij ter izračune preverjala z meritvami na terenu. Z namenom čim boljše usklajenosti izračunov s terenskimi meritvami, bo agencija z navedenimi aktivnostmi nadaljevala in optimizirala svoj model, ki ga bo uporabila pri preverjanju dosežene pokritosti po enoletnem roku v prihodnjem letu.

1.2.2 JAVNI RAZPIS RADIJSKIH FREKVENC V PASOVIH 10 GHz IN 12 GHz

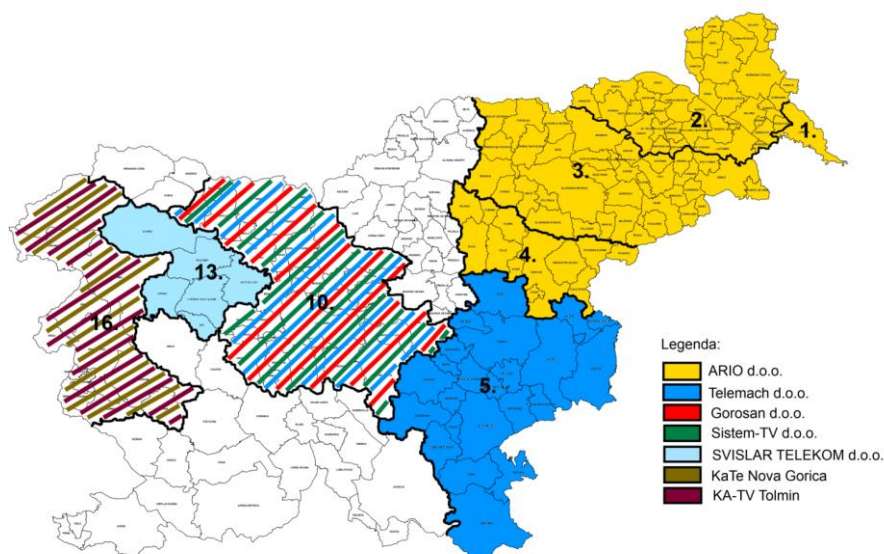
Cilji javnega razpisa, ki ga je agencija v celoti pripravila in izvedla v letu 2014, so bili predvsem spodbujanje učinkovite rabe radiofrekvenčnega spektra, spodbujanje in ohranjanje konkurence na trgu operaterjev storitev MMDS (*Multimedia Multipoint Distribution System* – večpredstavnostni večtočkovni distribucijski sistem) in BWA (*Broadband Wireless Access* – brezžični širokopasovni dostopovni sistemi), spodbujanje inovativnosti, upoštevanje potrebo po izogibanju škodljivim motnjam in zagotavljanju tehnične kakovosti storitev z namenom povečanja razpoložljivosti širokopasovnih storitev in učinkovitih rešitev za potrebe povečanega brezžičnega pretoka podatkov, prispevanje k doseganju ciljev Digitalne Agende za Evropo, spodbujanje dostopa do širokopasovnih storitev tudi na podeželju, spodbujanje naložb, inovacij in razvoja storitev ter zagotavljanje fleksibilnosti pri uporabi radiofrekvenčnega spektra. Na javnem razpisu je bilo v vsakem od 16 geografskih območij skupaj ponujenih 1 150 MHz radiofrekvenčnega spektra, in sicer 350 MHz v radiofrekvenčnem pasu 10 GHz in 800 MHz v radiofrekvenčnem pasu 12 GHz. Radiofrekvenčni pas 10 GHz, v katerem je bil na javnem razpisu ponujen spekter od 10 000 do 10 150 MHz in od 10 300 do 10 500 MHz, je namenjen predvsem za BWA in druge prizemne sisteme, preko katerih se lahko zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve v skladu s standardom EN 302 326. Radiofrekvenčni pas 12 GHz, v katerem je bil na javnem razpisu ponujen spekter od 11 700 do 12 500 MHz, pa je namenjen predvsem za MMDS ali druge prizemne sisteme, prek katerih se lahko zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve v skladu s standardoma EN 300 748 in EN 302 326.

Ponudniki, ki so na javnem razpisu pridobili radijske frekvence, bodo morali komercialno omogočati storitve MMDS oziroma BWA ali druge elektronske komunikacijske storitve, na način, da v vsakem pasu zagotovijo pokrivanje 10 % prebivalstva v vsakem dodeljenem geografskem območju po dveh letih od razpoložljivosti radijskih frekvenc in 30 % prebivalstva v vsakem dodeljenem geografskem območju po štirih letih od razpoložljivosti radijskih frekvenc. Prav tako bodo morali operaterji, ki uporabljajo radijske frekvence v pasu 5 GHz in s katerimi ne morejo zagotoviti povezave s predpisanimi močmi, določenimi v odločbi št. 2005/513/EC, ter operaterji, ki uporabljajo radijske frekvence v 12 GHz pasu in s katerimi ne morejo zagotoviti povezave z močmi, predpisanimi v razpisni dokumentaciji, zagotoviti prehod na 10 GHz pas. Poleg obveznosti, ki so navedene zgoraj, bodo morali ponudniki, ki bodo za zagotavljanje širokopasovnih storitev pridobili spekter v 10 GHz pasu, v štirih letih od izdaje odločb o dodelitvi radijskih

frekvenc ponuditi vsem svojim naročnikom možnost internetne vršne hitrosti 30 Mbit/s in zagotoviti bitno hitrost z uporabniško izkušnjo najmanj 10 Mbit/s od bazne postaje do sprejemnika, minimalno zagotovljeno hitrost 2 Mbit/s proti uporabniškemu priključku ter minimalno zagotovljeno hitrost vsaj 1 Mbit/s proti bazni postaji. Svoje ponudbe je na javni razpis je za osem geografskih območij oddalo 8 ponudnikov, od tega jih bo radijske frekvence dobilo 7. Tabela spodaj prikazuje rezultate javnega razpisa po posameznih področjih. Slika pa grafično prikazuje, v katerih geografskih območjih so operaterji pridobili frekvence. Odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc so bile izdane tik po koncu poročevalnega obdobja, natančneje v januarju 2015, radijske frekvence v 10 GHz pasu bodo na voljo do 31. januarja 2025, v 12 GHz pasu pa z različnimi datumi razpoložljivosti do 31. januarja 2025. Obdobja razpoložljivosti radijskih frekvenc v 12 GHz pasu so odvisna od datumov veljavnosti trenutno veljavnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v tem pasu.

Geografsko območje	Ime bloka	Frekvence (MHz)	Imetnik ODRF
1 (Lendava)	A3_01, A4_01	12 100 – 12 500	ARIO
2 (Murska Sobota)	A3_02, A4_02	12 100 – 12 500	ARIO
	B1_02, B2_02	10 000 – 10 150	
	C1_02, C2_02	10 300 – 10 500	
3 (Maribor – Ptuj)	A3_03, A4_03	12 100 – 12 500	ARIO
	B1_03, B2_03	10 000 – 10 150	
	C1_03, C2_03	10 300 – 10 500	
4 (Celje – Velenje)	A3_04, A4_04	12 100 – 12 500	ARIO
	B1_04, B2_04	10 000 – 10 150	
	C1_04, C2_04	10 300 – 10 500	
5 (Novo mesto)	A1_05, A2_05	11 700 – 12 100	Telemach
	B1_05	10 000 – 10 075	
	C1_05	10 300 – 10 400	
10 (Ljubljana - Kranj)	A1_10, A2_10,	11 700 – 12 100	Telemach
	A3_10,	12 100 – 12 300	GOROSAN
	A4_10	12 300 – 12 500	Sistem-TV
	B1_10	10 000 – 10 075	Telemach
	C1_10	10 300 – 10 400	Telemach
13 (Škofja Loka)	A1_13, A2_13	11 700 – 12 100	SVISLAR TELEKOM
16 (Nova Gorica)	A1_16, A2_16	11 700 - 12 100	KaTe Nova Gorica
	A3_16	12 100 – 12 300	KA-TV Tolmin

Tabela 2: Rezultati javnega razpisa frekvenc v pasovih 10 in 12 GHz po geografskih območjih

Slika 4: Geografska območja, v katerih bodo operaterjem dodeljene radijske frekvence v 10 GHz in 12 GHz pasovih

V letu 2014 je agencija izdala 29 novih odločb za satelitsko novinarstvo oziroma SNG/OB. Odločbe so bile izdane v zvezi z večjimi prireditvami in športnimi dogodki. Za fiksne zveze (mikrovalovne zveze) je agencija v letu 2014 izdala 1370 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Vlagatelji so predvsem širili obstoječa hrbtenična omrežja oziroma povečevali kapaciteto že obstoječih usmerjenih zvez. Na področju mobilnih radijskih sistemov je agencija izdala 194 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, tj. za podaljšanje veljavnosti odločb in izdajo novih odločb za nove mobilne radijske sisteme. Na področju privatnih mobilnih radijskih komunikacij je agencija v letu 2014 nadaljevala usklajevanje delovanja sistemov PMR (Privat Mobile Radio) v frekvenčnih pasovih 29,7 – 87,5 MHz, 146 – 174 MHz in 440 – 470 MHz s priporočilom ERC/REC T/R 25-08, ki narekuje pravilne frekvenčne podpasove za delovanje baznih postaj in terminalske opreme. Za potrebe radioamaterske dejavnosti je agencija izdala 433 CEPT radioamaterskih dovoljenj. V okviru radijskih dovoljenj je agencija v letu 2014 izdala 82 odločb za zrakoplove in 57 za plovila. Nadaljevala je s pripravo postopkov za vzpostavitev baze podatkov za obravnavo zahtevkov za dodelitev klicnih znakov za osebne javljalnike položaja (PLB). Baza podatkov bo v pomoč za obravnavo informacij, ko imetnik prosi za pomoč v primeru nesreče. Agencija je prejela v odobritev tudi 708 notifikacij opreme v skladu z R&TTE Direktivo. Dve tretjini vseh zahtevkov sta bili rešeni brez omejitev delovanja opreme, četrtnina vseh zahtevkov je dobila omejitev v skladu s harmoniziranimi radiokomunikacijskimi standardi EU, medtem ko je bila slaba desetina vseh zahtevkov zavrnjena zaradi neskladnosti s prej omenjenimi standardi in/ali zaradi specifičnosti uporabe radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji. Posamezna država članica EU ima namreč lahko določen del frekvenčnega spektra razporejen drugače kot druge države članice EU glede na razvitost in uporabo

radijskega spektra ob predpostavki, da se ne izkrivlja konkurenca. Pri tem je treba dodati, da agencija na področju uporabe radijske in telekomunikacijske terminalne opreme tesno sodeluje z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS (MGTR) in Tržnim inšpektoratom RS (TIRS). Najnovejše informacije si zaradi lažjega nadzora uporabe in tudi možne prepovedi posamezne evropsko nestandardizirane opreme izmenjuje tako na sestankih med MG in TIRS kot prek poročil skupin TCAM in ADCO (v sklopu strojne Direktive 98/37/ES). V okviru svoje dejavnosti je agencija spremljala napredek pri uporabi radijskih frekvenc za mobilne storitve v pasovih, ki so primarno namenjeni drugim radiokomunikacijskim storitvam. V obravnavi sta dva načina, ki sta v dokumentih označena z "ASA" in "LSA". Novi sistemi bodo javnim mobilnim komunikacijskim storitvam praviloma omogočali dodatne zmogljivosti in s tem prispevali k zagotavljanju boljših storitev končnim uporabnikom.

1.3 MEDNARODNA KOORDINACIJA IN SODELOVANJE

Agencija v skladu z mednarodnimi dogovori koordinira uporabo radijskih frekvenc, katerih uporaba vpliva na druge države. V letu 2014 je bilo rešenih 75 koordinacijskih zahtevkov za mobilne zveze, 9 za fiksne zveze in 9 za satelitske zveze. Slovensko podjetje Center odličnosti Vesolje znanost in tehnologije je v sodelovanju s Space Flight Laboratory inštituta za vesoljske študije Univerze v Torontu razvilo mikrosatelit NEMO-HD za interaktivno opazovanje in snemanje Zemlje. V letu 2014 je agencija zanj vložila predhodno notifikacijo pri Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU). Agencija s tujimi administracijami (ARM, CAN, CHN, D, E, F/EUT, F/GLS, F, IND, J, RUS, S, UAE, USA) koordinira oziroma izmenjuje dodatne podatke z namenom odpravljanja pomislekov o izraženih možnih interferenčnih motnjah. Nadaljevala je tudi z mednarodnim usklajevanjem PMR frekvenc s Hrvaško. Izmenjane so bile delovne tabele v posamezni državi uporabljenih frekvenc in pripravljen predlog bilateralnega sporazuma. V pregled je dobila frekvenčni register za fiksne zveze iz Avstrije in Madžarske ter poslala Slovenski frekvenčni register za fiksne zveze Avstriji, Italiji, Hrvaški in Madžarski. Začela je vpis novih fiksnih zvez, poslanih s frekvenčnim registrom, v Glavni register ITU (*Master Register*). V prvi del smo vpisali fiksne zveze v RF pasovih 1400 MHz, 1500 MHz, del 7 GHz pasu, 13 GHz in 15 GHz. Frekvenčni pasovi 18 GHz, 23 GHz, 26 GHz, 38 GHz so že bili poslani in čakajo na vpis, za del fiksnih zvez v radiofrekvenčnem pasu 7 GHz pa je potrebno usklajevanje s sosednjimi državami.

Kot predsedujoča tehnični delovni skupini HCM (TWG HCM) je imela agencija, kot predstavnica Slovenije, vodilno vlogo pri pripravi Plenarnega zasedanja 17 članic HCM-sporazuma administracij srednjeevropskih držav (Sporazum o koordinaciji mobilnih in fiksnih storitev znotraj radiofrekvenčnih pasov 29,7 MHz do 43,5 GHz) in sprejetju posodobljenega sporazuma, ki je bil podpisan novembra 2014 v Budimpešti. Poleg tega so bili v letu 2014 podpisani naslednji mednarodni koordinacijski sporazumi za javne mobilne storitve: razširjeni sporazum za tehnologiji WIMAX in LTE med državami Avstrije, Madžarske, Hrvaške, Slovaške, Slovenije, Srbije in Romunije za radiofrekvenčni pas 900 MHz in radiofrekvenčni pas 1800 MHz ter sporazum za radiofrekvenčni pas 450 MHz, pri katerem se je državam podpisnicam (Avstriji, Madžarski in Sloveniji) pridružila še Hrvaška.

V letu 2014 je agencija začela tudi s pripravami na svetovno konferenco WRC-15. Sodelovala je v 21 delovnih skupinah, ki se ukvarjajo z uporabo radiofrekvenčnega spektra (CEPT, EC, NATO, ITU, COCOM, ipd.). V okviru skupine CEPT so se njeni predstavniki udeležili sestankov ECC, ECCPT1/CPG-PTD, WGFM, WGSE, SRD-MG, SE19, SE24. Kot predsedujoči SE21 smo pripravili osnutek Poročila ECC o reviziji karakteristik neželenih sevanj z namenom boljše izrabe radiofrekvenčnega spektra, ki bo dokončno sprejet v letu 2015. Poročilo ECC ugotavlja, da laboratorijske meritve realne opreme kažejo praviloma precej boljše rezultate, kot jih določajo priporočila. Meje med sevanji izven kanala in nepravimi sevanji bo treba nadalje proučiti in uskladiti z dejanskimi karakteristikami, ki so zlasti za zelo širokopasovne sisteme ožje (boljše) od predpisanih. Zaradi tega bo treba veliko priporočil ITU-R, ki urejajo to področje, uskladiti in nekatera posodobiti. Oprema LTE spada pod širokopasovne sisteme; eden od ciljev poročila je čim bolj realno opisati karakteristike sistemov tudi v standardih, kar naj bi omogočilo bolj natančne izračune možne koeksistence.

Po uspešno izpeljani dražbi za mobilne storitve četrte generacije so predstavniki agencije kot člani delovne skupine RSPG (*Working Group on Efficient Awards*) predstavili rezultate javnega razpisa, način dela in tveganja, s katerimi se je agencija srečala v okviru projekta, ter uspešno sodelovali pri pripravi poročila za Evropsko komisijo o učinkoviti dodelitvi in rabi radiofrekvenčnega spektra, ki je ob izteku poročevalnega obdobja še v pripravi. Agencija sodeluje tudi v delovni skupini Odbora za ocenjevanje skladnosti in nadzorovanje telekomunikacijskega trga (TCAM), kjer se razpravlja o standardizaciji opreme radijske in telekomunikacijske terminalne opreme (R&TTE) in o varovanju evropskega trga pred opremo, ki ne izpolnjuje normativov EU. Sprejete pobude in sklepi so podlage za odločitve Generalnega Direktorata Evropske Komisije za Gospodarstvo in industrijo na področju opreme R&TTE. Poleg tega agencija aktivno sodeluje v skupini za implementacije nove direktive o radijski opremi (RED). S tematiko R&TTE se ukvarja tudi skupina SE24 v okviru Konference evropskih uprav za pošto in telekomunikacije (CEPT), in sicer z vsemi vidiki uporabe in vplivov naprav kratkega dosega (SRD) ter regulativnih zahtev posameznih administracij v zvezi z njimi. Sodelovanje v tej skupini omogoča agenciji vpogled, kako posamezne administracije rešujejo problematiko delovanja naprav SRD, in v smernice razvoja uporabe omenjenih naprav za prihodnost.

2 ŠTEVILSKI PROSTOR

V letu 2014 smo zaznali le zmerno povpraševanje po dodelitvah posameznih elementov oštevilčenja. Glede na stanje dodeljenih elementov oštevilčenja konec leta 2013 se je obseg dodeljenih geografskih številk zmanjšal za 0,1 %, obseg dodeljenih števil za brezplačne storitve se je zmanjšal za 0,6 %, obseg dodeljenih števil za premijske storitve se je zmanjšal za 4 %, obseg kod nacionalne signalizacijske točke (DPC) je manjši za 5 %, obseg dodeljenih kod mednarodne signalizacijske točke (ISPC) pa se je povečal za 10 %. Bistveno, za šestkrat, se je zmanjšal le obseg dodeljenih števil za daljinsko glasovanje (089). Zaradi učinkov sprememb določil splošnega akta o plačilih za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja in ustreznim povišanjem števila točk še v letu 2012, so bili operaterji

tudi v letu 2014 spodbujeni k racionalnejši uporabi številskih virov. Odločali so se za vračanje neaktivnih elementov oštevilčenja za brezplačne in premijske storitve (080, 090) ter številke za daljinsko glasovanje (089). Na dan 31. decembra 2014 je bilo v uradno evidenco Agencije vpisanih 39 operaterjev in drugih subjektov, ki so jim bili v preteklosti dodeljeni različni elementi oštevilčenja. Izdano je bilo 14 novih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, 24 odločb o razveljavitvi oziroma prenehanju ali delnem prenehanju odločb, ena odločba pa je bila spremenjena po uradni dolžnosti, dve vlogi sta bili zavrnjeni. V uradno evidenco je bil vpisan en nov operater. Ob koncu leta 2014 je bilo tako celotno število izdanih in še veljavnih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja enako 323. Po poročilih izbranega izvajalca upravljanja pretvorbe števil v okviru domene ENUM tudi v letu 2014 ni bilo zanimanja za uporabo te funkcionalnosti. Število prenosov telefonskih števil se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečalo za približno 17,4 %. Tako je bilo po podatkih upravljalca centralne baze prenesenih števil v letu 2014 opravljenih skupaj 187.545 prenosov števil, od tega 110.891 mobilnih in 76.654 prenosov fiksnih števil. Od uvedbe prenosljivosti v začetku leta 2006 je bilo skupaj opravljenih že 978.426 prenosov števil. Skupno stanje prenesenih števil na dan 31.12.2014 pa je 815.560, od tega 420.824 mobilnih in 397.736 fiksnih števil. Veliko število prenesenih števil kaže na to, da ta možnost končnim uporabnikom lajša odločitve za zamenjavo ponudnika in s tem prispeva h konkurenčnim razmeram na trgu.

IV REGULACIJA TRGOV

1 ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

Na področju elektronskih komunikacij je agencija v letu 2014 kljub šele koncu leta potrjenemu planu dela in finančnemu načrtu sledila zastavljenim ciljem pri najpomembnejših projektih. Izvedla analize in razpis za izvajalca storitev iz nabora univerzalne storitve, izdelala analizi, cenovna modela in odločbi na trgih mobilnega in fiksnega zaključevanja klicev, hkrati pa pripravljala podlage za vzpostavitev regulativnega okolja za omrežja nove generacije (NGA), predvsem z določanjem okvira projektu, študijem mednarodnih praks in literature ter izobraževanju. Obenem je izvajala redne naloge vodenja uradne evidence operaterjev, evidence številkega prostora in drugih evidenc, zbiranja podatkov in poročanja o razvoju trga elektronskih komunikacij, spremljanje mednarodnega dogajanja, aktivno sodelovala v telesu evropskih regulatorjev s področja elektronskih komunikacij BEREC, skrbela za druge oblike mednarodnega sodelovanja in sodelovala z domačimi strokovnimi javnostmi. Izdelavo splošnih aktov o tehničnih podrobnostih dostopovne in razdelilne točke ter potrebne analize je zaradi Direktive 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti predstavila na 2015, saj je področje treba urediti celostno in v skladu z zahtevami navedene direktive.

1.1 STANJE IN TRENDI NA TRGU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Na trgu elektronskih komunikacij je bilo v letu 2014 aktivnih 152 operaterjev, ki so končnim uporabnikom zagotavljali storitve mobilne telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta, fiksne telefonije, zakupa dostopovne infrastrukture, prenosa radiodifuznih vsebin do končnih uporabnikov ter drugih storitev. V letu 2014 se je v uradno evidenco operaterjev elektronskih storitev na novo vpisalo šest ponudnikov različnih storitev, iz registra pa so bili izbrisani trije operaterji. V letu 2014 je bilo v uradni evidenci agencije prijavljenih 53 sprememb na podlagi obvestil, na osnovi katerih je agencija izdala ustrezna potrdila oziroma izpise iz uradne evidence.

Storitev	Število
Dostop do interneta	
Ozkopasovni dostop	17
Širokopasovni (xDSL, FTTH, radijski, kabelski, satelitski,...) dostop	75
Kabelski dostop	52
Kabelski operaterji	66
Govorne storitve v javnem mobilnem omrežju	14
Operaterji	4
Ponudniki storitev (VMNO)	10
Fiksna javna govorna telefonija	
Operaterji mednarodne fiksne govorne telefonije	26
Operaterji nacionalne fiksne govorne telefonije	26
Operaterji zakupljenih vodov	34
Operaterji storitev z dodano vrednostjo	28

Tabela 3: Število v uradno evidenco vpisanih operaterjev/ponudnikov storitev po posameznih pomembnejših storitvah na dan 31. decembra 2014

Na trgu fiksne telefonije se je število priključkov v primerjavi z letom 2013 zmanjšalo za 2,2 %, med katerimi je ponovno rast zabeležila IP-telefonija in sicer za 8,2 %. Penetracija aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo se je v primerjavi s predhodnim letom zvišala za 2,0 %. Penetracija širokopasovnega dostopa do interneta glede na gospodinjstva je ob koncu leta znašala 72,0 %, kar je za 4,5 % več kot leto poprej. Tudi v tem letu se nadaljuje trend zmanjševanja števila priključkov širokopasovnega dostopa do interneta prek xDSL tehnologije. Trend rasti uporabnikov, ki do interneta dostopajo prek kableskega modema in optike do doma (FTTH), se ohranja. V primerjavi s predhodnim letom je prišlo do rasti tržnega deleža kableske televizije in IP-televizije. Med uporabniki paketov storitev so bili v tem letu najbolj priljubljeni t.i. trojčki (59,7 %), ki jim sledijo t.i.

dvojčki (21,3 %). Njihov delež se je v tem letu zmanjšal za 1,2 %. Na medoperaterskem trgu je v tem letu tako prek bakrenega kot tudi prek FTTH-omrežja največ operaterjev uporabljalo razvezani dostop.

1.1.1 TRG FIKSNE TELEFONIJE

V letu 2014 se je na trgu fiksne telefonije začel jasneje nakazovati prehod končnih uporabnikov s fiksne na mobilno telefonijo, ki se uveljavlja predvsem zaradi cenovno vse ugodnejše ponudbe mobilnih operaterjev. Mobilna telefonija tako postopoma nadomešča fiksno telefonijo. Ne glede na to, je agencija čez celo leto zaznavala porast IP-telefonije. V primerjavi s prejšnjim letom se je število priključkov IP-telefonije povečalo za 8,2 %. Storitve fiksne telefonije prek omrežja TDM zagotavlja zgolj Telekom Slovenije, šestnajst alternativnih operaterjev pa nudi storitve zgolj čez IP-omrežje. V letu 2014 je agencija v okviru regulacije upoštevne trga fiksnega zaključevanja klicev naložila družbi Telekom Slovenije, da v roku enega leta vse medomrežne povezave vzpostavi prek IP-omrežja. Z zmanjševanjem števila fiksnih telefonskih priključkov se zmanjšuje tudi količina govornega prometa, ki so ga ustvarili uporabniki IP-telefonije.

1.1.2 TRG MOBILNE TELEFONIJE

Trg mobilne telefonije je v letu 2014 ponovno dosegel rast, saj se je penetracija aktivnih uporabnikov na prebivalstvo v primerjavi s preteklim letom povečala za dva odstotka. Na mobilnem trgu v Sloveniji delujejo štiri infrastrukturni operaterji: Telekom Slovenije, Simobil, Tušmobil, in T-2, ter dva ponudnika storitev: Izimobil in Debitel. Mobilne storitve, govorna telefonija, sporočila SMS in MMS ter podatkovni promet oziroma mobilni širokopasovni dostop do interneta so tudi v tem letu beležili rast. Ponovno se je izredno povečala uporaba mobilnega interneta, k čemur je veliko prispevala tudi uspešno izvedena prva javna dražba frekvenc v Sloveniji, na kateri je agencija ponudila razpoložljive pasove 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz in 2600 MHz ter ves nedodeljeni spekter v pasu 2100 MHz. Vse več uporabnikov mobilne telefonije se odloča za naročniško razmerje, saj lahko tako pri večini mobilnih operaterjev uporabljajo mobilne paketne storitve, pri katerih so količine prenesenih podatkov, ki jih uporablja povprečni uporabnik, praviloma zajete v paketu, predplačniki pa morajo vsaj podatkovne storitve plačati posebej. Operaterji mobilne telefonije z lastnimi omrežji so se v letu 2014 v največji meri ukvarjali z njihovim nadgrajevanjem za nove načine podatkovnega prenosa prek tehnologije LTE. Ravno tako je v veliki meri na mobilne operaterje vplivala negotovost uredbe enotnega trga glede mobilnega gostovanja. Glede na zahteve tretje uredbe o mednarodnem gostovanju, so morali operaterji do 1. julija 2014 svoje delo prilagoditi tako, da so omogočili ločeno prodajo reguliranih maloprodajnih storitev gostovanja, kar pomeni, da morajo domači ponudniki svojim uporabnikom omogočiti dostop do reguliranih storitev gostovanja, ki jih v paketu ponuja katerikoli alternativni ponudnik storitev, medtem ko je uredba enotnega trga napovedovala popolnoma novo metodo. Glede na raziskavo

»Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij«,² ki jo je agencija izvedla s pomočjo zunanega izvajalca, ima 31 % gospodinjstev en mobilni telefon, 26 % jih razpolaga z dvema, 14 % s tremi in 22 % s štirimi ali več napravami, 8 % anketiranih gospodinjstev pa nima mobilnega telefona. Povprečen izdatek gospodinjstva za mobilno telefonijo je v letu 2014 znašal 40,80 €, kar je najmanj v obdobju petih let.

1.1.3 ŠIROKOPASOVNI DOSTOP DO INTERNETA

V letu 2014 se je na trgu širokopasovnega dostopa do interneta poleg fiksnih prenosnih poti, xDSL, optike, koaksialnega kabla in različnih kombinacij, pričelo močno uveljavljati predvsem mobilno širokopasovno omrežje, za katerega je na podlagi izida javne dražbe spektra za mobilne storitve četrte generacije moč napovedati nadaljnjo rast. Poleg tega so na trgu vse uspešnejše oblike dostopa prek omrežij naslednje generacije (VDSL, FTTH in DOCSIS 3.0), ki zaradi vedno večjih zahtev storitev HD-video prenosnih vsebin in televizijskih kanalov, visoke grafične kakovosti iger in pričakovanega razvoja 3D-tehnik postaja preferenčna tehnologija omrežij naslednje generacije. Končnim uporabnikom je pomembna uporabniška izkušnja dostopa do interneta in ne tehnologija, ki ta prenos omogoča. Za razvoj gospodarstva in družbe nasploh je dostop do širokopasovnega omrežja nujen. Tudi glede na cilje Digitalne Agende za Evropo morajo države članice poskrbeti za vsaj 30 Mbit/s hitrost za vse državljane in 100 Mbit/s vsaj za polovico državljanov. V pomoč pri gradnji omrežja je Evropska komisija maja 2014 izdala Direktivo o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrostih (2014/61/EU), ki predvideva uporabo vse gospodarske javne infrastrukture za izgradnjo širokopasovnega omrežja z nižjimi stroški. Glavni operaterji na trgu storitev širokopasovnega dostopa do interneta so družba Telekom Slovenije, Telemach, T-2, Amis in drugi manjši kabelski operaterji. Ključni dejavniki pri izbiri ponudnika interneta in internetnih storitev so bili glede na raziskavo »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij«³ visoka hitrost interneta, kakovost storitev in cena.

1.1.4 DOSTOP DO TELEVIZIJE

Televizija je vedno najpomembnejši medij za veliko večino prebivalstva, na kar kaže že visok delež plačljive televizije. Delež gospodinjstev, ki uporablja prizemno televizijo, glede na bazično raziskavo družbe AGB Nielsen Media Research o profilu slovenske televizijske populacije, izvedene pomladi 2014, znaša 18 %. Plačljive oblike televizije so kabelska, IPTV, satelitska in MMDS. Med končnimi uporabniki

² http://www.akos-rs.si/files/Telekomunikacije/Porocila_in_raziskave/Raziskave_v_zvezi_s_koncnimi_uporabniki/Mesecni-izdatki-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij-za-leto-2014.pdf

³ http://www.akos-rs.si/files/Telekomunikacije/Porocila_in_raziskave/Raziskave_v_zvezi_s_koncnimi_uporabniki/Mesecni-izdatki-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij-oktober-2013.pdf

sta najbolj razširjeni prvi dve. Ponujata se v cenovno ugodnih paketih, ki vključujejo številne dodatne storitve, npr. video na zahtevo, zamik ogleda ipd., kar dodatno vpliva na povečevanje povpraševanja po teh oblikah televizije. IP-televizijo ponujajo Telekom Slovenije, T-2 in Amis. Število teh priključkov raste pri vseh operaterjih. Kabelsko televizijo poleg večjega števila manjših kabelskih operaterjev ponuja Telemach, ki ima največji tržni delež. S prevzemom družbe Elektro Turnšek ga je v letu 2014 še povečal.

1.1.5 KONVERGENCA STORITEV

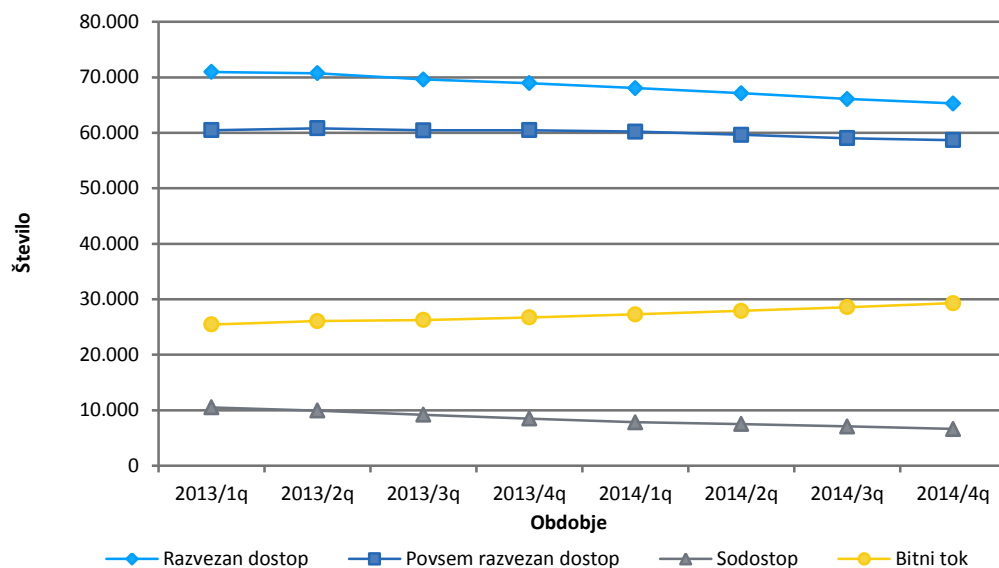
Končni uporabniki se še vedno v največji meri odločajo za pakete storitev, med katerimi je najbolj razširjen trojček, raste pa tudi število priključkov na četverček, medtem ko dvojčki in enojčki upadajo⁴. Povpraševanje uporabnikov po paketih storitev se še naprej povečuje, saj število teh priključkov raste pri skoraj vseh operaterjih. Paket četverček vsebuje mobilno komponento. Mobilne naprave v kombinaciji s fiksnim omrežjem predstavljajo storitev, ki se tako pri nas, kot v tujini močno razvija, saj se mobilne naprave priključijo na brezžični prenos na fiksni lokaciji (Wi-Fi). Operaterji, ki nudijo konvergenčne storitve, so večinoma operaterji storitev širokopasovnega dostopa. Zaradi aktualnosti takšnih ponudb se vse več operaterjev odloča za medsebojne kapitalske povezave, da bodo tako lažje konkurirali na trgu. V vsakoletni raziskavi »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij«⁵, je bilo ugotovljeno, da je glavni razlog za neuporabo paketov storitev nezanimanje za njihovo uporabo. Med drugimi razlogi so neuporabniki navedli še, da ne potrebujejo paketa ter da nimajo možnosti njegovega priklopa. Več kot polovica uporabnikov paketnih storitev je kot glavni dejavnik pri izbiri paketa navedla ceno, dobra tretjina pa kakovost storitev in paketno ponudbo.

1.1.6 MEDOPERATERSKI ŠIROKOPASOVNI DOSTOP

Skozi celotno leto 2014 je opazno povečanje števila xDSL-priključkov prek bitnega toka. V primerjavi s prejšnjim letom je teh priključkov več za 9,7 %. Število priključkov sodostopa in prek povsem razvezanega dostopa pa se postopoma zmanjšuje. Ne glede na navedeno, je najbolj priljubljena oblika dostopa alternativnih operaterjev do bakrenega omrežja družbe Telekom Slovenije še vedno razvezan dostop (69,0 %). Spodnja slika prikazuje gibanje števila priključkov na pakete storitev. Ti vključujejo storitve v naročniškem razmerju, ki jih končni uporabniki lahko kupijo kot paket ali kot del posamezne storitve pri določenem operaterju.

⁴ Uveljavljena poimenovanja za pakete več (tj. dveh, treh ali štirih) elektronskih komunikacijskih storitev so dvojček, trojček in četverček.

⁵ http://www.akos-rs.si/files/Telekomunikacije/Porocila_in_raziskave/Raziskave_v_zvezi_s_koncnimi_uporabniki/Mesecni-izdatki-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij-oktober-2013.pdf

Slika 5: Trend gibanja števila priključkov glede na vrsto dostopa do omrežja v 2013/2014

Na trgu je še vedno prisoten trend rasti optičnih priključkov prek razvezanega dostopa in bitnega toka. Večina operaterjev se je za dostop do omrežja posluževala razvezanega dostopa (76,3 %), kar je za 38,4 % priključkov več kot v letu 2013. Več kot šestdesetodstotno rast (60,8 %) so dosegli tudi priključki dostopanja z bitnim tokom. Dostop do omrežja družbe Telekom Slovenije uporablja vse več operaterjev, kar je rezultat pozitivnih učinkov obstoječe regulacije. Podobno velja za odprta širokopasovna omrežja drugih operaterjev (OŠO).

1.2 ZASNOVA REGULATIVNEGA OKOLJA ZA OMREŽJA NOVE GENERACIJE (NGA)

Za omogočanje razvoja in gradnje omrežij nove generacije (NGA) ter uresničitve zavez, ki jih Sloveniji nalaga Digitalna agenda za Evropo, je agencija v letu 2014 pričela s projektom celostnega pristopa k analizi in regulaciji omrežij nove generacije, ki bo ponudil strokovne podlage za model vzdržnega investiranja v širokopasovna omrežja, analize upoštevanih trgov 3a, 3b in 4, podzakonsko ureditev (Splošni akt o funkcionalnem dostopu do interneta in Splošni akt o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve), analizo univerzalnega dostopa do širokopasovnih omrežij (izdelana mora biti do pričetka leta 2016) in strategijo regulacije v prihodnosti. Ker je projekt dolgotrajen in njegovo izvedbo agencija načrtuje v prihodnjih dveh letih, je razdeljen v več faz. Prva faza je analiza stanja, s katero je agencija pričela v letu 2014. Analizo stanja agencija dela na podlagi lastnih podatkov, pridobljenih s strani operaterjev, in geografskih podatkov, pridobljenih iz baze omrežnih priključnih točk in baze gospodarske javne infrastrukture. Navedeni bazi geografskih podatkov sta v domeni Geodetske uprave Republike Slovenije, agencija pa bo iz pridobljenih podatkov in nekaterih svojih podatkov, predvsem o radijski infrastrukturi, sestavila svojo bazo omrežij na ozemlju Republike Slovenije, ki bo omogočala natančne analize za različne potrebe. Poleg navedenega je v letu 2014 agencija za analizo stanja zbirala in pregledovala

najboljše mednarodne prakse glede uporabe javnih sredstev in implementacije direktive o zniževanju stroškov, Intenzivno je spremljala tudi razvoj na področju regulacije novih upoštevni trgov na podlagi Priporočila Evropske komisije o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave z 11. septembra 2013 (2013/466/EU) o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave ter Priporočila Evropske komisije z dne 9. oktobra 2014 o upoštevni trgih proizvodov in storitev v sektorju elektronskih komunikacij, ki so lahko predmet predhodnega urejanja v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve.

1.3 UNIVERZALNA STORITEV – ANALIZE IN RAZPISI

Agencija je v novembra 2014 na podlagi predhodno opravljenih analiz stanja glede posameznih storitev iz nabora univerzalne storitve, ki so bile v postopku javnega posvetovanja objavljene na spletni strani agencije, in izpeljanega postopka javnega razpisa določila izvajalca storitev iz nabora storitev univerzalne storitve, saj so odločbe dotedanjima izvajalcema decembra 2014 prenehale veljati. Za izvajalca univerzalne storitve zagotavljanja in dostopa do univerzalnega imenika in univerzalne službe za dajanje informacij o naročnikih (univerzalna imeniška služba) je določila družbo TSmedia za izvajalca univerzalne storitve priključitve na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji ter zagotavljanja vzpostavljanja in sprejemanja nacionalnih in mednarodnih klicev pa je določila družbo Telekom Slovenije, ki jo je hkrati določila tudi za izvajalca univerzalne storitve zagotavljanja javnih telefonskih govorilnic ali drugih dostopovnih točk za javno govorno telefonijo. Vse tri odločbe veljajo za celotno ozemlje Republike Slovenije za obdobje petih let, z izjemo odločbe za določitev izvajalca univerzalne storitve priključitve na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji ter zagotavljanja vzpostavljanja in sprejemanja nacionalnih in mednarodnih klicev, ki velja za obdobje dveh let.

Agencija je v okviru izvedbe analize za pripravo Splošnega akta o hitrosti, primerni za funkcionalni dostop ugotovila, da do izteka odločbe, izdane trenutnemu izvajalcu predmetne univerzalne storitve dostopa na javno komunikacijsko omrežje in dostopa do javno dostopnih storitev na fiksni lokaciji, ne bo mogoče zagotoviti ustrezne obravnave in analize, ki bi obsegala tehnično izvedljivost zagotovitve ugotovljene prenosne hitrosti funkcionalnega dostopa do interneta, ustrezne in najbolj primerne tehnologije za zagotovitev ugotovljene prenosne hitrosti funkcionalnega dostopa do interneta, ugotovitev vpliva (spremembe) na trg z vidika zagotavljanja minimalnega izkrivljanja trga, predvidenih stroškov izvajanja takšne obveznosti ter zagotavljanja ustrezne ekonomičnosti, določitev kakovosti, zanesljivosti in stroškovne učinkovitosti izvajanja storitev, ugotavljanja morebitnih potreb po geografskem segmentiranju. Ker sta se v tem času pripravljala Strategija razvoja informacijske družbe do leta 2020 in študija za pripravo Splošnega akta o funkcionalnem dostopu, je agencija ocenila, da bo vsebina navedenih dokumentov

bistveno vplivala na prihodnji obseg univerzalne storitve dostopa in storitev. Zato je omejila obdobje imenovanja izvajalca obravnavanih univerzalnih storitev dostopa in storitev, in sicer z namenom, da bo v tem času izvedla vse postopke iz 124. člena ZEKom-1 in ob novo znanih pogojih in funkcionalnih hitrostih za dostop do interneta izvedla nov javni razpis za navedeno storitev iz nabora storitev univerzalne storitve. Sprememba Splošnega akta o funkcionalnem dostopu v času trajanja veljavnosti odločbe za izvajalca predmetne univerzalne storitve predstavljalo preveliko pravno, ekonomsko in tehnično negotovost, saj gre za enega ključnih pogojev razpisa in za dejstvo, ki pomembno vpliva na že omenjeno ekonomsko in tehnično načrtovanje izvajanja univerzalne storitve, ki je ob prijavi na razpis njegov bistven pogoj in ga mora prijavitelj natančno predstaviti in stroškovno ovrednotiti. Sprememba funkcionalne hitrosti dostopa do interneta vpliva tudi na morebitno geografsko segmentacijo in obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve, kar vnaša še dodatno negotovost v obveznosti, ki bi veljale celotno obdobje petih let, kakor to predvideva ZEKom-1.

1.3.1 IZRAČUN NETO STROŠKOV ZAGOTAVLJANJA UNIVERZALNE STORITVE

Izvajalec univerzalne storitve, določen z odločbo agencije, je v zakonitem roku agenciji posredoval zaprosilo za nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve za leto 2013. Agencija je vlogo proučila in ugotovila, da ni popolna in ne vsebuje vseh obveznih računovodskih sestavin in informacij, kot so določene v 125. členu ZEKom-1 in Splošnem aktu o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve. Izvajalec univerzalne storitve na poziv agencije ni dopolnil vloge skladno z zahtevami zakona in splošnega akta, zato je agencija odločila, da se vloga za nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve za leto 2013 zavrže.

1.3.2 SPLOŠNI AKT O FUNKCIONALNEM DOSTOPU

Agencija je v letu 2013 pričela pripravljati Splošni akt o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop, vendar je v letu 2014 izdelavo predhodne analize za ugotavljanje ustrezne hitrosti za funkcionalni dostop nekoliko upočasnila. Razlog za to je sočasni potek priprave postopka za določitev izvajalca posamezne storitve iz nabora univerzalne storitve. Analiza je namreč zahtevna, saj mora agencija v njej upoštevati tudi predvidene stroške izvajanja takšne obveznosti in ugotoviti druge vplive spremembe prenosne hitrosti. Analiza mora vključevati tudi finančne vidike oziroma predvidene stroške izvajanja obveznosti za same izvajalce. Pri tem je posebej pomemben vpliv geografskih okoliščin na stroške zagotavljanja univerzalne storitve. Upoštevati je namreč treba, da lahko obveznost zagotavljanja širokopasovnega dostopa povzroči veliko in neupravičeno breme za izvajalca univerzalne storitve. V izračun neto stroškov obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve širokopasovnega dostopa je treba ustrezno vključiti stroške in prihodke ter nematerialne koristi, ki izhajajo iz zagotavljanja zadevne storitve. Visoki stroški lahko kljub ustreznim prihodkom povzročijo neto stroške, ki dejansko pomenijo neupravičeno breme za izvajalca univerzalne storitve, kar posledično – po presoji in ugotovitvi agencije – lahko privede do upravičenosti izvajalca univerzalne storitve do nadomestila iz kompenzacijskega sklada, v katerega prispevajo vsi operaterji, ki

delujejo na območju Republike Slovenije in imajo prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev višji od dveh milijonov evrov. Agencija bo v skladu z analizo in upoštevanjem metodologije za določitev neto stroškov ter potencialno za določitev ponudnikov storitev dostopa v okviru univerzalne storitve morala razviti tudi metodologijo geografske segmentacije, ki bo omogočila konsistentno in pravilno določanje območij, ki se med sabo tako razlikujejo, da terjajo različno obravnavo. Navedeno kaže, da mora analiza, ki bi imela za posledico določitev hitrosti, ki jih štejemo za širokopasovni dostop, vključevati bistveno več elementov obravnave kot zgolj preračun hitrosti (na podlagi hitrosti širokopasovnega dostopa), ki jo uporablja 80 % tistih gospodinjstev, ki širokopasovni dostop že uporabljajo.

1.3.3 SPLOŠNI AKT O NAČINU IZRAČUNA NETO STROŠKOV UNIVERZALNE STORITVE

Agencija je pripravila predlog Splošnega akta o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve, za katerega je opravil revizijo in podal pozitivno mnenje zunanji izvajalec. V predlogu je opredeljena metodologija izračuna, v kateri bo treba upoštevati tudi morebitno vključitev obveznosti zagotavljanja širokopasovnega dostopa, ki bi izbranemu izvajalcu univerzalne storitve zaradi izjemnega povečanja stroškov in nesorazmerno manjšega obsega povečanih prihodkov lahko povzročila veliko in neupravičeno breme zaradi naložene obveznosti. Predlog še ni bil objavljen v okviru javnega posvetovanja, saj se navezuje na predlog Splošnega akta o prenosni hitrosti, primerni za funkcionalni dostop do interneta, ki je v pripravi in s katerim mora biti usklajen.

1.4 REGULACIJA UPOŠTEVNIH TRGOV

Agencija je v letu 2014 izdelala analize medoperatorskih upoštevni trgov »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji« (trg 3), »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih« (trg 7) in »Posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji« (trg 2), upoštevajoč roke za implementacijo cen zaključevanja klicev v fiksni in mobilni omrežjih, določene v Priporočilu komisije z dne 7. maja 2009 o regulaciji cen zaključevanja klicev v fiksni in mobilni omrežjih EU (2009/396/ES), UL EU L 124/67 z dne 20. maja 2009. Načrtovane analize upoštevni trgov »Dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji« (trg 4), »Širokopasovni dostop« (trg 5) in »Dostopovni deli zakupljenih vodov ne glede na tehnologijo, ki zagotavlja zakupljeno ali dodeljeno zmogljivost« (trg 6), ki bodo vsebovale tudi cenovne modele, pa je zaradi novega Priporočila o upoštevni trgih in storitvah v sektorju elektronskih komunikacij, ki so lahko predmet predhodnega urejanja, njegove uskladitve s Priporočilom o doslednih obveznostih nediskriminacije ter smernic BEREC o implementaciji slednjega poročila premaknila v leto 2015.

1.4.1 TRG 3

Agencija je v konec leta 2013 opravila analizo medoperatorskega upoštevnega trga 3 »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji« ki je pokazala, da so na posameznih upoštevni trgih zaključevanja klicev operaterji

s pomembno tržno močjo naslednje družbe: Alstar, Amis, Detel global, Eurotel, Mega M, Novatel, Simobil, Softnet, T-2, Telekom Slovenije in Tušmobil. Zato so bile vsem navedenim operaterjem septembra 2014 izdane regulatorne odločbe z obveznostmi, ki vključujejo: obveznost dopustitve operatorskega dostopa za namene zaključevanja klicev z vključenim prehodnim obdobjem za prehod iz omrežja TDM na »all IP« omrežje (za družbo Telekom Slovenije), obveznost enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z obveznostjo objave vzorčne ponudbe ter obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva z upoštevanjem Priporočila komisije o regulaciji cen zaključevanja klicev v fiksnih in mobilnih omrežjih EU. Na podlagi novo izdanih odločb so morali operaterji ustrezno oblikovati in uveljaviti veleprodajno ceno zaključevanja klicev v svoja lastna javna telefonska omrežja na fiksni lokaciji v višini 0,000876 EUR na minuto, ki je simetrična za vse navedene operaterje. Agencija je ceno določila na podlagi lastnega stroškovnega modela, ki temelji na metodologiji pure LRIC s pristopom od »spodaj navzgor«. Model je bil pripravljen v sodelovanju z družbo Telekom Slovenije, tako da upošteva specifične nacionalne razmere. Pred uveljavitvijo stroškovne cene zaključevanja klicev na fiksni lokaciji na tem veleprodajnem trgu so za družbo Telekom Slovenije veljale cene na treh ravneh dostopa (PX; 0,0039 EUR, SX; 0,0068 EUR in IX; 0,0095 EUR), saj je bilo upoštevano omrežje TDM. Za druge operaterje s pomembno tržno močjo je od leta 2011 veljala simetričnost cen na ravni medomrežne povezave, ki omogoča dostop do vseh končnih uporabnikov operaterja, ki je uveljavil najnižjo izračunano stroškovno ceno zaključevanja klicev v kateremkoli javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji v Republiki Sloveniji (tj. omrežju družbe Telekom Slovenije). Tokrat je bilo pri izračunu veleprodajne cene zaključevanja klicev v svoja lastna javna telefonska omrežja na fiksni lokaciji upoštevano IP-omrežje, ki deluje na eni ravni. Agencija pričakuje, da bosta stroškovna cena, temelječa na metodologiji »pure LRIC«, in uporaba simetričnih cen spodbujali učinkovito konkurenco in s tem koristi za končne uporabnike glede cene in ponudbe storitev. Nižje cene zaključevanja klicev naj bi vodile do nižjih maloprodajnih cen odhodnih klicev, kar naj bi povečalo uporabo ter posledično povišalo blaginjo potrošnikov.

1.4.2 TRG 7

V prvi polovici leta 2014 je agencija ponovno izvedla analizo medoperatorskega upoštevnega trga 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih«, v kateri je ugotovila, da so na tem upoštevnem trgu operaterji s pomembno tržno močjo družbe: Telekom Slovenije, Simobil, Tušmobil. in T-2. Vsem navedenim operaterjem so bile julija 2014 izdane regulatorne odločbe z vključenimi naslednjimi obveznostmi: obveznost dopustitve operatorskega dostopa za namene zaključevanja klicev, obveznost enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z obveznostjo objave vzorčne ponudbe ter obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva. Skladno z izdanimi odločbami morajo operaterji ustrezno prilagoditi in znižati veleprodajne cene zaključevanja klicev v svoja mobilna omrežja, pri čemer z izdajo odločb velja simetrična cena za vse štiri infrastrukturne operaterje, ki znaša od začetka septembra 2014 dalje 0,0114 EUR na minuto. Cena je rezultat

stroškovnega modela, ki temelji na metodologiji »pure LRIC« s pristopom od »spodaj navzgor« in pri katerem so z namenom, da bi model upošteval specifične razmere slovenskega trga, sodelovali vsi zgoraj navedeni operaterji. Pred uveljavitvijo te stroškovne cene zaključevanja mobilnih klicev na veleprodajnem nivoju je veljala cena v višini 0,0324 EUR na minuto, ki je bila prav tako simetrična za vse zgoraj navedene operaterje. Podobno kot pri trgu 3 agencija pričakuje, da bodo ti ukrepi znižali maloprodajne cene odhodnih klicev, izboljšali ponudbo, povečali uporabo storitev in pozitivno vplivalo na blaginjo potrošnikov.

1.4.3 TRG 2

Agencija je v letu 2014 izvedla analizo medoperaterskega upoštevnega trga 2 »Posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji«. Na svoji spletni strani jo je objavila decembra 2014 in ob tem pozvala zainteresirano javnost, da nanjo poda svoja mnenja in pripombe. Agencija je izvedla analizo po uveljavitvi novega priporočila Evropske komisije o upoštevni trgih proizvodov in storitev, ki so lahko predmet predhodnega urejanja, iz katerega je bil navedeni upoštevni trg umaknjen, zato je opravila test treh kriterijev, s katerim je ugotovila, da navedeni trg ne izpolnjuje več pogojev za predhodno (ex ante) regulacijo. V analizi je zato predlagala razveljavitev trenutno veljavne odločbe, ki določa družbo Telekom Slovenije za operaterja s pomembno tržno močjo, in s tem deregulacijo tega upoštevnega trga. Na prejšnjem medoperaterskem upoštevni trgu 2 »Posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji« so na podlagi v marcu 2008 izdane regulatorne odločbe za družbo Telekom Slovenije – kot operaterja s pomembno tržno močjo na tem trgu, v letu 2014 poleg cenovnih obveznosti veljale še obveznost operaterskega dostopa do omrežnih zmogljivosti, ki so potrebne za posredovanje vseh vrst klicev, obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja in obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z objavo vzorčne ponudbe.

1.5 SODELOVANJE V DELOVNIH SKUPINAH BEREK IN EVROPSKE KOMISIJE

Agencija je aktivno sooblikovala program dela združenja evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in njegove pisarne za leto 2014. Agencija je s svojim prispevkom k oblikovanju podlag za prihodnjo regulacijo elektronskih komunikacij na ravni EU aktivno sodelovala v okviru omrežja stikov, ki pregleduje delo strokovnih skupin in vpliva na vsebino dokumentov, ter na najvišji, plenarni ravni, kjer vodje regulatorjev s svojim glasovanjem neposredno vplivajo na obstoj dokumentov. Zaposleni v agenciji so hkrati aktivno sodelovali v desetih ekspertnih skupinah znotraj združenja BEREC. Sodelovali so tudi v delovnih skupinah na podlagi Okvirne direktive (2009/140/ES), predvidenih v členih 7 in 7a, ki opredelujeta posvetovanja na nacionalni ravni pred posvetovanjem na ravni Unije, da bi se lahko mnenja zainteresiranih strani vključila v posvetovanje na ravni Unije. Zaposleni so natančno proučevali in dajali mnenja v postopkih tujih regulatorjev, ki jim je Evropska Komisija pripisala drugo fazo postopka po tem členu, ki zahteva vključitev delovne skupine BEREC. Njeno mnenje mora Evropska komisija v največji meri upoštevati. Predstavnica agencije je delovala kot eden od predstavnikov

Republike Slovenije v Odboru Evropske komisije za komunikacije (CoCom). Agencija je aktivno spremljala delovanje odbora in se skupaj z državo aktivno vključevala v razpravo o nekaterih pomembnih vprašanjih, zlasti glede sprememb, ki so jih prinesle nove evropske smernice in direktive. V okviru ekspertne skupine združenja BEREC Regulatorno računovodstvo je agencija prevzela vodilno vlogo pri nastajanju dokumenta: Smernice BEREC o regulativnem računovodskem pristopu k preskusu gospodarske ponovljivosti.⁶ V letu 2013 je Evropska Komisija sprejela priporočilo o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave, ki med drugim nacionalnim regulatorjem nalaga, da določijo obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo, ki bodo zagotavljale ekonomsko ponovljivost vzorčnih ponudb in preprečevale prakse, imenovane škarje cen. BEREC se je zato odločil, da pripravi smernice, ki bodo v pomoč nacionalnim regulatorjem pri izvajanju določb priporočila. Dokument je bil v po predpisanem postopku združenja potrjen na 21. plenarnem zasedanju v Bruslju, 5. decembra 2014. Obenem je bila agencija v okviru ekspertne skupine združenja BEREC Ukrep aktivna sopripravljalnica dokumenta Enakovrednost vložkov (EOI): Preliminarno poročilo o vprašanjih in potencialnih pristopih,⁷ ki bo prav tako v pomoč pri izvajanju določb prej navedenega Priporočila Evropske komisije. V ekspertni skupini združenja BEREC Tržne in ekonomske analize je agencija aktivno sodelovala pri pripravi pripomb združenja v postopku sprejemanja novega priporočila Evropske komisije o upoštevni trgih proizvodov in storitev, ki so lahko predmet predhodnega urejanja, ki je stopil v veljavo oktobra 2014. Poleg že navedenega velja izpostaviti še uspešno so-organizacijo prve delavnice skupine IRG (*»1st IRG Capacity Building – Workshop on NGA«*). Na delavnici, katere pobudnica in soorganizatorica je bila, so člani izmenjevali dobre evropske prakse na področju tehnoloških, ekonomskih in regulativnih idej v kontekstu dostopa do omrežij nove generacije. V bogatem programu delavnice, ki je potekala aprila 2014 v Švici v sodelovanju z IRG in s švicarskim regulatorjem, se je v treh dneh in pol zvrstilo 28 mednarodnih predavateljev, ki so razpravljali v treh vsebinskih sklopih: tehnologija, investicije ter regulacija in stroškovne metodologije. Delavnice se je udeležilo več kot sto udeležencev, med njimi tudi predstavnika regulatorjev iz Jordanije in Gruzije. Po koncu delavnice je agencija izvedla evalucijsko anketo in pridobila informacijo o zadovoljstvu udeležencev ter postavila smernice, ki jih bo lahko skupina IRG vključila v svoj program dela.

1.6 IZRAČUN TEHTANEGA POVPREČJA STROŠKOV KAPITALA (WACC)

Agencija je v letu 2014 v sodelovanju z družbo KPMG poslovno svetovanje izvedla izračun tehtanega povprečja stroškov kapitala (WACC) za dva tipa hipotetičnih operaterjev v telekomunikacijski panogi. Agencija je tako izračunala WACC za

⁶ BEREC Guidance on the regulatory accounting approach to the economic replicability test (i.e. ex-ante/sector specific margin squeeze tests)

⁷ Equivalence of Inputs: A preliminary report on issues and potential approaches.

hipotetičnega operaterja v telekomunikacijski panogi, za obstoječo infrastrukturo bakrenih omrežij, ki znaša 10,15 %, in za hipotetičnega operaterja v telekomunikacijski panogi, za omrežja naslednje generacije, ki znaša 10,76 %. Izveden je bil zahteven in kompleksen finančni izračun z upoštevanjem razvoja trga kapitala, posebnosti povezane z oceno WACC v času finančne krize, metodologije izračuna in dileme pri ocenjevanju lastniškega kapitala, metodologije ocenjevanja stroškov dolžniških virov financiranja in vpliva davkov na oceno WACC. Agencija bo izračunani WACC uporabila v predvidenem kompleksnem stroškovnem modelu širokopasovnega omrežja naslednje generacije (NGA), ki bo računal stroškovno usmerjene cene dostopa z upoštevanjem primerne stopnje donosa na naložbena tveganja. Agencija je dokument javno objavila in pozvala zainteresirano javnost, da poda pripombe, ki pa niso vplivale na končni izračun.

1.7 ANALIZA MALOPRODAJNIH CEN

Agencija je v letu 2014 pričela z izvedbo analize maloprodajnih cen, s katero spremlja gibanje in trende maloprodajnih cen ponudb širokopasovnih priključkov. Z analizo želi agencija ugotoviti morebitne razlike po geografskih področjih in podkrepiti raziskavo trenda prehajanja končnih uporabnikov med različnimi ponudniki storitev ter drugih nakupnih odločitev. Agencija je obstoječo analizo maloprodajnih cen razširila z novim vprašalnikom o vodilnih paketih, ki jih operaterji nudijo končnim uporabnikom, z namenom določitve vodilnih produktov (ang. *flagship product*). Vprašalnik bo služil predvsem za potrebe nove regulacije upoštevanih trgov 3a in 3b na podlagi Priporočila o upoštevanih trgih in Priporočila o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave.

2 ELETRONSKI MEDIJI

Agencija si je v letu 2014 s preglednim uveljavljanjem ciljev zakonodaje, ki ureja medije, avdiovizualne medijske storitve, elektronske komunikacije in digitalno radiodifuzijo, prizadevala za soustvarjanje ustreznih razmer za delovanje elektronskih medijev v Sloveniji. Ob upoštevanju spreminjajočih se medijskih praks, rab medijev s strani občinstev in odzivov družbe na medijske pojave je skrbela za razvoj regulativnih pristopov, spremljala je dogajanja na medijskih trgih v Sloveniji in v tujini, sodelovala pri razvoju zakonskih mehanizmov EU, spremljala legislativne trende v širšem mednarodnem okolju in skrbela za prenos dobrih regulativnih praks. Zaradi pojava novih načinov medijske potrošnje, ki obsega tudi vsebine, ki niso regulirane (denimo uporabniške vsebine, vsebine ponujene prek spletnih agregatorjev, družbenih medijev in drugih spletnih orodij), je povečala aktivnosti na področju zaščite občinstev, zlasti otrok in mladostnikov kot posebej ranljive skupine. Obenem je agencija preverjala stanje na televizijskih multipleksih in ob ugotovljenih prostih kapacitetah ter izraženem interesu izdajateljev pripravila javni razpis za podelitev pravic razširjanja televizijskih programov v digitalni tehniki. Vzpostavila je tudi evidenco avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, ki bo prispevala k preglednosti trga teh storitev. Ključna naloga agencije na radijskem trgu je bila v letu 2014 priprava javnih razpisov razpoložljivih radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo iz območja FM, ki se bo zaradi nejasnosti glede razmejitve

pooblastil Sveta za radiodifuzijo in agencije pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa nadaljevala v letu 2015. Vzporedno so potekale tudi aktivnosti za pripravo podlag in izvedbo javnih razpisov za digitalni radijski multipleks ter za ustrezno število dovoljenj za digitalno razširjanje obstoječih in novih formatov radijskih programov, ki se bodo prav tako intenzivneje nadaljevale v letu 2015.

2.1 RAZVOJ TELEVIZIJE IN TELEVIZIJI PODOBNIH STORITEV

Na področju televizije in televiziji podobnih storitev je pričela agencija v letu 2014 sistematično spremljati razvoj slovenskega trga (npr. VOD, catch-up TV, OTT ...) in v ta namen naročila izdelavo študije, katere izsledke pričakuje v letu 2015. Zaradi vse večjega pomena medijskih storitev na zahtevo, ki se kaže tako v deležu medijske potrošnje, ki poteka prek teh storitev, kot v njihovih tržnih deležih ter v pozornosti, ki jim jo posveča medijska politika EU, je agencija ponudnike teh storitev poskušala intenzivneje vključiti v svoje aktivnosti in jih pritegniti k aktivnejšemu sodelovanju. V letu 2014 je vzpostavila evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ter spodbujala njihove priglasitve, s čimer zagotavlja preglednost trga teh storitev. Ker so obveznosti, ki izhajajo iz Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Ur. l. RS, št. 87/2011; v nadaljevanju: ZAvMS), za ponudnike vsebin na zahtevo še relativno nove in neznane, jih je agencija z njimi predvsem seznanjala. Pri študiju trga storitev na zahtevo in rab novih medijev je naletela na pomanjkanje zanesljivih podatkov, saj se ponudba podatkov komaj vzpostavlja. V letu 2014 je dala agencija z organizacijo medijske učilnice, na katero so bili ob izdajateljih televizijskih programov vabljeni tudi ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo in posredniki uporabniških vsebin, poudarek eni izmed kompleksnejših obveznosti – zaščiti otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami.

2.1.1 TELEVIZIJSKI TRG

Iz evidence imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti je razvidno, da je imelo konec leta 2014 70 pravnih ali fizičnih oseb 89 veljavnih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Osem izdajateljev ima več kot eno dovoljenje; skupaj 27 dovoljenj, kar predstavlja slabo tretjino vseh veljavnih dovoljenj. Šestnajst izdajateljev aktivno razpolaga s pravico razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije, šest na posameznih geografskih območjih (allotmentih), osem pa na manjših lokalnih območjih.

Imetnik	Število dovoljenj	Vrste programov
POP TV Ljubljana	7	vsi komercialni
RTV SLOVENIJA	6	3x javni nacionalni
		2x javni regionalni
		1x javni v jeziku manjšine
ASPN	3	vsi komercialni

VMN E. MEDIA	3	vsi komercialni
Antenna TV SL	2	1x komercialni 1x status posebnega pomena
ČARLI	2	1x komercialni 1x status posebnega pomena
NET TV	2	oba komercialna
PINK SI	2	oba komercialna

Tabela 4: Izdajatelji z vsaj dvema dovoljenjema za izvajanje televizijske dejavnosti

V letu 2014 je agencija na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06-UPB1, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS in 47/12; v nadaljevanju: ZMed) obravnavala 17 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, od katerih sta bili dve zadevi preneseni iz leta 2013, 15 je bilo novih. Deset upravnih postopkov je bilo začelih na zahtevo stranke, sedem po uradni dolžnosti. V letu 2014 je trend pojavljanja novih televizijskih programov glede na leto 2013 ostal skoraj nespremenjen, saj je agencija izdala sedem dovoljenj za nove televizijske programe, zopet se je povečal trend prenehanja delovanja televizijskih programov. V letu 2014 sta dva ponudnika skupaj priglasila tri avdiovizualne medijske storitve na zahtevo. Ponudnik T-2 je vpisal storitev T-2 Videoteka, Telekom Slovenije pa storitvi Bognedaj, da bi crknu televizor in Razred talentov.

2.1.2 JAVNI RAZPIS ZA PRAVICE DIGITALNEGA RAZŠIRJANJA TV

Zaradi prostih kapacitet na multipleksu C, ki so omogočale razširjanje vsaj štirih dodatnih televizijskih programov v SD razločljivosti, je agencija februarja 2014 uvedla javni razpis za dodelitev štirih pravic razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije. Ponudila jih je izdajateljem v Republiki Sloveniji in izdajateljem iz drugih držav. Prejela je tri ponudbe, in sicer ponudbe ponudnikov Veseljak TV, televizijska dejavnost za televizijski program Veseljak TV, Pink SI družba za radiodifuzijo, produkcijo in marketing, za televizijski program Pink SI in Tele 59 družba za audio in vizuelno komunikacijo za televizijski program RTS. Vse tri ponudbe so bile popolne in so izpolnjevale vse pogoje na javnem razpisu, zato so bile maja 2014 vsem trem ponudnikom podeljene pravice razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Republike Slovenije. Agencija je pri izvajanju načrtovanih aktivnosti naletela na pomanjkanje interesa za prizemno platformo. Ob tem, ko je ena od razpisanih pravic za digitalno oddajanje ostala nepodeljena, je agencija opazila, da se tudi televizijski izdajatelji, ki razpolagajo z digitalnimi dovoljenji, ne odločajo za vstop na platformo ali z nje izstopajo. Zato je opravila pregled koriščenja pravice do digitalnega razširjanja in začela postopke za odvzem neaktivnih pravic.

2.2 RAZVOJ RADIA IN PRIPRAVA RAZPISA FM-FREKVENC

Ključni nalogi agencije na področju razvoja radijskega trga sta bili v letu 2014 izvedba javnih razpisov razpoložljivih radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo iz območja FM, s katerimi bi agencija prispevala k odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti radijske programske ponudbe v slovenskem medijskem prostoru, ter razpisi zmogljivosti za digitalni prizemni radio in ustreznega števila dovoljenj za digitalno razširjanje obstoječih in novih formatov radijskih programov, ki bodo prvi korak k postopni digitalizaciji radia v Sloveniji.

2.2.1 RADIJSKI TRG

Konec leta 2014 je imelo 56 pravnih ali fizičnih oseb skupaj 89 veljavnih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, kaže evidenca imetnikov dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Izdajateljev, ki so imetniki več kot enega dovoljenja, je 10. Ti so skupaj imetniki 43 dovoljenj, kar predstavlja slabo polovico (48 %) vseh veljavnih dovoljenj.

Imetnik	Število dovoljenj	Vrste programov
RADIO PRO 1	13	komercialni
RTV SLOVENIJA	8	3x javni nacionalni 2x javni regionalni 2x javni v jeziku manjšine 1x javni za tujo javnost
RGL	6	komercialni
ŠPRAH	3	komercialni
RADIO CENTER	3	komercialni
RC SAVINJSKA	2	komercialni
RADIO MAKSI	2	komercialni
RADIO ANTENA	2	komercialni
MOJ RADIO	2	komercialni
B.&B. BELNA	2	komercialni

Tabela 5: Izdajatelji z vsaj dvema dovoljenjema za izvajanje radijske dejavnosti

V 34 dovoljenj 16 izdajateljev je vključenih skupaj pet programskih radijskih mrež. 14 od 16 izdajateljev je povezanih v skladu s 83. členom ZMed v štiri programske radijske mreže (Radio 1, Radio Center, Radio Antena, Regionalna programska radijska mreža Radio 94), dva izdajatelja sta povezana na podlagi drugega odstavka 79. člena ZMed v regionalni program oz. regionalno radijsko mrežo lokalnih radijskih programov (Primorski val).

Mreža	Imetnik dovoljenja	Radijski program
Primorski val ⁸	RADIO CERKNO	RADIO ODMEV
	Radio Kobarid	Alpski val
Radio 1	Interteh	Radio Orion
	MAHKOVEC Š & D	Radio Geoss
		Radio Odeon
		Radio Bakla
		Radio 1 Obala
		Radio 1 Dolenjska
		Radio 1 107,9
		Radio 1 Primorska
		Radio 1 Krvavec
		Radio 1 Portorož
		Radio 1 Štajerska
		Radio Celjski val
		Radio Goldi – Savinjski val
		Radio Viva
		Radio Grom
Radio Antena	RADIO PRO 1	Radio Urban
		Radio Radlje
	Radio Antena	Radio Radio
		Radio Antena
		Radio Antena Ljubljana
		Radio Antena Štajerska
		Radio Antena Celje
		Radio Antena Maribor
		Radio Antena Velenje
		Radio Antena Gorenjska
Radio Center	RADIO BELVI	RADIO CENTER PRIMORSKA
		Radio Center Slovenija
	RADIO CENTER	Radio Center Dolenjska
		RADIO CENTER ZASAVJE
	RC Savinjska	Radio Center Celje
		Radio Center Koroška
Regionalna mreža Radio 94	NTR	1TR (EN-TE-ER)
	RADIO 94	R94

Tabeli 6: Radijski programi z vključeno programsko radijsko mrežo ali vključenim regionalnim radijskim programom konec leta 2014⁹

⁸ Programska radijska mreža Primorski val je vključena v dva radijska programa (Radio Odmev in Alpski val). Oba imata pridobljen status lokalnega programa posebnega pomena.

⁹ Zaradi lažjega prikaza in večje preglednosti imetniki dovoljenj nastopajo s skrajšanimi imeni, pri katerih smo opustili statusne oblike (npr. d.o.o., d.n.o., s.p.). Pri programih pa navajamo samo osnovno ime, ki omogoča prepoznavnost medija.

V letu 2014 je agencija na podlagi ZMed obravnavala 50 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. 38 upravnih postopkov je bilo začeti na zahtevo stranke, 12 pa po uradni dolžnosti. Pri analizi podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje radijske dejavnosti je agencija v letu 2014 zaznala znatno povečanje števila vseh vrst vlog. Večji del omenjenega povečanja (25 vlog) predstavlja prilagajanje dovoljenj določenih radijskih programov, ki imajo vključeno programsko radijsko mrežo tako, da so usklajeni s področnim zakonom v smislu nadzora nad temi radijskimi programi.

2.2.2 JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV FM-FREKVENC ZA ZVOKOVNO RADIODIFUZIJO

Agencija je leta 2014 pričela z intenzivnimi pripravami za uvedbo javnih razpisov za dodelitev radijskih frekvenc za opravljanje radiodifuzije za analogni radio (FM-frekvence). Odločitvi za izvedbo javnega razpisa, ki jo je podprl tudi Svet za radiodifuzijo, so botrovale predvsem potrebe poslušalcev in izdajateljev radijskih programov, ki delujejo na trgu. Zadnji javni razpis za tovrstne frekvence je bil namreč izveden v letu 2009. Razpis sicer obsežnega nabora analognih radijskih frekvenc je razmeroma kompleksna in zahtevna naloga, priprava strokovnih podlag in dokumenta z analizo radijske ponudbe v Republiki Sloveniji in oceno možnosti za njen razvoj v okviru priložnosti in omejitev analognega radia je zato potekala že v letu 2013. Iz nabora razpoložljivih frekvenc, ki je bil vzorčno predstavljen javnosti ob javnem posvetovanju leta 2013, je agencija februarja 2014 izbrala 36 radijskih frekvenc z najboljšim potencialom in ustreznih tehničnih lastnosti, ter jih razdelila na tri enako velike dele, pri čemer je predvidela tudi tri faze razpisa FM-frekvenc: za lokalne radijske programe, za specializirane radijske programe in za komercialne radijske programe. Pri določanju njihove namembnosti je agencija upoštevala načela za oblikovanje javnih razpisov, ki izhajajo iz ugotovitev analiz, prispevkov zainteresirane javnosti, predlogov Sveta za radiodifuzijo in njenih lastnih ocen.

Prvo fazo javnih razpisov naj bi predstavljale FM-frekvence za lokalne radijske programe. Gradivo za uvedbo javnega razpisa je agencija spomladi 2014 pripravila in predstavila Svetu za radiodifuzijo SRDF. Sredi leta 2014 so se kljub korektnemu sodelovanju agencije s SRDF zaradi nejasnosti glede razmejitve pooblastil SRDF in agencije pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa za lokalne radijske postaje priprave na uvedbo javnega razpisa ustavile. SRDF je kljub nasprotovanju agencije na seji avgusta 2014 sprejel neusklajene pogoje in merila, s čimer je prekinil dotedanje sodelovanje in usklajevanje z agencijo. Tako agencija kot SRDF sta se obrnila na ustrezni ministrstvu, agencija pa je pridobila tudi pravni mnenji Inštituta za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti, ki med drugim ugotavlja, da je zakonska ureditev v zvezi s postopkom javnega razpisa za dodelitev FM-frekvenc slaba in nedorečena, da je vloga SRDF neustrezna, saj ima pravico soodločati v upravnih zadevah, za katere sploh nima pooblastil, ter da je ob takšnem zakonskem okviru nujno usklajevanje agencije in SRDF.

Zaradi spora glede razmejitve pooblastil SRDF in agencije pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa se je proces priprave javnega razpisa ustavil, večina časa in resursov agencije pa je bila preusmerjena v iskanje rešitve za nastalo situacijo. V

pričakovanju odprave nejasnosti glede razmejitve pooblastil SRDF in agencije pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa agencija predvidene tri faze razpisa, ki naj bi se začele sredi leta 2014, prenaša v leto 2015.

2.2.3 PODLAGE ZA JAVNI RAZPIS ZA DIGITALNE RADIJSKE PRAVICE

V letu 2014 je agencija začela pripravljati razpis za dodelitev radijskih frekvenc za nacionalno omrežje za oddajanje digitalnega radia v tehnologiji DAB+ in podlage za javni razpis za dodelitev pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni. Projekt je časovno in kadrovsko zahteven.

2.3 POENOTENJE RAZVRŠČANJA IN OZNAČEVANJA OTROKOM ŠKODLJIVIH PROGRAMSKIH VSEBIN

Agencija je v začetku novembra 2014 objavila javno naročilo za informacijsko podprt sistem za klasifikacijo in označevanje otrokom in mladoletnikom potencialno škodljivih programskih vsebin v linearnih in nelinearnih avdiovizualnih medijskih storitvah. Tovrsten informacijsko podprt sistem agencija potrebuje pri izvajanju svojih pristojnosti na področju zagotavljanja ustrezne zaščite otrok in mladoletnikov, ki izhajajo iz ZAVMS. Namen takšnega sistema je agenciji in slovenskim ponudnikom avdiovizualnih medijskih storitev omogočiti enostavnejšo klasifikacijo potencialno škodljivih programskih vsebin in čim manj diskrecije oz. subjektivnosti pri presojanju posameznih vsebin. Konec decembra 2014 je agencija za obdobje dveh let podpisala pogodbo z izbranim ponudnikom, in sicer z nizozemskim inštitutom za klasifikacijo avdiovizualnih medijev NICAM za sistem Kijkwijzer, ki v Evropi predstavlja primer dobre prakse in zgled uspešnega sodelovanja ponudnikov vsebin, regulatorjev in javnosti pri zaščiti otrok in mladoletnikov pred škodljivimi avdiovizualnimi vsebinami. Programsko orodje temelji na znanstvenih dognanjih o učinkih avdiovizualnih vsebin na otroke različnih starosti, razvili pa so ga strokovnjaki, ki se ukvarjajo z mediji in otroki, vključene pa so tudi želje staršev in ljudi, ki se ukvarjajo z vzgojo in izobraževanjem otrok. V začetku leta 2015 pa ga bosta agencija in NICAM popolnoma prilagodila slovenski zakonodaji s področja zaščite otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi programskimi vsebinami. Orodje je zasnovano tako, da zagotavlja maksimalno zanesljivost, kar pomeni, da pridejo različni koderji pri ocenjevanju iste programske vsebine do enakih rezultatov, njegova uporaba pa bo omogočena samo strokovno usposobljenim uporabnikom, ki bodo opravili izobraževanje in testiranje, na podlagi katerega bodo pooblaščen za klasificiranje programskih vsebin. Poleg uslužbencev agencije bodo koderji tudi uslužbenci pri ponudnikih slovenskih avdiovizualnih medijskih storitev, ki se bodo prav tako udeležili strokovnega usposabljanja in testiranja ter programske vsebine razvrščali v imenu svoje organizacije. Po prvem letu uporabe sistema se bo izvedlo tudi obvezno testiranje koderjev, s katerim se bo preverilo njihovo zanesljivost in usposobljenost. Agencija v začetku leta 2015 načrtuje izvedbo usposabljanja in testiranja koderjev ter promocijske aktivnosti ob uvedbi sistema Kijkwijzer, s katerim želi v sodelovanju s ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev slovenskim otrokom in mladoletnikom zagotoviti ustrezno zaščito pred potencialno škodljivimi vsebinami.

2.4 MEDIJSKE UČILNICE

V okviru projekta Medijska učilnica agencija pripravlja delavnice in predavanja na teme s področja medijskih politik, v povprečju dve na leto. V letu 2014 je z organizacijo dveh takšnih dogodkov (obe v jesenskem obdobju) izpolnila svoje načrte. Delavnico o zaščiti otrok in mladoletnikov v AVMS je organizirala v sodelovanju z nizozemskim inštitutom za klasifikacijo avdiovizualnih medijev NICAM, delavnico o regulaciji radia pa v sodelovanju z družbo Wagner & Hatfield iz Bruslja, specializirano za vprašanja s področja medijskih politik.

2.4.1 REGULACIJA RADIA IN MEDNARODNE PRAKSE

Agencija je med regulatorji iz omrežja platforme EPRA izvedla anketo o načinih urejanja področja radia, pri čemer so jo zanimale prakse podeljevanja radijskih frekvenc, načini določanja programskih obveznosti in omejitev ter selekcijskih mehanizmov, organizacija razmerij med udeleženi organi, razlike v postopkih za različne vrste programov, težave, s katerimi se soočajo udeleženci na trgu, morebitni pojavi konsolidacij in koncentracij in drugi prepoznani izzivi pri regulaciji radia. Na podlagi izsledkov analize je organizirala notranjo izobraževalno delavnico, na kateri je bil ob izsledkih primerjalne analize podrobneje predstavljen primer belgijske radijske reforme.

2.4.2 RAZVRŠČANJE IN OZNAČEVANJE OTROKOM ŠKODLJIVIH VSEBIN

Delavnico o zaščiti otrok in mladoletnikov v linearnih in nelinearnih avdiovizualnih medijskih storitvah sta agenciji pomagala pripraviti strokovnjaka iz NICAM-a z dolgoletnimi izkušnjami z razvrščanjem in označevanjem programskih vsebin. Namen delavnice je bil odpravljanje nejasnosti in preprečevanje neskladij pri uporabi v letu 2014 implementiranega sistema razvrščanja in označevanja avdiovizualnih programskih vsebin, ki je kompleksnejši od prejšnjega, za ponudnike vsebin na zahtevo pa predstavlja novo obvezo. Povabilu agencije so se odzvali predstavniki javne in največjih komercialnih televizij, operaterji telekomunikacij, ki so hkrati tudi ponudniki vsebin na zahtevo, ter predstavniki Ministrstva za kulturo RS (MK). Ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev so na delavnici izpostavljali konkretne primere vsebin in z njimi povezana vprašanja in zagate. Izkazalo se je, da koncepte, ki sta jih uvedla zakon in podzakonska ureditev različno razumejo in jih tudi različno uporabljajo. Posebej zaskrbljujoče je, da v pomanjkanju prakse, pa tudi v izogib potencialno slabšemu položaju v primerjavi z v tujini registriranimi programi, ki delujejo pri nas, namesto starostno opredeljenih oznak uporabljajo splošno oznako »primerno za vse otroke z vodstvom staršev«, ki predstavlja najnižjo stopnjo zaščite. Udeleženci so se strinjali, da bi bilo treba prag za predvajanje vsebin, primernih za otroke, starejše od dvanajst let, z enaindvajsete ure spustiti na dvajseto. S tem naj bi povečali pripravljenost ponudnikov, da jih označijo z oznako namesto z , in tako izboljšali obveščenost gledalcev o naravi vsebine, hkrati pa izenačili položaj domačih in tujih programov na slovenskem trgu, saj je tujim dovoljeno zgodnejše predvajanje tovrstnih vsebin. Vsi udeleženci so na praktično naravnani delavnici tudi aktivno sodelovali. Poleg mednarodno priznanega nizozemskega sistema razvrščanja in označevanja avdiovizualnih programskih vsebin Kijkwijzer, je NICAM predstavil tudi delovanje

sistema označevanja uporabniških vsebin *You Rate It*, ki ga je razvil z britanskim inštitutom za klasifikacijo BBFC. Gledalcem in ustvarjalcem uporabniških vsebin omogoča ocenjevanje (ne)primernosti teh vsebin za otroke s šestimi enostavnimi vprašanji, njegova uporaba pa je popolnoma prilagodljiva potrebam različnih uporabnikov in platform ter nacionalnim kriterijem.

2.5 MEDNARODNO SODELOVANJE – ERGA, EPRA IN CERF

Februarja 2014 je Evropska komisija ustanovila skupino evropskih regulatorjev s področja avdiovizualnih medijskih storitev ERGA (*The European Regulators Group for Audiovisual Media Services*), katere članica je tudi agencija. Visoki predstavniki neodvisnih nacionalnih regulativnih teles s področja avdiovizualnih medijskih storitev v okviru skupine Evropski komisiji svetujejo pri implementaciji in spremembah Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah. Poleg tega naj bi ERGA pomembno prispevala h krepitvi sodelovanja med regulatorji in omogočala za izmenjavo izkušenj in dobrih praks. Znotraj skupne ERGA so bile za leto 2014 ustanovljene tri delovne skupine – za zaščito otrok in mladoletnikov, za vprašanja jurisdikcije in za neodvisnost regulatorjev s področja avdiovizualnih medijskih storitev. Agencija je zastopana in aktivno sodeluje v vseh treh. Predstavniki nacionalnih regulatorjev so se v letu 2014 sestali dvakrat, skozi celo leto pa so s svojimi prispevki sodelovali v okviru delovnih skupin. V letu 2014 so bili sprejeti trije dokumenti, ki določata nadaljnje delo in cilje delovne skupine, namenjene zaščiti otrok in mladoletnikov, delovne skupine, namenjene vprašanjem jurisdikcije, in delovne skupine za neodvisnost regulatorjev. V letu 2015 se bo delo delovnih skupin nadaljevalo, na podlagi okvirnih dokumentov za razpravo pa se bo poskušalo oblikovati tudi zaključke in končne dokumente. Konec leta 2014 se je poleg treh že omenjenih delovnih skupin oblikovala tudi delovna skupina, ki se bo ukvarjala z vprašanji teritorialne jurisdikcije. Naslednje srečanje ERGE je predvideno za pomlad 2015, pred tem pa se bodo na delovnih sestankih sestale tudi posamezne delovne skupine.

Agencija je tudi v letu 2014 aktivno delovala v platformi EPRA (*European Platform of Regulatory Authorities*), največji in najstarejši mednarodni organizacije regulatorjev s področja avdiovizualnih medijev in radija. Junjsko srečanje je potekalo v Budvi, kot stranski dogodek pa je v soorganizaciji Sveta Evrope in platforme EPRA v Budvi potekalo tudi zasedanje, katerega tema je bila transparentnost, odgovornost in učinkovitost medijskih regulatorjev in na katerem je kot govorka sodelovala tudi predstavnica agencije. Prvo plenarno zasedanje je bilo namenjeno obravnavi zelene knjige o konvergenci ter analizi stališč regulatorjev in deležnikov. Delovne skupine so se ukvarjale s problematiko medijske pismenosti, neodvisnosti medijskih regulatorjev in dogodki posebnega pomena, drugo plenarno zasedanje pa s sovražnim govorom. Oktobrsko srečanje EPRE je potekalo v Tbilisiju, na njem pa je predstavnica agencije aktivno sodelovala kot panelistka na plenarnem zasedanju o prihodnjih modelih regulacije avdiovizualnih medijev. Delovne skupine oktobrskega srečanja so se posvečale načinom in sredstvom zaščite občinstev, krepitvi neodvisnosti regulatorjev in digitalnemu radiu. Drugo plenarno zasedanje je bilo namenjeno zagotavljanju raznolikosti in vključenosti v medijih. Agencija redno sodeluje tudi v korespondenci

med članicami združenja EPRA, odgovarja na njihova vprašanja s področja regulacije radiodifuzije in spremlja odgovore drugih članic.

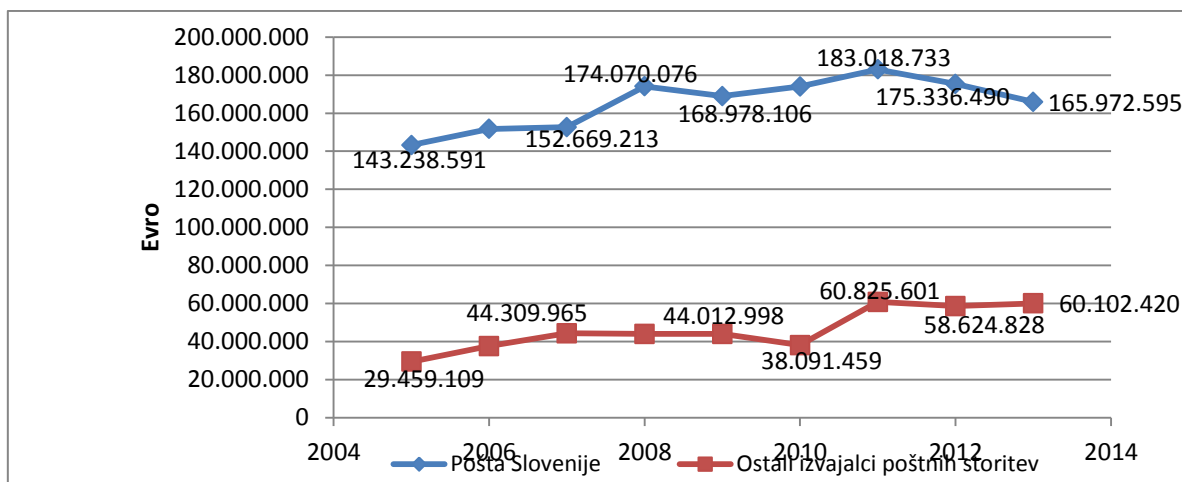
Kot nova članica foruma srednjeevropskih medijskih regulatorjev (CERF), v kateri poleg Slovenije delujejo še članice Madžarske, Češke, Slovaške, Romunije, Poljske, Srbije in Hrvaške, je agencija v letu 2014 tudi v tem združenju aktivno sodelovala v razpravah o problematiki zaščite otrok pred potencialno škodljivimi vsebinami pri spremljanju tujih programov, ki se razširjajo v lokalnih kabelskih in IPTV sistemih (retransmisiji), spremljala primere dobrih praks pri samoregulaciji na oglaševalskem področju, sodelovala v izmenjavi izkušenj z licenciranjem t.i. avdiovizualnih medijskih storitev za odrasle ter izmenjavi pogledov o regulaciji t.i. telepromocije. Agencija je sodelovala tudi pri izmenjavi praks, ki poteka v okviru projektov Sveta Evrope, njegovega Avdiovizualnega observatorija ter Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi.

3 POŠTNE STORITVE

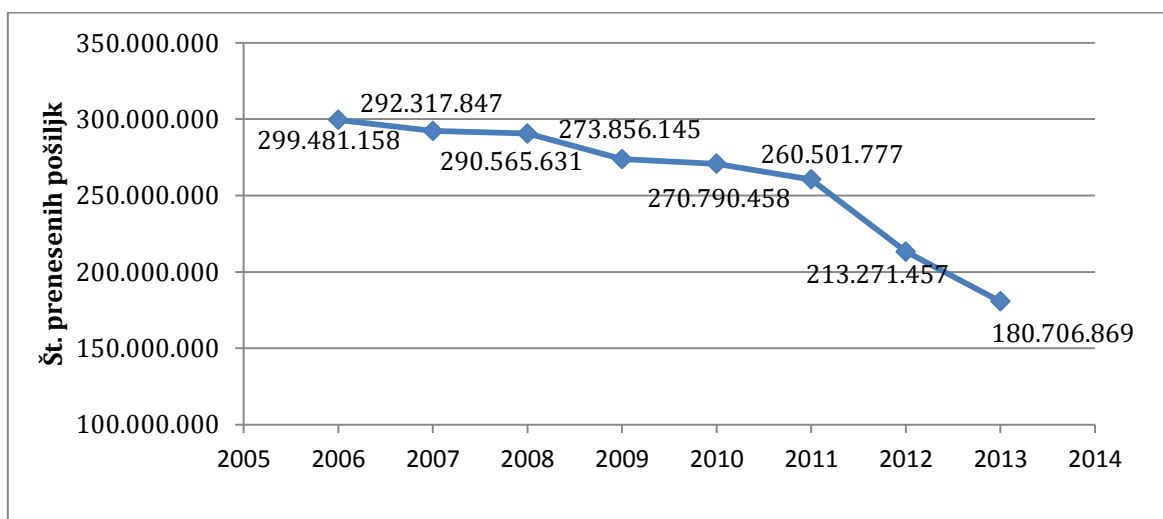
V letu 2014 so se najpomembnejše aktivnosti odvijale na področju regulacije in nadzora izvajanja univerzalne poštne storitve, regulacije ločenega računovodstva, ugotavljanja stanja na trgu poštних storitev in spodbujanja konkurence, preoblikovanja poštne omrežja in izjem pri izvajanju univerzalne poštne storitve ter mednarodnega sodelovanja. Ob tem je agencija splošni in poslovni javnosti dajala pisna in ustna pojasnila iz okvira svojih pristojnosti na področju poštних storitev. V evidenco izvajalcev poštних storitev je vpisala štiri nove subjekte, in sicer Kurirček, Klade logistika, Cetis Direkt in Izberi. Slednjima dvema je izdala tudi ugotovitveni sklep o izvajanju zamenljivih poštних storitev. Nadaljevala je sodelovanje s Pošto Slovenije pri prodaji nalepk o prepovedi dostavljanja v hišne predalčnike in 30.000 takšnih nalepk poslala v komisijsko prodajo. O svojem delu ali o vprašanjih iz svojega dela je poročala pristojnemu ministrstvu in inšpekcijskemu svetu, imela stike z nizom slovenskih organov in inštitucij ter sodelovala pri pripravi izhodišč za planirano spremembo Zakona o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 51/2009, 77/2010 in 40/2014-ZIN-B; v nadaljevanju: ZPSto-2).

3.1 STANJE IN SPREMEMBE NA TRGU POŠTNIH STORITEV

V letu 2014 je agencija v skladu z načrti izvedla letno analizo trga poštних storitev 2013 in primerjavo s preteklimi leti. Cilj analize je bil ugotoviti stanje in spremembe na trgu poštних storitev v Republiki Sloveniji. Analiza je pokazala nadaljevanje negativnega trenda padca količin pisem ter posledično znižanje prihodkov na trgu in števila zaposlenih zaradi vse večje uporabe elektronskih storitev in gospodarske krize. Nadaljevala se je optimizacija omrežja Pošte Slovenije s preoblikovanjem 28 pošt v pogodbene pošte, znižanje števila poštних nabiralnikov, poštних predalov, izpostavljenih predalčnikov ter znižanje števila zaposlenih. Drugi izvajalci poštних storitev so obdržali število zaposlenih, povečali količine izvedenih storitev in prihodke. Zvišale so se količine izvedenih storitev, kar je v največji meri rezultat delovanja t. i. izvajalcev zamenljivih storitev. Družba GLS je razširila svojo mrežo na več kot 250 točk, kjer lahko uporabniki oddajo ali prevzamejo pošiljke.

Slika 6: Gibanje prihodkov iz naslova izvajanja poštne storitve Pošte Slovenije in ostalih izvajalcev poštne storitve (2005–2013)

Slika 7: Št. prenesenih pošilk v notranjem prometu - univerzalna poštna storitev (2006–2013)

Agencija je s pomočjo podjetja Episcenter izvedla raziskavo o zadovoljstvu uporabnikov s pogodbenimi poštami. S to raziskavo je agencija želela preveriti, ali so uporabniki prvih treh pogodbenih pošt 6242 Materija, 8272 Zdole in 9206 Križevci, po enem letu njihovega delovanja, ustrezno obveščeni o delovanju pogodbenih pošt in njihovimi spremembami glede na prejšnjo obliko delovanja, ko so te kontaktne točke bile v upravljanju Pošte Slovenije ter predvsem, ali sta kakovost in odnos uslužbencev teh pogodbenih pošt ustrezni. Rezultati raziskave so pokazali izredno visoko stopnjo zadovoljstva uporabnikov, motil jih je zgolj omejen obseg storitev na pogodbeni pošti v primerjavi z ostalimi poštami in možnost prevzema nevročene pošiljke na pogodbeni pošti šele naslednji dan po puščenem obvestilu o neuspelem poskusu vročitve na domu.

Z istim izvajalcem je agencija izvedla tudi raziskavo o zadovoljstvu splošne in poslovne javnosti s poštnimi storitvami in primerjalno analizo cen in rokov prenosa, ki je pokazala, da podjetja vse več oddajajo navadna pisma do 50 g, medtem ko vedno manj pošiljajo pisma v čezmejnem prometu. Pri podjetjih se povečuje oddajanje poštних pošilk prek poštних nabiralnikov. Raste tudi delež tistih, ki niso zamenjali tradicionalnih poštних storitev z elektronskimi, in tistih, ki menijo, da bi moralo pismo dospeti naslednji delovni dan. Pri podjetjih je dostava poštних pošilk v poslovne prostore ob sobotah vse manj pomembna. Kar 96 % podjetij izmed izvajalcev poštних storitev največ uporablja Pošta Slovenije. Raziskava o zadovoljstvu splošne javnosti s poštnimi storitvami je pokazala, da je vse manj obiskov na poštah, uporabe poštних nabiralnikov, opravljenih storitev plačilnega prometa in oddanih ter prejetih pisem. Po drugi strani pa raste oddaja in prejem paketov. Cena pisma je za večino splošne javnosti ustrezna. Vse bolj pomemben element kakovosti postaja delovni čas, dostava pisem na dom pa je potrebna zgolj ob delavnikih. Letos prvič merjen indeks zadovoljstva s pošto storitvijo kaže, da so s pošto storitvijo bolj zadovoljni starejši od 45 let, ženske, osnovnošolsko izobraženi, upokojenci, prebivalci Zasavske, Spodnjeposavske, Gorenjske in Goriške regije, manj zadovoljni pa so mlajši od 24 let, moški, srednješolsko izobraženi, dijaki, študenti, prebivalci Notranjsko-kraške in Obalno-kraške regije ter prebivalci podeželja.

V primerjalni analizi cen in rokov prenosa je bilo ugotovljeno, da najnižje cene prenosa dokumentov po Sloveniji, Evropi in po svetu ponuja Pošta Slovenije. Tudi pri cenah prenosa paketov po svetu nudi najnižjo ceno Pošta Slovenije, pri drugih destinacijah pa se najugodnejši ponudniki razlikujejo. Najhitrejši ponudniki za prenos pošilk, bodisi dokumentov ali paketov, se v tujini razlikujejo glede na izbrano destinacijo. V Sloveniji je tako za prenos dokumentov kot za prenos paketov najhitrejši Kurirček. Pri večini ponudnikov so se pojavljale razlike med teoretičnim poizvedovanjem o cenah in rokih prenosov in njihovim dejanskim, praktičnim preskusom Cene in roki prenosa ujemali so se ujemali samo pri DPD in Pošti Slovenije.

3.2 REGULACIJA LOČENEGA RAČUNOVODSTVA POŠTE SLOVENIJE

V letu 2014 je agencija nadaljevala s svojim najpomembnejšim projektom na področju poštних storitev, in sicer s presojo skladnosti nove metodologije ločenih računovodskih evidenc Pošte Slovenije z ZPSto-2 in Splošnim aktom o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (v nadaljevanju: presoja), ki se je začela konec leta 2013. Nov model ločenega računovodstva naj bi v skladu z zakonodajo zagotavljal stroškovno naravnane cene storitev iz nabora univerzalne storitve, podlago za izračun cen dostopa do omrežja, podlago za izračun posebnih tarif/popustov in vir podatkov za izračun neto stroškov, na podlagi katerega bi se lahko preko kompenzacijskega sklada financiralo finančno breme izvajanja univerzalne storitve, če bi bilo ugotovljeno, da je realno. Presoja skladnosti stroškovnega modela Pošte Slovenije je zaradi visoke stopnje varovanja podatkov potekala na agenciji s pomočjo zunanje, od izvajalca univerzalne storitve neodvisne institucije, in sicer KPMG Slovenija. To je nekoliko oteževalo potek presoje oziroma ni prispevalo k hitrosti njene izvedbe. Kljub temu je agencija prvi korak zaključila

uspešno in v načrtovanem roku 5 mesecev. Prvi korak presoje je bil zelo obsežen, saj je zajel pregled celotne metodologije ločenih računovodskih evidenc, v okviru katerega so se izvajali ogledi poslovanja Pošte Slovenije v poštah in v logističnem centru v Ljubljani, usklajevalni sestanki ter podrobne analize računskih gradiv in dokumentacije Pošte Slovenije. Končal se je junija 2014 z izdajo poročila KPMG Slovenija, ki vključuje tudi priporočila. Slednja so razdeljena na 23 posameznih področij, ki so dodatno razdeljena po posameznih podtočkah. Da je bil pregled zelo obširen in podroben, dokazuje skupno število priporočil, ki jih je 55. Sledila je implementacija ugotovljenih napak in priporočil za spremembe, s strani izvajalca univerzalne storitve.

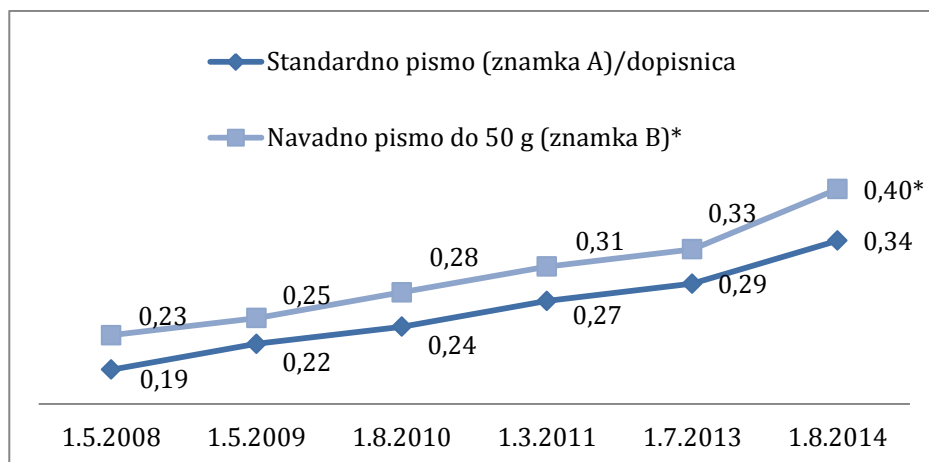
Pošta Slovenije je po implementaciji priporočil pripravila vmesno odzivno poročilo, v katerem se je izjasnila glede vseh priporočil in predlagala nekaj svojih rešitev. Na podlagi tega poročila je agencija decembra 2014 od Pošte Slovenije prejela še popravljeno verzijo metodologije ločenih računovodskih evidenc, ki bo predmet štirimesečnega pregleda. Drugi korak bo zajel analizo sprememb in popravkov modela ter izdajo revizijskega mnenja. Cilj je skladnost stroškovnega modela Pošte Slovenije z zakonodajo oziroma pozitivno revizorjevo mnenje. Z zakonodajo skladen model je namreč predpogoj za kakovostno regulacijo trga poštne storitve, kot so izračun stroškovno naravnanih cen storitev in cen dostopa do omrežja ter posebnih tarif, ki vodi k uresničevanju glavnih ciljev agencije; zagotavljanje kakovostne univerzalne storitve, varstvo pravic uporabnikov in spodbujanje razvoja konkurence. Drugi korak presoje, ki bo predvidoma zaključen v aprilu leta 2015, bo obsegal preverjanje odprave ugotovljenih nepravilnosti iz prvega koraka, pripravo novih priporočil za Pošto Slovenije in izdajo končnega revizijskega mnenja o skladnosti modela ločenih računovodskih evidenc z zakonodajo. Čeprav predvidene preveritve izračuna neto stroška agencija še ni izdelala, saj bo ta mogoča šele po zaključku presoje novega modela ločenih računovodskih evidenc, in prav tako tudi ne analize učinkovitosti Pošte Slovenije, saj je to prav tako neposredno povezano z izpolnitvijo zgoraj omenjene presoje, je agencija v okviru regulacije ločenega računovodstva v letu 2014 opravila načrtovane naloge in dosegla pričakovane učinke.

3.3 REGULACIJA IZVAJANJA UNIVERZALNE POŠTNE STORITVE

Agencija je v letu 2014 na področju regulacije izvajanja univerzalne storitve uresničila cilje in dosegla pričakovane učinke. Zaradi kadrovskega primanjkljaja ni preverila le kriterijev za določitev gostote omrežja (kakovost izvajanja univerzalne storitve) in kriterijev za določitev odstopanja od dostave na dom (izjem od izvajanja univerzalne storitve). S spremljanjem izvajanja merjenja rokov prenosa poštne pošiljke korespondence Pošte Slovenije, upoštevajoč zahteve standarda kakovosti SIST EN 13850:2013, in izredno presojo metodologije se je agencija prepričala, da so spremembe standarda primerno upoštevane. Tudi revidirani rezultati merjenja in uporabljene metodologije za leto 2013 so potrdili doseganje predpisanega standarda in zahtev glede kakovosti prenosa poštne pošiljke korespondence (podrobnosti v poglavju V.4 Nadzor poštne storitve).

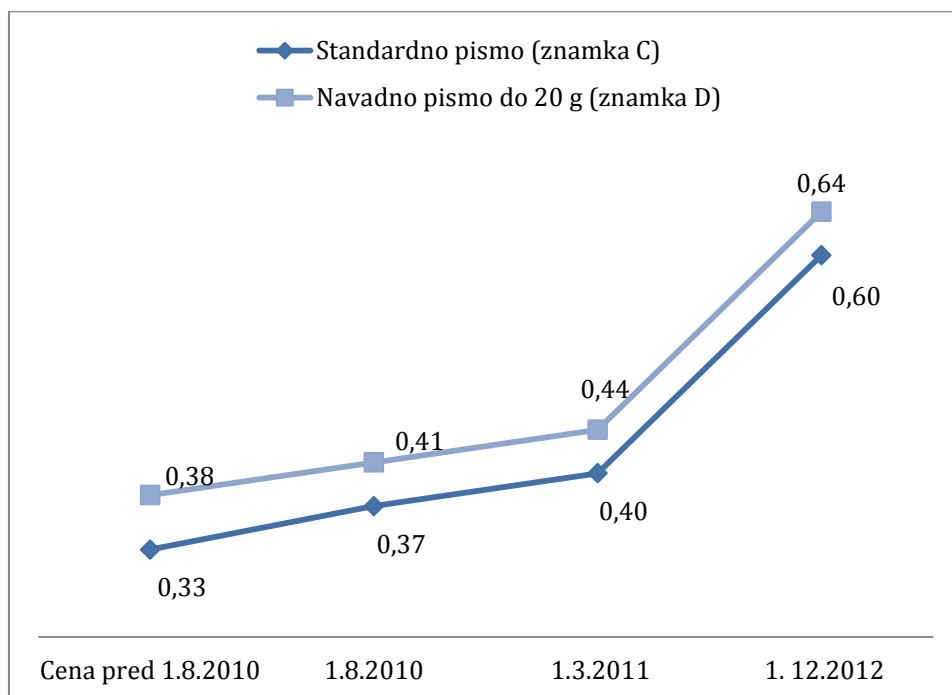
V sklopu regulacije cen je agencija s strani Pošte Slovenije obravnavala tri zahteve za spremembo cen in splošnih pogojev univerzalne poštne storitve, ki so se nanašali na pisma v čezmejnem in notranjem poštnem prometu ter spremembo lestvice popustov za standardno in navadno pismo ter dopisnico. Agencija je za vse preverjala, ali so skladni z načeli dostopnosti in stroškovne naravnosti cen ter ali zadostujejo kriterijem preglednosti, nediskriminacije in zagotavljanja konkurence. V prvem zahtevku, ki se je nanašal na spremembo cen priporočenega in vrednostnega pisma v čezmejnem poštnem prometu s 1. aprilom 2014, je agencija ugotovila, da je predlog za dvig cen temeljil na spremembah aktov Svetovne poštne zveze, ki so stopili v veljavo 1. januarja 2014, in pojasnil, da je pokritje stroškov priporočenih in vrednostnih pisem v čezmejnem prometu v odpravi za določene države še vedno negativno kljub predlaganemu zvišanju cen. Pošta Slovenije je obenem utemeljevala, da se vsaka izmed navedenih storitev iz nabora univerzalne storitve (priporočeno in vrednostno pismo) izvaja in obračunava enotno in po enaki ceni ne glede na državo, v kateri se nahaja naslovnik pošiljke, pri čemer pa se terminalni stroški in stroški mednarodnega transporta med posameznimi državami razlikujejo. Zaradi navedenih dejstev je agencija zahtevke z odločbo potrdila.

Drugi zahtevek se je nanašal na spremembo cen standardnega in navadnega pisma, dopisnice in tiskovine v notranjem poštnem prometu s 1. avgustom 2014. Poleg spremembe cen je zahteval združitev nekaterih masnih stopenj pri pismih in tiskovinah, od katerih velja izpostaviti združitev navadnega pisma do 20 g in nad 20 g do 50 g v en produkt, to je navadno pismo do 50 g, obenem pa še spremembo lestvice popustov za standardna in navadna pisma ter dopisnice. Agencija je zahtevku delno ugodila, saj je po preučitvi vloge in izračunov, ki izhajajo iz ločenih računovodskih evidenc, ki jih mora Pošta Slovenije voditi v skladu s 36. členom ZPSto-2, ugotovila, da so predlagane spremembe cen stroškovno utemeljene. Predlagani spremembi lestvice popustov za standardna in navadna pisma ter dopisnice agencija ni ugodila, saj je ugotovila, da Pošta Slovenije na podlagi metodologije ločenih računovodskih evidenc ni zagotovila in izkazala, da bi bila lestvica popustov pojasnjena z ustreznimi podatki in izračuni. Prav tako ni bila izkazana njena povezanost s količinami prodanih produktov in posledično njihovimi nižjimi stroški. Zadnjemu zahtevku, ki se je nanašal le na spremembo lestvice popustov, je agencija ugodila. Na podlagi odločbe agencije so se tako s 15. septembrom 2014 spremenili lestvica popustov za standardno, navadno pismo in dopisnico ter pogoji za pridobitev popusta. Agencija je po preučitvi vloge in izračunov namreč ugotovila, da je predlagana sprememba lestvice popustov pojasnjena, izkazana je bila tudi njena povezanost s količinami prodanih produktov in nižjimi stroški. Na spodnji sliki je prikaz spremembe cen (brez DDV) dveh najpomembnejših storitev znotraj univerzalne storitve v notranjem prometu od leta 2008 do 2014.

Slika 8: Spremembe cen pisem (znamka A in B)¹⁰, 2008 – 2014, brez DDV¹¹

Cene standardnega in navadnega pisma znotraj univerzalne storitve v čezmejnem prometu se v letu 2014 niso spremenile.

Slika 9: Spremembe cen pisem (znamka C in D), 2010 – 2014, brez DDV

Omrežje Pošte Slovenije je v letu 2014 doživelo večje spremembe. Agencija je v ta namen izdala 51 odločb o preoblikovanju pošt v pogodbene, ter odločbo o zaprtju sezonske pošte 6321 Portorož. Leto 2014 se je zaključilo z 71 delujočimi pogodbenimi poštami.

¹⁰ S 1. 8. 2014 se je navadno pismo masne stopnje do 20 g in nad 20 g do 50 g združilo v en produkt, tj. navadno pismo do 50 g.

¹¹ Cene univerzalne storitve so od 1. 1. 2011 oproščene plačila DDV.

Agencija je zaradi spremembe imena spremenila grafično podobo nalepke za prepoved dostavljanja v predalčnik in ustrezno spremenila Splošni akt o nalepki za prepoved dostavljanja v predalčnik.

3.4 SPODBUJANJE KONKURENCE

Agencija projekta ni izvedla v celoti, saj ga je zastavila v povezavi z dokončano presojo skladnosti novega stroškovnega modela ločenih računovodskih evidenc Pošte Slovenije z zakonodajo. Od načrtovanih aktivnosti je izvedla analizo dostopa do poštnega omrežja, s katero je proučila Splošne pogoje za dostop do omrežja družbe Pošta Slovenije, naredila primerjavo urejenosti dostopa v državah EU ter opravila poskus lastnega izračuna cen dostopa do omrežja. Ugotovitev bodo implementirane v letu 2015 – po končanju presoje skladnosti novega stroškovnega modela ločenih računovodskih evidenc Pošte Slovenije z zakonodajo (v okviru projekta Regulacija ločenega računovodstva). Agencija je izvedla tudi interno analizo vpliva davka na dodano vrednost (DDV) na trg poštnih storitev v Sloveniji. Pošta Slovenije, ki svojim strankam zaračunava univerzalno poštno storitev brez DDV, namreč deluje na povsem drugem trgu kot izvajalci zamenljivih storitev, ki strankam morajo obračunati DDV. Slednji namreč ne izvajajo univerzalne poštno storitve ampak zgolj storitve, ki so z univerzalno storitvijo zamenljive. Za te pa oprostitev DDV, kakor je uveljavljena za univerzalno poštno storitev, ne velja. Ključen zaključek te analize je, da v tem trenutku v Sloveniji oprostitev DDV na univerzalni poštni storitvi ne pomembno vpliva na trg poštnih storitev, saj kljub dominantni vlogi Pošte Slovenije izvajalci zamenljivih storitev še vedno višajo prihodke iz naslova izvajanja poštnih storitev. To pomeni, da je stopnja razvoja konkurence na trgu poštnih storitev s strankami, ki si DDV (vstopni in izstopni) obračunavajo, na zadovoljivi ravni. To bi se lahko spremenilo, če bi stranke izvajalcev zamenljivih storitev, ki si vstopni DDV smejo obračunati, prenehale uporabljati poštno storitve. V tem primeru bi izvajalci zamenljivih storitev v prizadevanju po ohranjanju konkurenčnosti s Pošto Slovenije morali širiti svoje poslovanje tudi med stranke, za katere velja, da jim je oprostitev DDV na univerzalni poštni storitvi zelo pomembna, saj si pri večini svojega poslovanja vstopnega DDV ne smejo obračunavati. To so denimo banke, zavarovalnice, javne ustanove itd. V tem primeru bi oprostitev DDV na univerzalni poštni storitvi lahko pomembno vplivala na razvoj ali celo obstoj konkurence na pisemskem delu poštnih storitev v Sloveniji.

3.5 MEDNARODNO SODELOVANJE: ERGP, CERP, SPZ IN EK

Leta 2014 je na področju regulacije poštnih storitev agencija delovala znotraj mednarodnih združenj ERGP (Evropsko združenje regulatorjev za poštno storitve), CERP (Evropski odbor za regulacijo pošte) in SPZ (Svetovna poštna zveza – UPU) ter vzdrževala stalen kontakt s kolegi iz drugih regulatorjev in z Evropsko komisijo. V ERGP je agencija sodelovala v upravnem odboru in delovnih skupinah Čezmejni poštni promet, Regulatorno računovodstvo in cenovna regulacija, Neto stroški izvajanja univerzalne storitve ter Merjenje zadovoljstva končnih uporabnikov in dogajanj na trgu. Za sodelovanje na delavnici o implementaciji zagotavljanja univerzalne poštno storitve v okviru razvoja trga poštnih storitev, potekajoči v Bukarešti, je agencija na svoji spletni strani udeležence na trgu javno pozvala k

prispevanju mnenj glede interesa za izvajanje univerzalne poštne storitve ter zagotovitve njene kakovosti v prihodnosti. V okviru odbora CERP se je udeležila sestanka delovne skupine UPU v Beogradu in plenarnega zasedanja v Skopju, v okviru SPZ pa zasedanja Sveta administracij. Z Evropsko komisijo je posebej intenzivno sodelovala na sestanku Odbora za poštno direktivo in na delavnici Prihodnost paketne dostave v EU. Za statistične potrebe je agencija tudi poročala Evropski komisiji, ki je v letu 2014 od evropskega statističnega urada Eurostata prevzela pristojnosti zbiranja in obdelave podatkov o trgu poštne storitve.

4 ŽELEZNIŠKI PROMET

Agencija je na področju regulacije trga železniških storitev v letu 2014 izvršila večino načrtovanih nalog. V skladu s svojimi pristojnostmi je spremljala stanje na trgu železniškega prevoza potnikov in blaga z namenom zagotavljanja enakopravnega dostopa do javne železniške infrastrukture in dodatnih storitev, potrebnih za kakovostno in nemoteno zagotavljanje prevoza potnikov in blaga po železnici vsem prosilcem in prevoznikom, ter ukrepala v primeru kršitve oziroma omejevanja svobodne konkurence. Na prioritete agencije in izvajanje načrtovanih nalog je vplivala naravna katastrofa zaradi žleda v začetku februarja 2014, ki je povzročila nekajdnevno ustavitev železniškega prometa ter kasnejšo dolgotrajno omejitev prometa na progi med Ljubljano in Koprom. Glede na izredne razmere na njej, je agencija posebno pozornost namenila zagotovitvi enakopravne obravnave vseh prevoznikov, ki so izvajali prevozne storitve na tem delu železniške infrastrukture. V programu dela za leto 2014 predvidena posodobitev Smernic za presojo ogrožanja gospodarskega ravnotežja izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem železniškem prometu, temelječa na priporočilih in stališčih, oblikovanih v delovnih skupinah združenja IRG-Rail in Evropske komisije, je bila zaradi daljšega procesa oblikovanja teh priporočil in smernic na mednarodni ravni, prestavljena v drugo polovico leta 2015.

4.1 ENAKOPRAVEN DOSTOP DO JAVNE ŽELEZNIŠKE INFRASTRUKTURE IN DO DODATNIH STORITEV

V letu 2014 je bil vsem prevoznikom zagotovljen enakopraven dostop do javne železniške infrastrukture in do dodatnih storitev, ki jih potrebujejo za izvajanje svojih storitev, saj prevozniki niso vložili nobene pritožbe zoper odločitve dodeljevalnega organa o dodelitvi vlakovnih poti za voznoredno obdobje ali za določen namen (ad hoc) ter zoper odločitve upravljavca javne železniške infrastrukture in upravljavcev objektov ali naprav za dodatne storitve. Tudi sama agencija v okviru lastnega spremljanja dogajanj na trgu ni zaznala nepravilnosti v teh postopkih.

4.2 PRAVICE POTNIKOV V ŽELEZNIŠKEM PROMETU

Potniki v železniškem prometu v letu 2014 pri uresničevanju svojih pravic, ki izvirajo iz Uredbe (ES) 1371/2007 o pravicah in obveznostih potnikov, niso zahtevali pomoči agencije.

4.3 IZVAJANJE UREDBE O EVROPSKEM ŽELEZNIŠKEM OMREŽJU ZA KONKURENČEN TOVORNI PROMET

V okviru izvajanja Uredbe EU 913/2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovorni promet je agencija aktivno sodelovala s pristojnimi organi za šesti tovorni koridor. V njihovem imenu se je predstavnik agencije udeležil sestanka upravnega in izvršilnega odbora koridorja, ki je potekal v Ljubljani.

4.4 MEDNARODNO SODELOVANJE: EVROPSKA KOMISIJA IN ZDRUŽENJE NEODVISNIH ORGANOV

Predstavnik agencije sta aktivno sodelovala na sestankih Evropske mreže železniških regulativnih organov, na katerih so obravnavali predloge zakonodajnih aktov četrtega železniškega paketa s poudarkom na novih nalogah regulatorjev. Evropska komisija si namreč s temi akti prizadeva povečati njihovo vlogo pri odpiranju trga v notranjem železniškem potniškem prometu ter pri izvajanju nadzora delovanja vertikalno povezanih železniških družb, zlasti pri njihovem finančnem poslovanju. Sodelovanje agencije v delovni skupini Generalnega direktorata Evropske komisije za mobilnost in transport (DG MOVE) za spremljanje razvoja železniškega trga je bilo osredotočeno na pripravo izvedbenega akta glede nabora podatkov in opredelitve posameznih kazalnikov. Agencija je sodelovala tudi pri pripravi stališč Republike Slovenije do predlogov zakonodajnih aktov Evropske komisije in Evropskega parlamenta iz četrtega železniškega paketa. Sodelovanje v delovnih skupinah združenja neodvisnih regulativnih organov je bilo intenzivno zlasti pri pripravi stališč do predlogov izvedbenih aktov Evropske komisije glede upoštevanja stroškov za določitev osnove za zaračunavanje uporabnine, v zvezi z dostopom do dodatnih storitev ter v zvezi z zbiranjem podatkov o razvoju trga. V združenju so bila oblikovana tudi stališča do predlogov zakonodajnih aktov četrtega železniškega paketa, ki določajo nove naloge regulativnih organov in odprtje trga za svobodno konkurenco v notranjem železniškem potniškem prometu.

4.5 SPREMLJANJE DOGAJANJ NA TRGU STORITEV PREVOZA BLAGA

V letu 2014 je bilo na območju javne železniške infrastrukture prepeljanih 18,440 milijonov ton blaga, pri čemer so prevozniki opravili skupaj 4,27 milijarde neto tonskih kilometrov. Količina prepeljanega blaga se je v letu 2014 v primerjavi z letom 2013 povečala za 4,81 %.

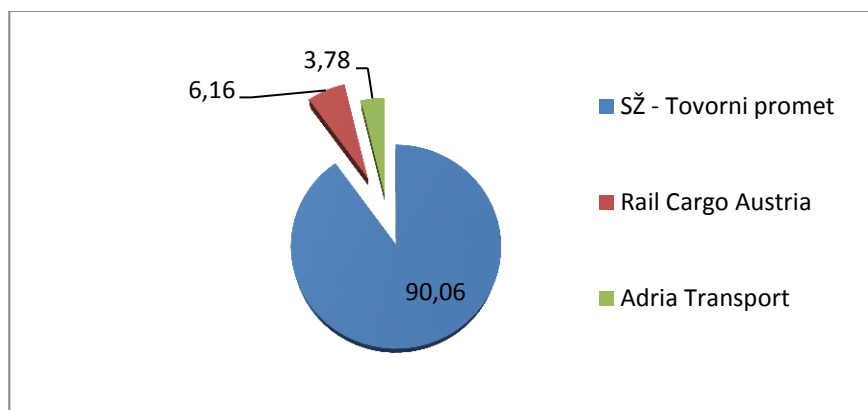
	Količina prepeljanega blaga na JŽI RS [tone]		
	2013	2014	2014/2013
Mednarodni promet	16.649.231	17.704.152	106,34 %
Notranji promet	944.975	735.897	77,34 %
Skupaj	17.593.506	18.440.049	104,81 %

Tabela 7: Količina prepeljanega blaga na območju JŽI RS (v tonah) v 2013/2014

	Opravljenno delo na JŽI RS v letu 2014 [ntkm]		
	2013	2014	2014/2013
Mednarodni promet	3.794.756.187	4.159.481.265	109,61 %
Notranji promet	133.086.972	112.249.570	84,34 %
Skupaj	3.927.843.159	4.271.730.835	108,76 %

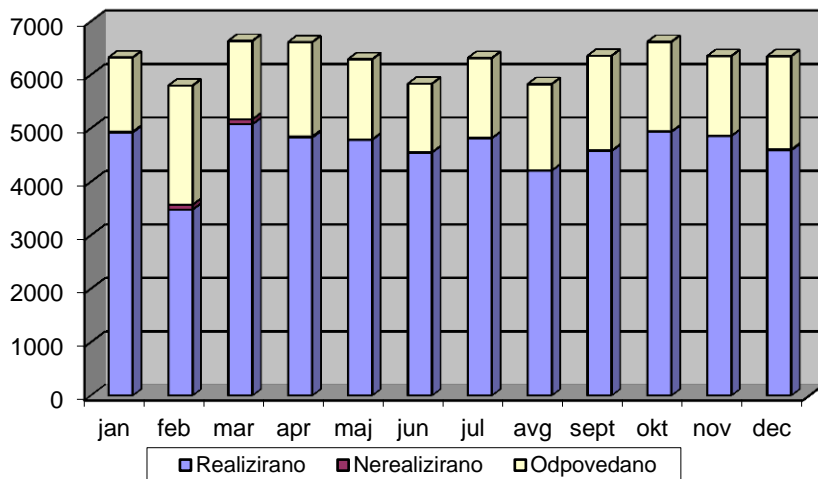
Tabela 8: Obseg opravljenega dela na območju JŽI RS (v neto tonskih km) v 2013/2014

V primerjavi z letom 2013 se je skupni obseg opravljenega dela na območju JŽI v letu 2014 povečal za 8,76 %. Za nekaj več kot 15 % se je zmanjšal obseg opravljenega dela v notranjem prometu. V mednarodnem prometu pa je zabeležen porast, saj je bilo v letu 2014 opravljenih skoraj 344 milijonov neto tonskih kilometrov več kot v letu 2013. Objavljeni podatki ne vključujejo praznih privatnih vagonov, prepeljanih s strani prevoznika SŽ-Tovorni promet. Glede na obseg prepeljanega blaga ostajajo tržni deleži prevoznikov v primerjavi z letom 2013 v približno enakem razmerju.

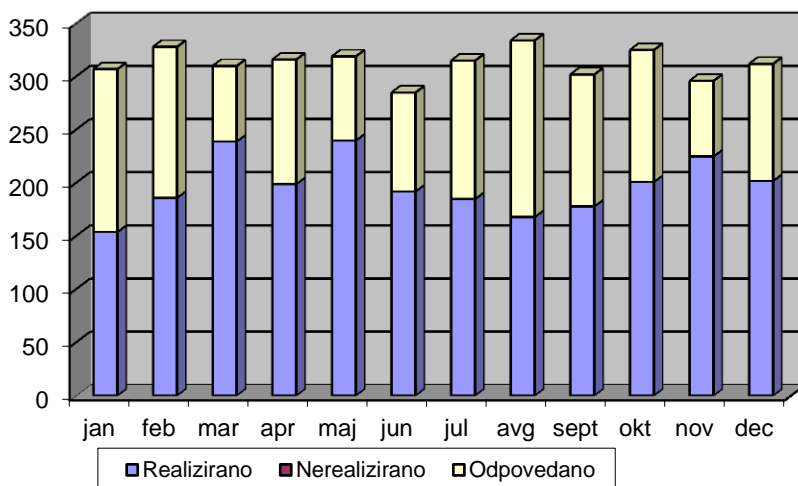
Slika 10: Tržni deleži prevoznikov v tovornem prometu v letu 2014

Agencija v okviru nalog spremljanja konkurence na trgu železniških prevoznih storitev, redno spremlja tudi realizacijo dodeljenih vlakovnih poti na javni železniški infrastrukturi. Na podlagi mesečnih poročil upravljavca izdeluje analizo realizacije dodeljenih vlakovnih poti po posameznih prevoznikih. Prevozniku SŽ - Tovorni promet je bilo v letu 2014 dodeljenih 75.307 vlakovnih poti. Število dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku se je v primerjavi z letom 2013 zmanjšalo za 16.953 vlakovnih poti oziroma za 18,37 %.

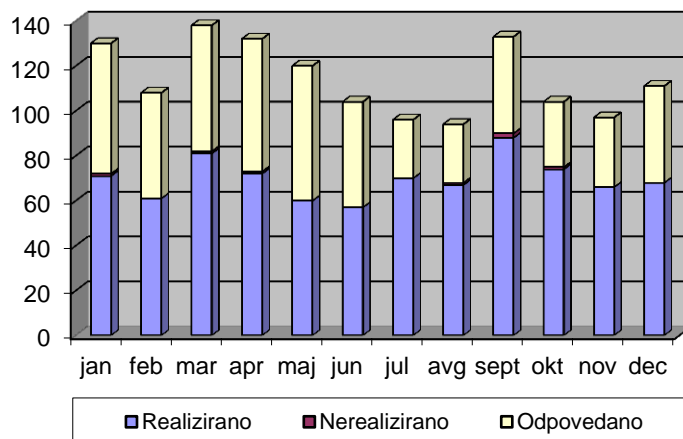
Slika 11: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku SŽ-Tovorni promet v letu 2014

Prevozniku Rail Cargo Austria AG (v nadaljevanju RCA) je bilo v letu 2014 dodeljenih 3.749 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2013 se je število dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku zmanjšalo za 368 vlakovnih poti ali 8,39 odstotkov.

Slika 12: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku RCA v letu 2014

Prevozniku Adria Transport je bilo v letu 2014 dodeljenih 1.367 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2013, ko je bilo temu prevozniku dodeljenih 1.432 vlakovnih poti, pomeni to 4,5-odstotno zmanjšanje.

Slika 13: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku Adria Transport v letu 2014

Agencija je zaradi izredne omejitve prometa na progi med Borovnico in Sežano (uničenje električne vozne mreže zaradi žleda) posebno pozornost namenila analizi prometa vlakov na tej progi. Namen analize je preveriti, ali je vsem prevoznikom zagotovljen enakopraven dostop do javne železniške infrastrukture oziroma da se ugotovijo morebitna diskriminatorna ravnanja upravljavca javne železniške infrastrukture na tem delu železniške infrastrukture. V analizo so bili vključeni le tovorni vlaki, katerih odhodna oziroma namembna postaja je bila 44361 Koper-tovorna. Zaradi čim bolj objektivne primerjave so bili v končno analizo vključeni podatki za mesec januar, februar, marec in september 2014. Glede na to, da je upravljavec v obvestilu št. 278.1-2/2014 z dne 21. februarja 2014, ki se nanaša na organizacijo železniškega prometa v času posebnih razmer, prevoznikom v tovrnem prometu onemogočil dodatno planiranje vlakov na omejitvenih progah v času posebnih razmer ter glede na zagotovilo upravljavca, da gre pri vlakovnih poteh, ki so v poročilu o realizaciji razvidne kot vlakovne poti, dodeljene po ad-hoc postopku, dejansko le za preštevilčenje vlakov zaradi prometnih razmer, je v analizi upoštevano le število realiziranih, nerealiziranih in odpovedanih vlakov. Rezultat analize je pokazal, da so razmerja glede na število dodeljenih in realiziranih vlakovnih poti po posameznem prevozniku v analiziranih mesecih zelo podobna, zato ni bilo zaznati morebitnega favoriziranja določenega prevoznika. Ob upoštevanju dejstva, da je bil po nastopu izrednih razmer na tej progi med prevozniki sklenjen dogovor o skupnem izvajanju vleke, ne glede na lastništvo vlakov, ter glede na to da tudi zoper druga dejanja ali ravnanja upravljavca javne železniške infrastrukture ni bila vložena pritožba, je agencija ugotovila, da pri izvajanju železniškega prometa na tem delu javne železniške infrastrukture ni prišlo do diskriminacijskih ravnanj.

4.6 SPREMLJANJE STORITEV V ŽELEZNIŠKEM POTNIŠKEM PROMETU

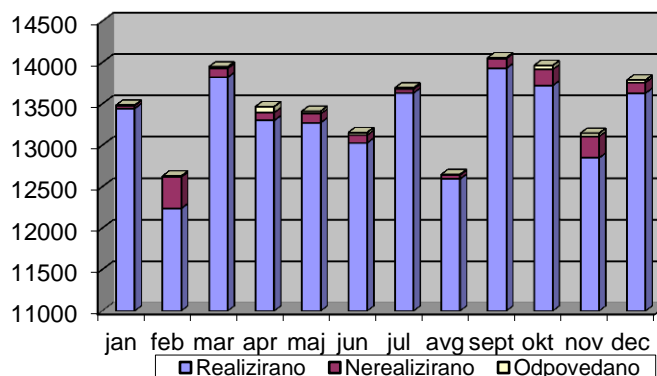
Storitve prevoza potnikov po železnici v Republiki Sloveniji izvaja le en prevoznik in sicer družba Slovenske železnice – Potniški promet. V letu 2014 (januar – november) je bilo na območju javne železniške infrastrukture prepeljanih 13.576.327 potnikov, od tega 12.841.183 potnikov v notranjem in čezmejnem

regijskem prometu ter 735.144 potnikov v mednarodnem prometu. V primerjavi z letom 2013, ko je bilo prepeljanih skupno 16.420.479 potnikov, gre za skoraj 10-odstotno zmanjšanje števila potnikov. Agencija ocenjuje, da je glavni razlog za takšno zmanjšanje izredne razmere na glavni železniški progi med Borovnico in Divačo, ki so nastale zaradi odprave posledic žleda.

	Količina prepeljanega blaga na JŽI RS [tone]		
	2013	2014	2014/2013
Mednarodni promet	857.600	783.205	91,33 %
Notranji in čezmejni regijski promet	15.562.879	14.054.130	90,31 %
Skupaj	16.420.479	14.837.355	90,36 %

Tabela 9: Obseg opravljenega dela v železniškem potniškem prometu v letu 2014

Agencija je tudi v letu 2014 redno spremljala realizacijo dodeljenih vlakovnih poti prevozniku v železniškem potniškem prometu in ugotovila skoraj stoodstotno realizacijo dodeljenih vlakovnih poti. Prevozniku Slovenske železnice – Potniški promet je bilo v letu 2014 dodeljenih 161.289 vlakovnih poti. V primerjavi z letom 2013, ko je bilo temu prevozniku dodeljenih 163.299 vlakovnih poti, se je skupno število dodeljenih vlakovnih poti v potniškem prometu zmanjšalo za 1,2 %.

Slika 14: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku SŽ – Potniški promet v letu 2014

V NADZOR

1 NADZOR TELEKOMUNIKACIJ

Osnovni cilj nadzora telekomunikacij je zagotavljanje enakih pogojev delovanja za delujoče na trgu ter varstvo pravic in zaščita potrošnikov. Pooblaščen osebe agencije so v letu 2014 izvajale preventivne nadzore in obravnavale prijave za uvedbo nadzornih postopkov. Za zaščito potrošnikov se je agencija ukvarjala s

problematiko nezakonitega snemanja telefonskih pogovorov, pošiljanja elektronskih sporočil ter kratkih sporočil (SMS) brez soglasja prejemnikov ter spoštovanja pravic uporabnikov elektronskih komunikacij iz naročniških pogodb ali splošnih pogojev. Glede na pretekla leta smo pričakovali večje število pobud za uvedbo inšpekcijskega postopka o izvajanju obveznosti, naloženih operaterjem z regulativnimi odločbami, pa tudi glede zagotavljanja univerzalne storitve. Pojav občutno manjšega števila tovrstnih pobud kaže, da se je trg elektronskih komunikacij ustalil in da operaterji s pomembno tržno močjo večinoma spoštujejo naložene obveznosti. Poleg tega so regulativne odločbe agencije na pomembnih trgih 4, 5 in 6 v veljavi že približno štiri leta. Ker je agencija v zadnjem kvartalu leta 2014 izdala nove regulativne odločbe na trgih 3 in 7, je po uradni dolžnosti uvedla trinajst postopkov, v katerih je preverila pravilnost uskladitve vzorčnih ponudb reguliranih operaterjev glede izpolnjevanja obveznosti na trgu zaključevanja klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (trg 3). Po količini vloženih resursov in po daljnosežnosti učinkov je bil med najpomembnejšimi projekt implementacije načela omrežne nevtralnosti, v okviru katerega je agencija v letu 2014 izvedla več nadzornih postopkov.

1.1 OMREŽNA NEVTRALNOST

Nevtralna oziroma enakopravna obravnava internetnega prometa je eden od pogojev za razvoj interneta in naprednih aplikacij in storitev. V skladu z načelom nevtralnosti interneta se mora ves podatkovni promet po javnih elektronskih komunikacijskih omrežjih prenašati neodvisno od vsebine, uporabljenih aplikacij in storitev, naprav, vira ter cilja komunikacije. Z zasledovanjem širših ciljev omrežne nevtralnosti se skuša doseči, da ponujanje specializiranih storitev ne bi do nesprejemljive mere okrnilo dostopa do odprtega interneta in ponujanja storitev prek interneta, kar bi bilo v škodo uporabnikov. Operater po tem načelu ne sme blokirati, omejevati ali upočasnjevati določenih podatkovnih tokov na svojem omrežju oziroma nasprotno dajati prednost določenemu prometu. Določena odstopanja so upravičena in so v interesu končnih uporabnikov (npr. ukrepi za preprečevanje neželenih komunikacij ali ukrepi, ki so nujno potrebni za zagotovitev nemotenega delovanja omrežij in storitev), druga pa lahko ovirajo razvoj interneta, naprednih storitev in aplikacij, konkurenco na trgu ter pravice in svoboščine uporabnikov interneta (pravica do izražanja, političnega udejstvovanja ipd.). Od januarja 2013 imamo v Sloveniji zakonsko ureditev, ki določa načelo nevtralnosti interneta – v EU ima podobno ureditev za zdaj poleg nas samo še Nizozemska. V skladu s programom dela, v katerem si je implementacijo načela omrežne nevtralnosti zastavila za enega od ključnih ciljev v letu 2014, se je agencija v tem letu intenzivno posvečala vprašanju omrežne nevtralnosti in v ta namen pregledala ponudbe slovenskih mobilnih operaterjev. Uvedla je štiri postopke inšpekcijskega nadzora, v katerih je preverjala njihovo skladnost z veljavno zakonodajo, zlasti glede neobračunavanja prenosa podatkov za določene storitve oziroma vsebine (t.i. »zero rated services«). Postopki so bili ob koncu obdobja, ki ga pokriva pričujoče poročilo, tik pred sklenitvijo. Njihov izid in posledice bodo predstavljeni v poročilu za leto 2015.

1.2 RAST NEŽELENIH KOMUNIKACIJ IN NEZAKONITEGA SNEMANJA

Kljub temu da je agencija optimizirala vodenje postopkov glede neželenih komunikacij, je ukvarjanje s to problematiko tudi v letu 2014 zasedalo sorazmerno veliko razpoložljivega časa njenih pooblaščenih oseb. Ob številnih prijavah neželene elektronske pošte in trženja po telefonu (tudi prek kratkih sporočil) se močno povečuje število prijav nezakonitega snemanja telefonskih pogovorov. Ker to področje ni dovolj natančno urejeno, agencija v sodelovanju z Informacijskim pooblaščencom Republike Slovenije pripravlja smernice. Na spletni strani agencije bodo objavljene v začetku leta 2015.

1.3 TRG 4, UNIVERZALNA STORITEV IN SOUPORABA JAVNE INFRASTRUKTURE

Na trgu razvezanega dostopa do krajevne zanke in podzanke z namenom zagotavljanja širokopasovnih in govornih storitev (trg 4) je uvedla dva postopka; prvega za ugotavljanje spoštovanja obveznosti regulativne odločbe v zvezi z izvrševanjem obveznosti dopustitve operatorskega dostopa v zvezi z odpravljanjem napak in drugega za ugotavljanje izvrševanja obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva. S slednjim smo ugotavljali pravilnost zaračunavanja nekaterih storitev, ki jih operater s pomembno tržno močjo nudi alternativnim operaterjem. V obeh primerih je šlo za zahtevna postopka, ki ju je agencija uvedla na pobudo alternativnih operaterjev. Kršitve obveznosti iz regulatornih odločb so velika grožnja za konkurenčnost trga. Postopka bosta zaključena v začetku leta 2015. Na podlagi prejete prijave glede zagotavljanja univerzalne storitve je agencija izvedla tudi postopek ugotavljanja upoštevanja zakonskih obveznosti, povezanih z objavo telefonskih naročnikov v univerzalnem imeniku in imeniški službi. Operaterju je bilo naloženo, da sprejme dodatne ukrepe v zvezi z zagotavljanjem integritete podatkov, ki se objavljajo v javnem telefonskem imeniku. Število nadzorov, ki jih je agencija v letu 2014 opravila na področju souporabe javne komunikacijske infrastrukture, je bilo nekajkrat večje, kot ga je prvotno načrtovala. Večinoma je šlo za enostavne nadzorne postopke, v katerih se je preverjalo skladnost služnostnih pogodb operaterjev z zakonskimi zahtevami. Ker pa je bilo teh postopkov veliko in ker se je kadrovska sestava sektorja za nadzor telekomunikacij zmanjšala za eno pooblaščenno osebo, so zasedli razmeroma veliko razpoložljivih virov.

1.4 PREVENTIVA IN NADZOR PRI STORITVAH KLICA V SILI

Zaradi velikega števila drugih nadzornih postopkov agencija v letu 2014 ni vodila nadzornih postopkov glede kakovosti evropske številke za klice v sili. Aktivnejša je bila pri preventivnem delovanju. Z Upravo za zaščito in reševanje Republike Slovenije in operaterji mobilnih elektronskih komunikacij ter še nekaj udeleženci agencija sodeluje pri pripravi dokumenta »Postopki obveščanja državnih organov v primeru izjemnih stanj na področju javnih telekomunikacij«. Pomemben del tega sodelovanja predstavlja pregled in uskladitev seznamov lokacij telekomunikacijskih vozlišč in ključne infrastrukture zaradi hitre ponovne vzpostavitve delovanja storitve klica na 112 v izjemnih stanjih. Agencija je opravila tudi nadzor nad izvajanjem storitve za klic v sili za pogrešane otroke (številka 116000) in ugotovila,

da izvajalec te storitve ne izpolnjuje naloženih obveznosti v celoti, zato mu je z odločbo naložila izpolnitev obveznosti ter proti njemu pričela tudi prekrškovni postopek.

1.5 NARAŠČANJE KRŠITEV PRI RABI ŠTEVILSKEGA PROSTORA

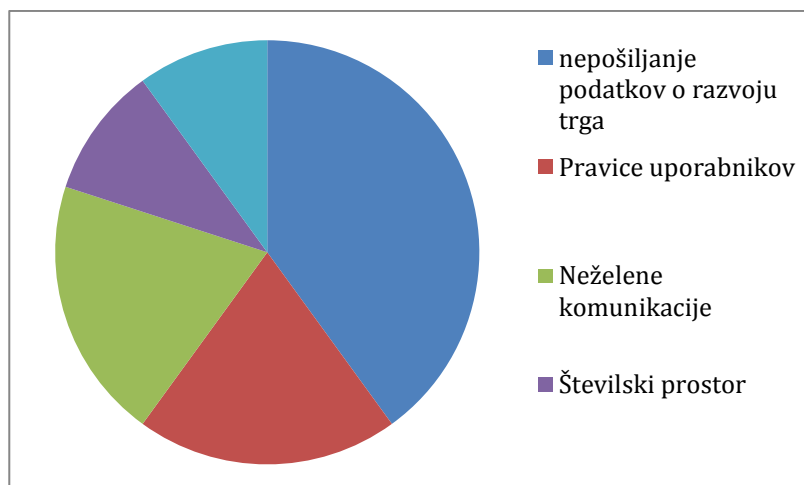
V letu 2014 je agencija zaznala tudi večje število kršitev pri uporabi številskega prostora in sicer v zvezi s prenosljivostjo števil in uporabo števil brez odločbe o dodelitvi številskega prostora ter uvedla nadzorne in prekrškovne postopke za ureditev stanja. Prenosljivost števil je pomembna pravica končnih uporabnikov. Izvrševanje zakonske obveznosti zagotavljanja prenosljivosti števil pa je hkrati eden ključnih dejavnikov za krepitev konkurence na trgu. Številski prostor je omejena naravna dobrina. Nadzor nad zakonito rabo je zato pogoj za zagotavljanje učinkovitega strukturiranja in uporabe elementov številčenja ter poštenega in nediskriminacijskega zadovoljevanja potreb operaterjev in drugih upravičencev do njih.

1.6 NEPOŠILJANJE PODATKOV

Odkar se agencija dosledneje in z vsemi ukrepi, ki jih ima na voljo, posveča problematiki nepošiljanja zahtevanih podatkov, ki jih potrebuje za redno spremljanje stanja o razvoju trga elektronskih komunikacij in za izvajanje svojih drugih pristojnosti po ZEKom-1, se je disciplina zavezancev bistveno izboljšala. Agencija je v letu 2014 uvedla več nadzornih postopkov zoper operaterje, ki ji niso posredovali četrtnih ali letnih poročil, kakor to zahteva 201. člen zakona. Zoper vztrajne kršitelje je uvedla postopke po zakonu o prekrških in jih sankcionirala.

1.7 PREVENTIVNI PREGLEDI

Obenem je tudi v letu 2014 opravila večje število preventivnih pregledov, pri katerih je posebno pozornost posvetila izpolnjevanju obveznosti obveščanja agencije v zvezi z zagotavljanjem dostopa do omrežij in opravljanja storitev ter izpolnjevanju obveznosti glede varnosti omrežij in storitev delovanjem v izjemnih stanjih. Največja pozornost je bila namenjena pregledovanju izpolnjevanja obveznosti posredovanja podatkov za vpis v zbirni kataster pristojnemu geodetskemu organu. Lastniki javnih komunikacijskih omrežij so dolžni posredovati podatke o legi in vrsti javnih komunikacijskih omrežij ter o stanju in zmožljivostih omrežnih priključnih točk. S to dolžnostjo so operaterji dobro seznanjeni, zato je bila na tem področju najpogosteje preverjena ustreznost vpisanih podatkov. V največ primerih so bili ugotovljeni neustrezni podatki o dimenzijah komunikacijskih objektov ali pa je bila vpisana neustrezna vrsta komunikacijskega objekta. Denimo, operater javnega mobilnega omrežja je na vsaki lokaciji vpisal objekt vrste »bazna postaja«, čeprav bi morali biti vpisani objekti vrste »radijska postaja«, ki se v kataster vedno vpisujejo. Objekti vrste »bazna postaja« se v zbirni kataster namreč vpisujejo le, če so samostojni gradbeni inženirski objekti. Dolžnost posredovanja podatkov o stanju in zmožljivostih omrežnih priključnih točk je nastopila šele v letu 2014 in ker agencija še ni imela vpogleda v podatke o omrežnih priključnih točkah, vpisanih v zbirni kataster, se ustreznost podatkov v tem letu še ni pregledovala. Pri pregledih je operaterje seznanjala z ustreznostjo posameznih podatkov omrežnih priključnih točk.

Slika 15: Nadzor telekomunikacij – razmerja med obravnavanimi zadevami po vsebinskih sklopih v 2014

2 NADZOR RADIJSKEGA FREKVENČNEGA SPEKTRA

Agencija skrbi za zagotavljanje nemotene uporabo radiofrekvenčnega spektra vsem uporabnikom radijskih storitev oziroma imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc (ODRF) z rednim izvajanjem meritev po celotnem ozemlju Republike Slovenije in z inšpekcijskim ukrepanjem v primerih ugotovljenih kršitev. Radijska nadzorna služba agencije opravlja nadzor radiofrekvenčnega spektra sistematično na podlagi svojih letnih načrtov, na podlagi internih naročil za posebne meritve spektra, denimo za potrebe upravljanja radiofrekvenčnega spektra, ali v okviru raziskav prijavljenih radijskih motenj. Pooblaščen osebe agencije pri opravljanju nadzora radiofrekvenčnega spektra smiselno uporabljajo določbe Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. 43/07-UPB1, 40/14; v nadaljevanju: ZIN), lahko ukrepajo kot prekrškovni organ, če v postopku nadzora presodijo, da teža prekrška narekuje ukrepanje po Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US; v nadaljevanju: ZP-1), s strokovnimi nasveti pomagajo lastnikom radijskih postaj pri reševanju tehničnih težav.

2.1 MERITVE SPEKTRA IN ODPRAVLJANJE MOTENJ

Agencija je v letu 2014 v okviru svoje radijske nadzorne merilne službe (RNS) raziskala 26 prijav škodljivega radijskega motenja. Pri tem je med vzroki za radijske motnje ugotovila tudi kršitve določil iz ODRF. Približno ena tretjina obravnavanih primerov se je nanašala na motenja oddajanja mobilnih operaterjev (GSM ali UMTS) s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki so uporabljale nestrokovno nameščene GSM-repetitorje, pokvarjene DECT-aparate ali druge naprave, ki niso delovale pravilno. Veliko časa je agencija namenila tudi odpravljanju motenj, ki jih je utrpel vremenskega radar s strani RLAN-povezav, in z rednimi meritvami spremljala dogajanje ob meji z Italijo, kjer italijanske radijske postaje zaradi nespoštovanja mednarodnih dogovorov motijo naše radijske postaje, med drugim tudi oddajnike digitalne prizemne radiodifuzije (DVB-T). V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi je agencija italijanski administraciji podala več deset prijav. V okviru sistematičnega nadzora radiofrekvenčnega spektra, pri raziskavah radijskih motenj oziroma na

podlagi prijav je agencija opravila 49 inšpekcijskih postopkov. Obravnavala je kršitve zakona (oddajanje brez ODRF, kršenje določb ODRF in drugo) in v 1 zadevi izvedla prekrškovni postopek. Izvedla je 24 snemanj radijskega (FM) in televizijskega spektra na različnih lokacijah na območju Slovenije. Rezultati so bili osnova za mednarodno koordiniranje radiodifuznih postaj, novih tehnologij na teh pasovih in izdajanje ODRF. Opravila je več meritev v mikrovalovnem področju na podlagi prijav motenj na mikrovalovnih radijskih zvezah, zaradi nadzora in zaradi pomoči radijskim službam pri upravljanju z radiofrekvenčnim spektrom. Nadaljevala je s sistematičnimi dnevnimi meritvami radiodifuznega spektra, kjer se izmerjeni podatki z vseh radijskih nadzornih postaj (RNP) arhivirajo v numerični obliki, z izvajanjem sistematičnih mesečnih meritev spektra, kjer se podatki arhivirajo tudi v grafični obliki, ter s sistematičnimi polletnimi meritvami spektra, kjer se poleg spektralnih karakteristik arhivirajo tudi identifikacijski podatki vsakega radiodifuznega oddajnika. Opravljala je tudi meritve pokrivanja s signali GSM, UMTS, LTE in MMDS.

2.2 POSODABLJANJE IN VZDRŽEVANJE MERILNEGA SISTEMA

Za opravljanje svojih nalog v okviru nadzora radiofrekvenčnega spektra agencija posodablja Radijski nadzorno-merilni sistem RS (RNMS). Radijska nadzorna služba (RNS) potrebuje za svoje delo posebno merilno opremo in mora imeti dostop do fiksnih daljinskih oziroma mobilnih radijskih nadzornih postaj (RNP). V Sloveniji je trenutno dvanajst delujočih fiksnih RNP, od teh dve obljude radijski nadzorno merilni postaji (RNMP), tri specializirana merilna vozila pa delujejo kot mobilne RNP. Vsa ta fiksna in mobilna oprema je povezana v omrežje RNMS, v okviru katerega je delavcem RNS omogočen nadzor radijskega spektra na daljavo. Agencija v okviru sredstev, ki so na voljo, posodablja ključne sestavne dele RNMS. V letu 2014 je tako izvedla javno naročilo za dobavo najnovejših merilnih sprejemnikov ter pripadajoče programske opreme za upravljanje z RNMS. Naročena oprema je bila dobavljena konec leta 2014 in bo predvidoma predana v uporabo konec prvega kvartala 2015. Agencija lahko meritve in nadzor opravlja le s posebno profesionalno opremo ustrezne kakovosti, ki jo mora redno vzdrževati in po potrebi nadgrajevati, ter strokovno usposobljenimi kadri, ki pa jih trenutno glede na obseg dela nima na voljo v zadostnem številu.

2.3 SPREMLJANJE KAKOVOSTI STORITEV FIKSNIH IN MOBILNIH ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ

Vzpostavitev spremljanja kakovosti mobilnih in fiksnih podatkovnih storitev v širokopasovnih omrežjih (QoS BB) je bila ena od ključnih nalog agencije za leto 2014. Kakovostne storitve, ki v tem primeru predstavljajo zagotavljanje širokopasovne hitrosti, so namreč predpogoj za dobro delovanje omrežij NGA in ugotavljanje ustreznosti opravljanja storitev operaterjev v smislu omrežne nevtralnosti. K spremljanju QoS BB spodbujata tako Evropska komisija kot Berec. Pristojnosti za spremljanje kvalitete mobilnih in fiksnih podatkovnih storitev v širokopasovnih omrežjih agenciji nalaga ZEKom-1, ki ji omogoča, da operaterjem naloži minimalno raven zagotavljanja storitve širokopasovnega dostopa, in da v primeru odstopanja od predpisanih nivojev ustrezno ukrepa. Agencija je v letu 2014 v skladu z načrtovanimi aktivnostmi proučila dobre prakse držav, ki že

spremljajo QoS BB ter izbrala način in obseg spremljanja, ki je primeren za slovenske razmere. Konec leta 2014 je agencija uspešno izvedla javno naročilo za dobavo sistema spremljanja kakovosti storitev fiksnih in mobilnih širokopasovnih omrežij. Sistem bo predvidoma operativen in dan v uporabo v prvi polovici leta 2015.

3 NADZOR ELEKTRONSKIH MEDIJEV

Agencija je v letu 2014 izvajala sistematičen nadzor nad programskimi vsebinami elektronskih medijev, tako s strokovnim nadzorom nad programskimi vsebinami izdajateljev radijskih in televizijskih programov na podlagi ZMed, kot z inšpekcijskim in prekrškovnim nadzorom nad programskimi vsebinami ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev (linearnih in nelinearnih) na podlagi ZAvMS. Za izvajanje upravnega in inšpekcijskega nadzora nad določbami ZMed je pristojno MK. Cilj nadzora je varstvo pravic in zaščita gledalcev in poslušalcev, zagotavljanje izvajanja javnih kulturnih ciljev na področju elektronskih medijev ter enakost pogojev delovanja akterjev, ki izvajajo istovrstne storitve in so zavezani enakim pravicam in dolžnostim.

3.1 OKREPLJEN NADZOR IZVAJANJA PROGRAMSKIH ZAHTEV IN OMEJITEV

V letu 2014 je agencija na področju elektronskih medijev vodila 95 nadzornih postopkov. Med temi je bilo 23 inšpekcijskih, 36 prekrškovnih in 36 strokovnih postopkov, ker je približno 20 odstotkov več kot v letu 2013. Štiriinšestdeset postopkov je potekalo proti izdajateljem televizijskih in 31 proti izdajateljem radijskih programov. Skupaj z nadzorom tujih programov je agencija v letu 2014 vodila 103 zadeve, od tega jih je 79 zaključila v tekočem letu, 24 jih je prenesla v leto 2015. Skupaj je izrekla za skoraj 207.000 evrov glob. Agencija je v letu 2014 izvedla sistematični nadzor omejitev pri predvajanju oglaševalskih vsebin v televizijskih programih. Preverila je spoštovanje obsega oglaševanja na uro in prekinjanje avdiovizualnih del z oglasi. Zaradi več kršitev prekoračenih obsegov oglaševanja na uro je agencija uvedla prekrškovne postopke, in sicer tako v programih javnega servisa kot komercialnih televizijskih programih. Pravnim in odgovornim osebam v primerih programov Televizija Slovenija 2, POP TV, Planet TV, TV3 Medias, Golica TV in Šport TV je izrekla globe v skupni višini približno 165.000 evrov. Vse izdane odločbe o prekršku, razen ene, so bile ob koncu leta 2014 pravnomočne in izvršljive. Na podlagi učinkovitega postopka izterjave je bila večina glob ob koncu leta že plačanih.

3.2 OGLAŠEVALSKE KRŠITVE TUJIH PROGRAMOV

V letu 2014 je agencija prvič sistematično nadzirala spoštovanje določb v zvezi z oglaševanjem tudi v tujih programih, licenciranih v drugih državah članicah EU, ki se razširjajo v Sloveniji preko kabelskih in IPTV sistemov s slovenskimi oglasi in podnapisi. V sedmih tujih programih Discovery Channel (version in Slovenian), Universal Channel (version in Slovenian), National Geographic Channel Europe (version in Slovenian) ter FOXlife (version in Slovenian), FOXCRIME (version in Slovenian), TLC (Balkans) in Sport Klubje agencija ugotovila kršitve, o katerih je v

skladu s 4. členom Direktive EU o avdiovizualnih medijskih storitvah podala 8 prijav pristojnim regulatorjem v članicah EU, pod katere jurisdikcijo sodijo ti programi.

3.3 DELEŽI AVDIOVIZUALNIH DEL

Precej pozornosti in resursov je agencija namenila nadzoru nad izpolnjevanjem deležev evropskih avdiovizualnih del. Ob tem je treba poudariti, da že od leta 2012 večino časa in resursov namenja prav nadzornim postopkom v zvezi z ugotavljanjem deležev avdiovizualnih del v televizijskih programih, saj je v prvih dveh letih od uveljavitve nove harmonizirane ureditve vodila 35 tovrstnih postopkov. V letu 2014 je zaključila še 17 inšpekcijskih (od tega 7 postopkov iz leta 2012) in 12 preškovnih postopkov v zvezi z omenjeno tematiko. V letu 2013 izdane odločbe o ugotovljenih kršitvah glede izpolnjevanja obveznih deležev slovenskih avdiovizualnih del v televizijskih programih preverja po izteku roka za uresničitev naloženih obveznosti.

3.4 PROGRAMSKE MREŽE

Na radijskem področju je agencija največ časa posvetila sistematičnemu nadzoru radijskih mrež ter nadzoru tistih izdajateljev radijskih programov, ki so v letih 2013 ali 2014 v svojih programih spremenili dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti. V primerih programov Radio Aktual Studio D, Radio Aktual Obala, Radio Radio, Radio Center Slovenija, ter programov, ki so povezani v radijski mreži Radio Antena in Radio 1, je agencija zaradi nespoštovanja programskih zahtev začasno preklicala dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti in odredila odpravo nepravilnosti.

4 NADZOR POŠTNIH STORITEV

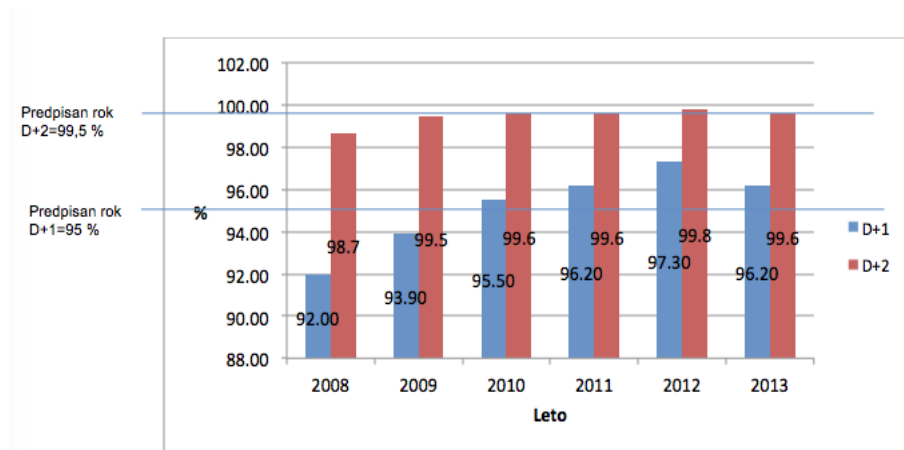
Nadzori na področju poštних storitev so odvisni od ugotovitev v regulativnih postopkih ali prijav. Izven tega agencija redno opravlja preventivne nadzore izvajanja univerzalne poštne storitve. Cilje na tem področju je v letu 2014 dosegla v skladu z načrti. V luči preoblikovanj pošt v pogodbene pošte je agencija izvedla nadzor nad tremi pogodbenimi poštami (Marezige, Materija in Hruševje) in nad spremembo delovnega časa pogodbene pošte 3326 Topolšica. Opravila je tri načrtovane preventivne nadzore nad izvajanjem določil Splošnega akta o izjemah pri izvajanju univerzalne poštne storitve, kjer je preverjala ustreznost odstopanj od vročitve in dostave na dom na področju Ludranskega vrha v občini Črna na Koroškem, Izlak in Zagorja ob Savi, ter tri načrtovane preventivne nadzore nad izvajanjem določil Splošnega akta o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve, kjer je preverjala ustreznost števila poštних nabiralnikov na območju Zagorja ob Savi, Izlak in Trojan.

Spremljala je tudi izvajanje merjenja rokov prenosa poštних pošilk korespondence Pošte Slovenije, upoštevajoč zahteve standarda kakovosti SIST EN 13850:2013 in v ta namen izvedla izredno presojo metodologije, s katero se je prepričala, da so spremembe standarda primerno upoštevane. Poleg tega je s podjetjem SIQ izvedla še redno presojo rezultatov merjenja in uporabljene metodologije za leto 2013. Revidirani rezultati za leto 2013 so potrdili doseganje predpisanega standarda in zahtev glede kakovosti prenosa poštних pošilk korespondence.

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena 2012	Dosežena 2013*
D + 1	95,0 %	97,3 %	96,2 %
D + 2	99,5 %	99,8 %	99,6 %
D + 3	100 %	100 %	99,9 %

* marec-december

Tabela 10: Predpisani in doseženi roki prenosa poštnih pošiljk korespondence

Slika 16: Kakovost prenosa (D+1 in D+2) poštnih pošiljk korespondence (2008 - 2013)

Z istim izvajalcem je izvedla presojo rezultatov merjenja prenosa poštnih paketov Pošte Slovenije, upoštevajoč zahteve tehničnega poročila SIST-TP CEN – T R 15472:2007. Spremljala je tudi kakovost prenosa poštnih pošiljk korespondence v čezmejnem poštnem prometu znotraj Evropske unije, kjer mora Pošta Slovenije v treh delovnih dneh (D+3) prenesti 85 % ter v petih delovnih dneh 97 % pošiljk. V okviru projekta UNEX so bili v obdobju od julija 2013 do julija 2014 doseženi naslednji rezultati: v treh delovnih dneh (D+3) je v odpravi iz Slovenije odpremljenih 91,4 % pošiljk ter v prispetju v Slovenijo dostavljenih 84,8 % pošiljk. Končni rezultati za celotno leto 2014 bodo objavljeni v letu 2015.

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena 2012	Dosežena 2013
D + 2	80 %	99,9 %	100 %
D + 3	95 %	99,9 %	100 %

Tabela 11: Predpisani in doseženi roki prenosa poštnih paketov

VI CENTER ZA SPREMLJANJE INVESTICIJ

Novela zakona, ki ureja elektronske komunikacije, je agenciji naložila koordinacijo in nadzor nad investicijskimi projekti, kar naj bi prispevalo k skupnim vlaganjem v infrastrukturo. V skladu s tem bodo morale biti skoraj vse infrastrukturne investicije predmet preverjanja možnosti za morebitno sočasno gradnjo oziroma nadgradnjo omrežij za elektronske komunikacije. V ta namen je agencija sredi leta 2014 vzpostavila Center za spremljanje investicij, ki se nanašajo na skupno gradnjo in souporabo gospodarske javne infrastrukture ter razlastitve in omejitve lastninske pravice za potrebe gradnje javnih telekomunikacijskih omrežij. Cilj teh

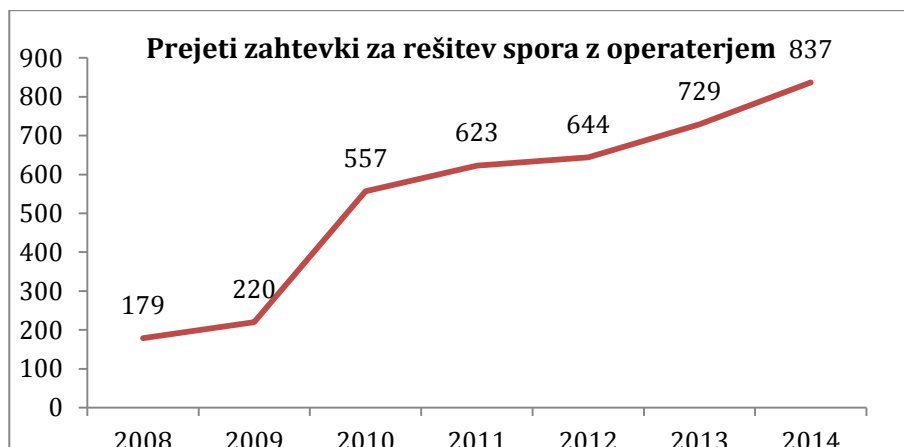
aktivnosti je zagotavljanje hitrih širokopasovnih storitev prek pocenitve izgradnje ustrezne infrastrukture in s tem uresničevanje Digitalne agende. Center ima inšpekcijske pristojnosti, v okviru katerih nadzira spoštovanje izpolnjevanja zahtev členov ZEKom-1, povezanih s skupno gradnjo in souporabo gospodarske javne infrastrukture ter skladnost služnostnih pogodb z zahtevami zakona. Obenem je tudi prekrškovni organ. Ker v letu 2014 finančna sredstva za delo centra še niso bila zagotovljena, vseh aktivnosti, ki jih na tem področju zahteva zakon, še ni bilo mogoče izvajati. V obdobju vzpostavljanja centra je bil v njem zaposlen le en delavec, od septembra dalje pa dva namesto predvidenih štirih, zato je bila ob omejenih kadrovskih zmogljivostih prednostna zadolžitev zaposlenih predvsem priprava podlag za delo centra. Po preučitvi relevantne zakonodaje, ki sega na številna raznorodna področja (elektronske komunikacije, gradnje, okolje, prostorski akti), so bili v letu 2014 izdelani še temeljni dokumenti (med drugim: osnutek analize vplivov ZEKom-1 na delovanje agencije, predlog poslovnika, opis delovnih mest, plan nadzornih in inšpekcijskih pregledov), na center pa so bile prenesene tudi naloge, ki so jih prej izvajali v drugih organizacijskih enotah agencije (npr. objave gradenj na spletu in pregledi služnostnih pogodb), s čimer je bil v celoti izpolnjen program dela agencije na tem področju.

VII REŠEVANJE SPOROV

Agencija je na podlagi določb ZEKom-1 in ZPSto-2 pristojna za reševanje sporov na področju elektronskih komunikacij in poštne storitve v Republiki Sloveniji. Agencija rešuje spore, ki nastanejo med končnimi uporabniki elektronskih komunikacijskih oziroma poštne storitve in izvajalci teh storitev, ter dve vrsti medoperaterskih sporov: spore med subjekti, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, če se spori nanašajo na zakonsko določene pravice in obstoječe obveznosti, spore med tovrstnimi subjekti in drugimi fizičnimi ali pravnimi osebami, ki imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja, ter spore med izvajalci poštne storitve. Agencija najprej uvede postopek posredovanja, s katerim skuša doseči sporazumno rešitev spora. Če pa ta med sprotima stranema ni mogoča, o sporu odloči agencija z upravno odločbo. Končni uporabniki so vse bolj seznanjeni s pristojnostmi agencije in se nanjo pogosto obračajo z zahtevki po posredovanju v sporu s ponudniki storitev, saj je postopek pred agencijo brezplačen in enostavnejši kot sodni postopek. Instrukcijski rok za rešitev spora je tako za področje elektronskih komunikacij kot za poštne storitve 4 mesece. Število uporabniških sporov je v letu 2014 občutno preseгло napovedi agencije. Po drugi strani je bilo zaradi uspešne regulacije upoštevanih trgov manj medoperaterskih sporov na področju elektronskih komunikacij. Na področju poštne storitve pa jih sploh ni bilo.

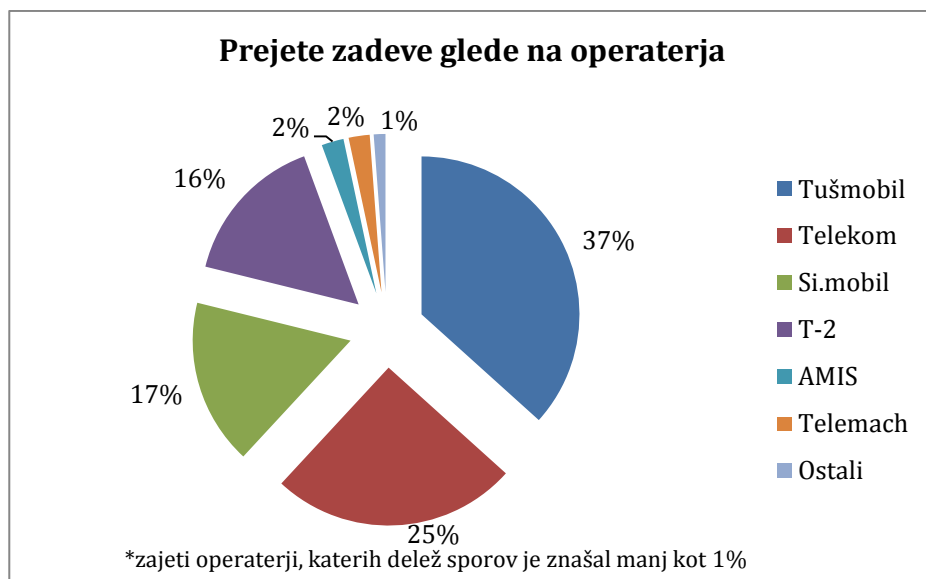
1 UPORABNIŠKI SPORI NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Agencija je v letu 2014 skupaj prejela 837 vlog končnih uporabnikov za rešitev spora z operaterjem, kar presega pričakovano število glede na Program dela in finančni načrt za leto 2014, ocenjeno glede na trend iz zadnjih let.

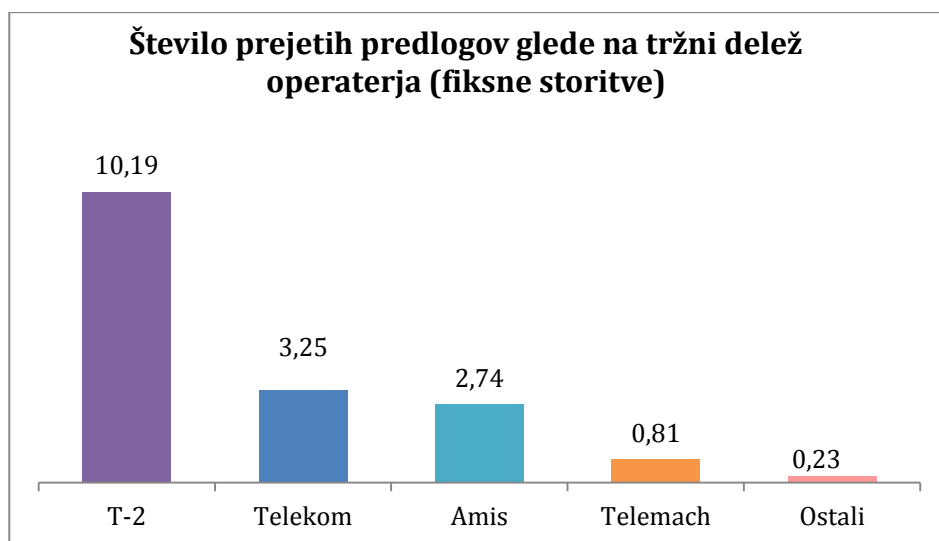

Slika 17: Gibanje števila vlog za uporabniške spore na področju elektronskih komunikacij

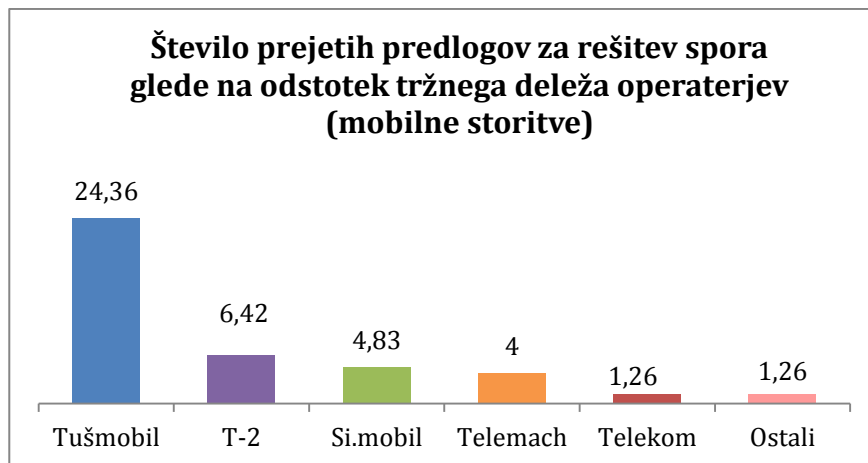
Krivulja trenda naraščanja sporov se tako nadaljuje in strmeje vzpenja. Porast zadev je bil namreč nekoliko bolj skokovit kot v preteklih letih. Agencija povečan pripad zadev pripisuje ekonomski krizi in s tem večji občutljivost končnih uporabnikov na izdatke. Vzrok za povečano število sporov je moč iskati tudi v vse večji ozaveščenosti končnih uporabnikov o njihovih pravicah ter v večji prepoznavnosti agencije in njenega delovanja. V letu 2014 je bilo 78 % sporov rešenih znotraj instrukcijskega roka, v 22 % rešenih zadev pa je bil ta rok prekoračen. Agencija v tem delu ni dosegla zastavljenega cilja, tj. rešiti 95 % vseh sporov znotraj instrukcijskega roka. Vzrok za to agencija pripisuje skokovitemu in nepričakovano visokemu porastu zadev, pri čemer je zadeve reševalo enako število uslužbencev kot v letu 2013, ko je bilo prejetih zadev bistveno manj. V letu 2014 je agencija reševala spore med končnimi uporabniki in večjim številom operaterjev elektronskih komunikacij na slovenskem trgu. Največ vlog (37 %) je bilo glede nesporazumov uporabnikov s Tušmobilom, s četrtnskim deležem mu sledijo zahtevki glede Telekom Slovenije, po 16 % zadev pa se je nanašalo na Simobil in T-2.

Slika 18: Deleži uporabniških sporov v 2014, nanašajočih se na posameznega operaterja

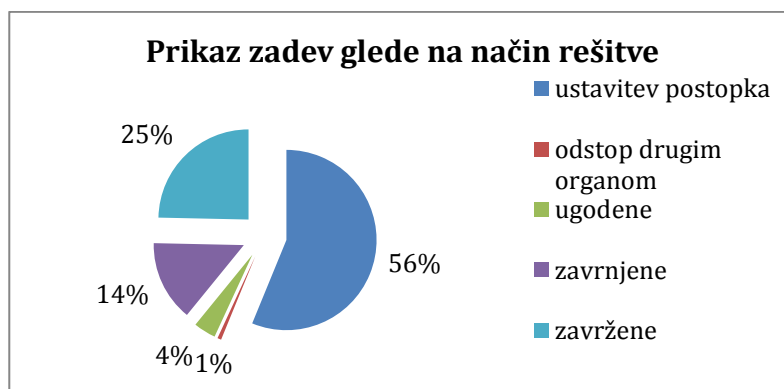

Slika 19: Število prejetih predlogov glede na tržni delež operaterja (fiksne storitve)

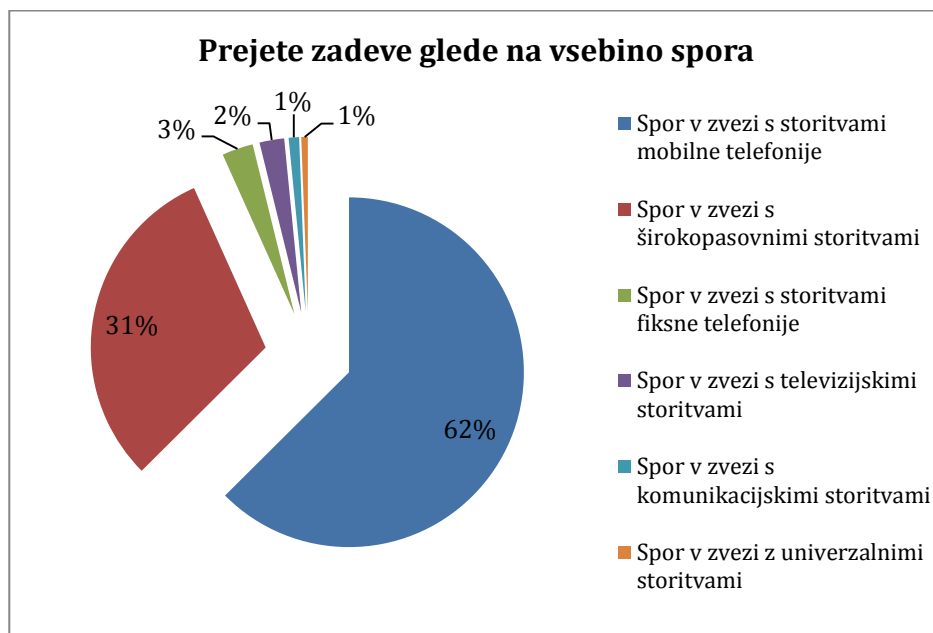
Slika 20: Število prejetih predlogov za rešitev spora glede na odstotek tržnega deleža operaterjev (mobilne storitve)

Poleg na novo prejetih 837 zadev je agencija v letu 2014 nadaljevala tudi z reševanjem 152 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2013 in so bili kot nerešeni preneseni v leto 2014. Skupno število uporabniških sporov, ki jih je agencija obravnavala, je tako v letu 2014 doseglo 989. Od tega je bilo do konca leta 2014 rešenih 726 sporov, z reševanjem 263 sporov pa bo agencija nadaljevala v letu 2015. Agencija je bila pri izvajanju posredovalnih postopkov zelo uspešna, saj je v več kot polovici zadev (56 %) dosegla, da sta se operater in končni uporabnik sporazumno dogovorila o rešitvi spora, čemur je nato sledil sklep o ustavitvi postopka (408 zadev). Navedeni rezultat je nekoliko presegel pričakovanja agencije, ki je načrtovala, da bo v najmanj 50 % vseh zadev uspela doseči sporazum med strankama, kar kaže na pozitivne učinke v letu 2013 sprejetega Splošnega akta o posredovalnem postopku (Uradni list RS, št. 63/13), s katerim je bila poenostavljena posredovalna oziroma mediacijska faza postopka reševanja spora. V primerih, ko se stranki nista uspeli dogovoriti o sporazumni rešitvi spora, je agencija – v skladu s tretjim odstavkom 218. člena ZEKom-1 – o zahtevkih odločila z odločbo, s katero je predlagateljevemu zahtevku bodisi ugodila (29 zadev) ali njegov zahtevek zavrnila (105 zadev) oziroma je vlogo zavrgla s sklepom kot prepozno ali kot nedovoljeno (179 zadev).

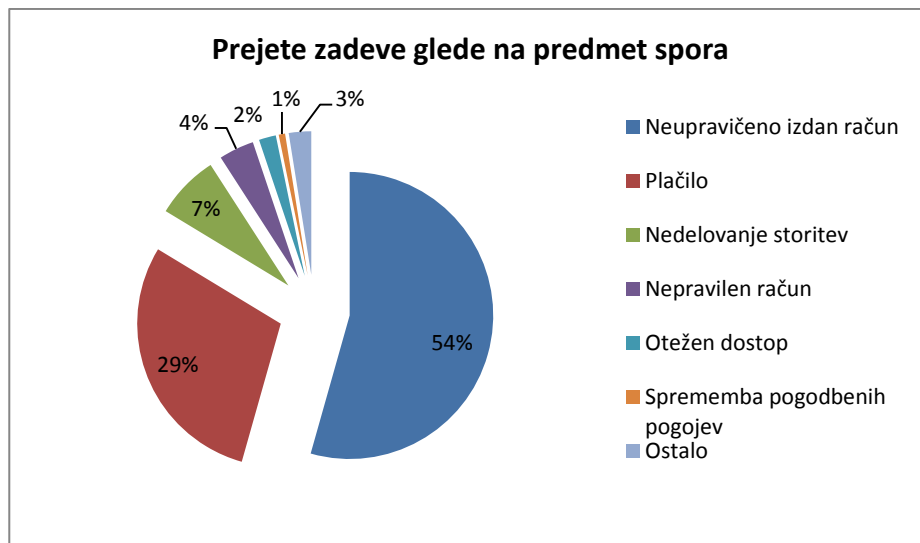
Slika 21: Razmerja med načini rešitve uporabniških sporov v 2014

Glede na vsebino spora so v letu 2014 še vedno prevladovali spori v zvezi s storitvami mobilne telefonije (62 %). Sledili so jim spori, nanašajoči se na širokopasovne storitve (31 %), delež ostalih sporov (npr. glede storitev fiksne telefonije, televizijskih storitev, komunikacijskih storitev, univerzalnih storitev) pa posamično ni dosegel več kot 3 %.

Slika 22: Deleži uporabniških sporov v 2014 glede na vsebino spora

Uporabniki so se na agencijo najpogosteje obrnili zaradi ocene o neupravičeno izdanih računih s strani operaterjev. Uporabniki so namreč v 54 % podanih predlogov za rešitev spora navajali, da določene storitve niso opravili ali naročili, operater pa naj bi jim jo kljub temu zaračunal. Velik del sporov se je nanašal na plačilo za storitve (29 %), ko so operaterji uporabnikom zaračunali stroške oziroma pogodbene kazni, povezane s prekinitvijo ali preklicem naročniške pogodbe. Sledili so jim spori, ki so se nanašali na nedelovanje storitev (7 %), ter spori, povezani z nepravilnimi računi (4 %), pri katerih podatki na računu (najpogosteje zaračunane količine) niso bili pravilni oziroma ko je operater storitev zaračunal dvojno.

Slika 23: Deleži uporabniških sporov v 2014 glede na predmet spora

2 SPORI MED UPORABNIKI IN IZVAJALCI POŠTNIH STORITEV

V letu 2014 je agencija s strani uporabnikov poštne storitve prejela 29 predlogov za rešitev spora z izvajalcem poštne storitve. Poleg na novo prejetih zadev je agencija v letu 2014 nadaljevala z reševanjem 6 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2013. Skupno število sporov z izvajalcem poštne storitve, ki jih je agencija reševala, je tako v letu 2014 doseglo 35 zadev. Od tega jih je rešila 30, z reševanjem preostalih 5 pa bo nadaljevala v letu 2015.

Slika 24: Prikaz v letu 2014 rešenih zadev v uporabniških sporih na področju poštne storitve glede na način rešitve

Kot je razvidno iz zgornje slike, je agencija v petih prejetih zadevah dosegla, da sta uporabnik in izvajalec poštne storitve dosegla sporazum, čemur je nato sledil sklep o ustavitvi postopka (17 %). Sporazumnih dogovorov o rešitvi spora je na poštnem

področju bistveno manj kot na področju elektronskih komunikacij, predvsem zaradi drugačne narave sporov in omejenih pristojnosti agencije. Cilj, da bi bila najmanj polovica sporov rešenih s sporazumnim dogovorom med strankama, tako ni bil dosežen, kar bo agencija upoštevala pri določitvi ciljev za prihodnja leta. V drugih zadevah je agencija – v skladu s tretjim odstavkom 62. člena ZPSto-2 – o postavljenih zahtevkih odločila z odločbo in zahtevku uporabnika bodisi ugodila (tri zadeve) ali njegov zahtevek zavrnila (devet zadev) oziroma je vlogo zaradi nepristojnosti agencije zavrgla (deset zadev). Uporabniki poštnih storitev so se na agencijo najpogosteje obrnili zaradi nedostavljene poštne pošiljke ter z zahtevkom za odškodnino zaradi poškodovane ali uničene poštne pošiljke. Od skupaj trideset sporov, ki jih je agencija rešila v letu 2014, jih je bilo 80 % rešenih znotraj štirimesečnega roka, v 20 % rešenih zadev pa je bil ta rok prekoračen. Nižji odstotek od pričakovanega (95 %) je posledica kompleksnosti nekaterih zadev, kljub temu pa agencija ocenjuje, da so bili postopki zaključeni brez nepotrebnih zavlačevanj.

3 MEDOPERATERSKI SPORI NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Agencija je v letu 2014 prejela dva predloga za rešitev medoperaterskega spora, in sicer v zvezi z domnevno zavrnitvijo vklopa operaterja v multipleks in v zvezi s skupno gradnjo omrežja (na podlagi 10. člena ZEKom-1). V prvem primeru je predlagatelj pozvala na dopolnitev vloge in ker dopolnitve vloge ni prejela, je vlogo kot nepopolno zavrgla. Spor, ki se vsebinsko nanaša na skupno gradnjo omrežja med investitorjem v komunikacijska omrežja in zainteresiranim soinvestitorjem, pa je bil ob koncu poročevalnega obdobja še v fazi posredovanja in glede na kompleksnost tematike spora si je agencija kot posrednik prizadevala, da bi se stranki (vsaj glede določenih točk zahtevka) med seboj poravnala. Od prejetih dveh zadev je bila tako ena rešena v instruktorskem roku, za drugo pa je ob aktivni vlogi agencije možno realno pričakovati, da bo do sporazumne rešitve prišlo v letu 2015. Iz koledarskega leta 2013 agencija ni prenesla nobenega medoperaterskega spora. V Programu dela in finančnem načrtu za leto 2014 je bilo sicer ocenjeno, da bo v letu 2014 v reševanje prejela 5 novih medoperaterskih sporov. Med razlogi za manjši pripad je regulacija upoštevanih trgov »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)«, v okviru katere je agencija operaterjem s pomembno tržno močjo na teh trgih določila simetrične cene za storitve zaključevanja klicev.

4 SPORI MED IZVAJALCI POŠTNIH STORITEV

V letu 2014 agencija od izvajalcev poštnih storitev ni prejela nobene zahteve za rešitev spora.

VIII SKRB ZA KONČNE UPORABNIKE

Agencija je v letu 2014 nadaljevala z obveščanjem končnim uporabnikom glede potencialnih nevarnosti oziroma možnosti za rešitev nastalih težav ter zagotavljanjem pojasnil in nasvetov, kako postopati ob nesoglasjih z operaterji oziroma ponudniki storitev. Zagotavljala je delovanje klicnega centra, ki uporabnikom omogoča takojšnjo informacijo ali nasvet in obenem prispeva k manjšemu številu neutemeljenih ali nepravilno vloženih vlog. Za zbliževanje interesov potrošnikov in operaterjev je agencija organizirala en posvet, na katerega je poleg operaterjev povabila predstavnike potrošniških organizacij in državnih organov, pristojnih za varstvo potrošnikov, in sodelovala pri oblikovanju samoregulacijskega kodeksa operaterjev v korist končnim uporabnikom.

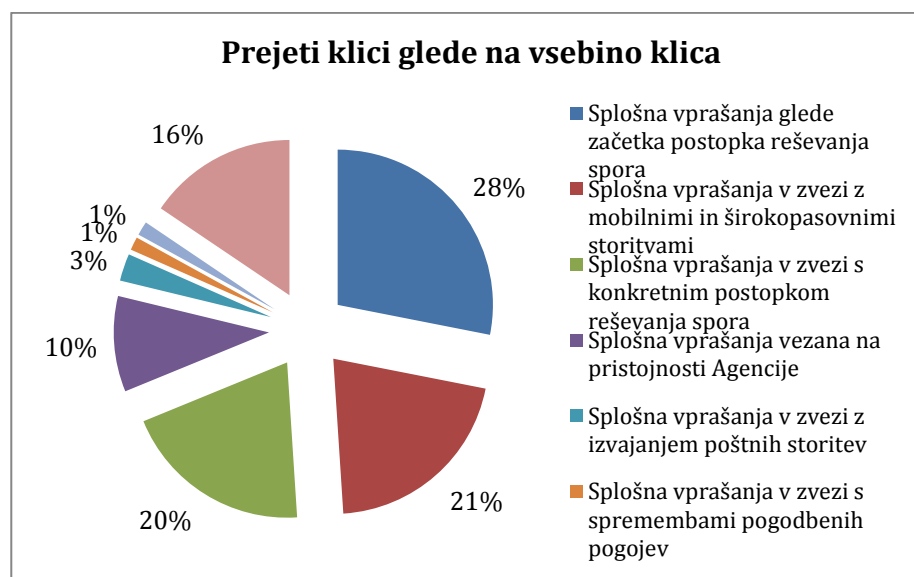
1 POSVET Z OPERATERJI IN POTROŠNIŠKIMI ORGANIZACIJAMI TER PODPORA SAMOREGULACIJI

Agencija je za leto 2014 načrtovala organizacijo dveh delavnic, ki bi bili namenjeni reševanju aktualne problematike na področju reševanja sporov, ali problematike, ki jo lahko glede na izkušnje pričakujemo v prihodnje. Ena delavnica je bila izvedena v juniju 2014, in sicer na temo preprečevanja zavajajočih praks na trgu elektronskih komunikacij, druge resurse pa je agencija namenila pomoči operaterjem pri oblikovanju samoregulacijskega kodeksa. Namen delavnice je bil operaterje spodbuditi k večji prizadevnosti pri osveščanju in informiranju končnih uporabnikov pred zavajajočimi praksami na trgu. Delavnice so se poleg predstavnikov operaterjev udeležili tudi predstavniki Zveze potrošnikov Slovenije, Tržnega inšpektorata Republike Slovenije in Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije. Sodelujoči so predstavili svoje poglede na obravnavano temo, poudarek razprave pa je bil na posledicah, ki jih za končne uporabnike prinaša včlanitev v SMS-klube, in na težavah, s katerimi se soočajo končni uporabniki pri klicih na komercialne številke. Predstavljeni so bili tudi ukrepi, ki jih v zvezi z obravnavano problematiko izvajajo operaterji z namenom zaščite končnih uporabnikov. Poleg delavnice je agencija svoj čas, znanje in sredstva vložila v aktivno pomoč operaterjem pri pripravi Samoregulacijskega kodeksa o nadomestilih končnim uporabnikom za nedelovanje ali slabše delovanje javnih komunikacijskih storitev operaterjev. Kodeks je bil podpisan 20. marca 2014 in je zavezujoč za vse operaterje, ki so ga podpisali: Amis, Debitel, Izi mobil, Simobil, Telekom Slovenije, Telemach, Tušmobil in T-2. V postopku reševanja spora agencija tako po novem preverja tudi, ali so nadomestila, ki so jih končnim uporabnikom zaradi nedelovanja oziroma slabšega delovanja storitev povrnili operaterji, podpisniki kodeksa, v skladu z njim. Če niso, agencija operaterjem naloži izplačilo ustreznega nadomestila.

2 KLICNI CENTER IN POJASNILA KONČNIM UPORABNIKOM

Na agenciji deluje klicni center, in sicer na brezplačni telefonski številki 080 27 35 vsak delovnik med 9. in 13. uro. Njegov glavni namen je strokovno svetovanje in nudenje osnovnih informacij glede postopkov reševanja spora pred agencijo, končni uporabnik pa lahko s klicem na center prejme tudi splošna pojasnila v zvezi

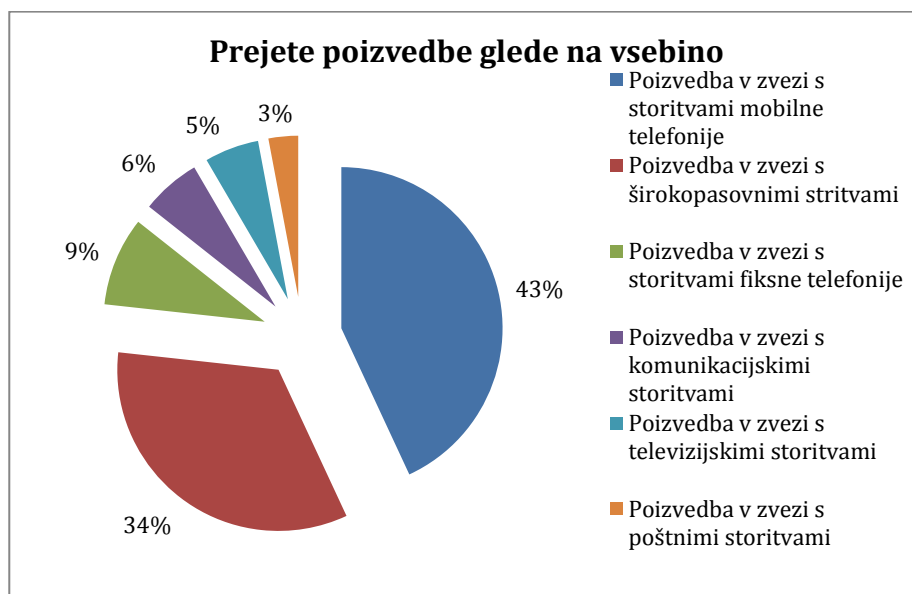
z delovanjem z vseh področij dela agencije ter odgovore na splošna vprašanja iz pristojnosti agencije. Tako ima klicni center tudi preventivno vlogo, saj pogosto z razjasnitvijo nastalega problema in nasvetom ključnim zmanjša potrebo po vlaganju ugovorov pred operaterji oziroma zahtev pred agencijo. Agencija je v letu 2014 prejela 1.164 klicev in v skladu z zastavljenimi cilji na vse tudi odgovorila. Število klicev je pričakovano število preseglo za 164 klicev oziroma za 16 %. Razlog za porast gre, podobno kot pri povečanju števila vloženih predlogov za rešitev spora, pripisati večji občutljivosti končnih uporabnikov do denarnih izdatkov in večji ozaveščenosti. Kot je razvidno iz spodnjega grafa, so se končni uporabniki na brezplačno telefonsko številko agencije 080 27 35 najpogosteje obrnili v zvezi z vprašanji glede splošnih informacij o poteku postopka reševanja spora pred agencijo, tj. kako lahko vložijo predlog za rešitev spora in izrazijo nestrinjanje z izdanim računom. Takšnih je bilo 28 %. Sledila so splošna vprašanja v zvezi z mobilnimi in širokopasovnimi storitvami, npr. kakšno nadomestilo jim pripada v primeru nedelovanja storitev (21 %), ter vprašanja končnih uporabnikov, ki so že vložili predlog za rešitev spora, v zvezi s potekom njihove zadeve pred agencijo (20 %).

Slika 25: V letu 2014 prejeti klici v klicnem centru glede na vsebino

Agencija uporabnikom omogoča, da se nanjo tudi po drugih komunikacijskih kanalih obrnejo po nasvet, kaj storiti, ko v odnosu z operaterjem naletijo na težave. V takih primerih agencija uporabniku odgovori s pisnim pojasnilom, predvidoma v roku 15 dni. V letu 2014 je agencija s strani končnih uporabnikov prejela 202 prošnji, naj jim pojasni nastalo situacijo oziroma svetuje glede določenega problema, kar se sklada z ocenami iz Programa dela in finančnega načrta za leto 2014. Pripravljenih je bilo 205 pisnih pojasnil in odgovorov. Povprečen čas, v katerem je agencija pripravila odgovor, je znašal 7,3 dni, pri čemer je bilo na 11 vprašanj odgovorjeno po poteku 15 dnevnega instruktorskega roka, kar pomeni, da je agencija zastavljeni cilj, da bo na vse prejete zadeve odgovorila v instruktorskem roku, zgrešila v 5 % primerov. Prevladovale so poizvedbe, povezane s storitvami

mobilne telefonije (43 %). Sledile so jim poizvedbe, ki se nanašajo na širokopasovne storitve (34 %) in poizvedbe v zvezi s storitvami fiksne telefonije (9 %) ter s komunikacijskimi storitvami (6 %).

Slika 26: V letu 2014 prejete poizvedbe končnih uporabnikov glede na vsebino

3 PRENOVA SPLETNE RUBRIKE ZA POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORE

Agencija je v okviru zagotavljanja zaščite interesov končnih uporabnikov v letu 2014 prenovila rubriko pogosta vprašanja in odgovori (FAQ) na svoji spletni strani. Pri tem je zagotovila dodatne informacije o najbolj pogostih in perečih vprašanjih, s katerimi se končni uporabniki običajno obračajo na agencijo po nasvet, in pripravila primerjalni pregled storitev, ki jih operaterji javnih mobilnih komunikacijskih storitev nudijo svojim končnim uporabnikom z namenom nadzora porabe storitev oziroma preprečitve prekomernih stroškov. Prenova je uporabnikom omogočila, da se lahko na enem mestu informirajo o različnih možnih ukrepih za nadzor porabe storitev, opravljenih v omrežju izbranega operaterja, v primeru uporabe storitev v nacionalnem gostovanju ter v primeru gostovanja v omrežju tujega operaterja.

4 MESEČNI IZDATKI GOSPODINJSTEV ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

Agencija je v novembru in decembru 2014 v skladu s petim členom Splošnega akta o načinu upoštevanja meril glede nujenja cenovnih opcij in za določitev paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma s posebnimi potrebami v okviru zagotavljanja univerzalne storitve izvedla raziskavo o mesečnih izdatkih, ki so jih gospodinjstva namenila za storitve elektronskih komunikacij v oktobru 2014. Raziskavo je za agencijo izvedla raziskovalna hiša GfK Slovenija, tržne raziskave. Izsledki, ki kažejo na nižanje stroškov za storitve elektronskih komunikacij v slovenskih gospodinjstvih, so objavljeni na spletnih straneh agencije.

IX ZAKONODAJNI IN SODNI POSTOPKI

Kot nosilka javnega pooblastila in del slovenske javne uprave je agencija pri izvajanju svojih pooblastil vezana na načelo zakonitega delovanja ter upoštevanje evropske in nacionalne zakonodaje, ki v grobem segajo od sektorskih predpisov s področja elektronskih komunikacij, pošte, medijev in železniškega prometa prek materialnih predpisov, ki urejajo delovanje javnega sektorja (dostop do informacij javnega značaja, varstvo osebnih podatkov, tajnost podatkov), do predpisov, ki urejajo posamezne upravne, prekrškovne in inšpekcijske postopke, ter tistih, ki se uporabljajo za urejanje notranje organiziranosti in delovanja Agencije. Pri tem gre za področje delovnih razmerij, plačnega sistema v javnem sektorju, javnega naročanja, varovanja poslovnih skrivnosti ter zaupnih podatkov. Spremljanje novosti na področju zakonodaje in njena implementacija v praksi postajata ob naraščajočem številu nacionalnih in evropskih predpisov poseben izziv. Za leto 2015 se pripravlja sprememba zakona, ki ureja elektronske komunikacije, že več let pa se napoveduje tudi prenova medijske zakonodaje. Tudi na ravni Evropske unije se nadaljujejo številne normativne aktivnosti; med drugim sta napovedani prenovi telekomunikacijskega in avdiovizualnega pravnega okvira. Na delovanje in poslovanje agencije pa poleg normativnih sprememb pomembno vplivajo tudi odločitve sodišč.

1 NORMATIVNE AKTIVNOSTI

Agencija je v letu 2014 aktivno sodelovala v postopkih sprejemanja nacionalnih in nadnacionalnih predpisov s področja delovanja agencije. Pri pregledu strokovnih podlag in predlogov predpisov je nanje podajala pripombe ter dodatno sodelovala s pristojnimi ministrstvi in drugimi organi. Posebej aktivna je bila glede novele zakona, ki ureja elektronske komunikacije, in zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. Poleg tega je revidirala posamezne splošne akte, ki so zahtevali prenovu (npr. na področju urejanja spektra), in sodelovala pri pripravi pravilnika o določitvi vizualnega in akustičnega opozorila za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike. Izdala je tudi priporočilo o pogodbenih razmerjih med operaterji v medsebojnih pogodbenih razmerjih in pogodbenih razmerjih med njimi in končnimi uporabniki, ki se nanaša predvsem na situacije, ko posamezen operater izvaja javno komunikacijsko storitev v javnem komunikacijskem omrežju drugega operaterja, ki v omrežju za lastne končne uporabnike že sam izvaja določene javne komunikacijske storitve. Nadaljevala je tudi z nadgradnjo notranjih aktov in poslovnih procesov agencije.

2 SODNI POSTOPKI NA DOMAČIH SODIŠČIH

Večina sodnih postopkov, v katere je vključena agencija, se odvija pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije, ki vrši nadzor nad zakonitostjo odločitev agencije. Poglavitni cilj agencije na tem področju je, da čim večje število njenih odločb in drugih upravnih aktov uspešno prestopi upravno-sodno kontrolo in postane pravnomočnih. V ta namen je agencija tudi v letu 2014 skrbela za kakovostne, na zakonu utemeljene in razumljivo obrazložene akte ter zakonitost postopkov, v primeru vloženih pravnih sredstev pa za pravočasne in strokovno pripravljene

odgovore nanje. V letu 2014 je bilo zoper njene dokončne odločbe in sklepe agencije na Upravno sodišče RS vloženih 15 tožb in 6 predlogov za izdajo začasne odredbe. Upravno sodišče RS je v letu 2014 v upravnih sporih, ki so bili zoper odločitve agencije sproženi v letu 2014 ali v preteklih letih, sprejelo skupaj 32 odločitev (tj. sodb in sklepov). Eni tožbi je ugodilo, 21 tožb je zavrnilo, 2 tožbi je zavrglo, v 2 primerih pa je postopek upravnega spora ustavilo. Poleg navedenega je sodišče odločilo tudi o 6 predlogih za izdajo začasne odredbe in sicer je v 1 primeru predlogu ugodilo, v 5 primerih pa je predlog za izdajo začasne odredbe zavrnilo. Zoper odločitve Upravnega sodišča RS je bilo v letu 2014 vloženih 6 rednih pravnih sredstev (tj. pritožb) in 4 izredna pravna sredstva (tj. revizije). Odločeno pa je bilo o 4 pritožbah in 2 revizijah, pri čemer je 1 pritožbo zavrglo že Upravno sodišče zaradi neizpolnjevanja procesnih predpostavk za obravnavo, o ostalih pritožbah je odločalo Vrhovno sodišče in sicer je 2 pritožbi zavrglo, 1 pa je zavrnilo. Vrhovno Sodišče je 2 reviziji zavrglo, o dveh pa še ni odločilo. Na podlagi navedenih podatkov agencija zaključuje, da je bil cilj, ki si ga je zastavila v planu dela, to je, da bo najmanj 80% izpodbijanih odločitev agencije uspešno prestalo sodno kontrolo, dosežen oziroma presežen. Od skupaj obravnavanih 26 upravnih sporov v letu 2014 je namreč sodni preizkus pred Upravnim sodiščem prestalo 23 odločb agencije (tj. 21 zavrnenih tožb in 2 zavrženi). Uspešnost je bila tako 88 %. Dve tožbi je zoper odločbi Informacijskega pooblaščenca Republika Slovenije vložila tudi agencija, pri čemer je Upravno sodišče o eni že odločilo in tožbi agencije ugodilo, o eni pa še ni odločilo.

3 MOTENJE RADIJSKEGA SPEKTRA IN TOŽBE PRED TUJIMI SODIŠČI

V letu 2014 je agencija spremljala tudi sodne postopke, ki tečejo zoper slovenske radijske in televizijske izdajatelje pred italijanskimi sodišči. Spori se nanašajo na motenje radiofrekvenčnega spektra Republike Slovenije ob meji z Italijansko republiko, ki trajajo že več let. Italijanski izdajatelji tožijo slovenske izdajatelje zaradi motenja posesti njim dodeljenih radijskih frekvenc ter v primeru ugodnega izida vlagajo zoper njih odškodninske tožbe. Ker gre za spore med zasebnimi subjekti, agencija v njih običajno ni neposredno udeležena, vendar pa ima kot upravljavec slovenskega radiofrekvenčnega spektra interes, da bi se spori rešili v korist slovenskih izdajateljev. Trend razsodb italijanskih sodišč za slovenske izdajatelje je žal neugoden. Problematika zato terja posebno pozornost, saj je pričakovati, da se bo število pravnomočnih sodb o motenju posesti v korist italijanskih izdajateljev, ki utegnejo biti v Sloveniji priznane za izvršljive, še povečevalo, posledično pa se bo večalo tudi število odškodninskih tožb. To bi lahko imelo v primeru regresnih zahtevkov slovenskih izdajateljev zoper agencijo oziroma Republiko Slovenijo posledice tudi za državni proračun. Agencija je zato o vseh informacijah o sodnih postopkih obveščala vse pristojne in udeležene ter sodelovala z Državnim pravobranilstvom RS in pristojnimi ministrstvi v posvetih v okviru delovne skupine, ustanovljene v ta namen. Prav tako je nudila zasebnim subjektom strokovno in pravno podporo, v kolikor so se ti obrnili na agencijo po

pomoč, še naprej pa si bo prizadevala tudi za dvig ozaveščenosti o problematiki nespoštovanja mednarodnih sporazumov glede radiofrekvenčnega spektra.

V letu 2014 je bila od Radia Center obveščena, da je pritožbeno sodišče v zvezi s pravdo, ki je potekala na sodišču v Trstu na podlagi tožbe O-Sphera Srl (sedaj Radio Ottanta) proti Radiu Center glede frekvenca 106.4 MHz Tinjan, Radiu Ottanti priznalo odškodnino v višini 10 EUR za vsak dan motenja ter stroške postopka. O priznanju izvršljivosti sodbe mora sedaj odločiti še naše sodišče. V teku je pravda na sodišču v Trstu, ki jo je začel Radio Dance di Stefano Marassi & CSas proti Radio Center v zvezi s frekvenco 93,8 MHz Markovec. Okrožno sodišče v Ljubljani je potrdilo za izvršljiv sklep italijanskega sodišča, s katerim je to zavrnilo pritožbo Radia Center in ugodilo nasprotni pritožbi Radia Dance, na podlagi katerega je Radio Center dolžan povrniti Radiu Dance stroške postopka za obe fazi postopka v skupni višini 7.339,65 EUR in stroške postopka v višini 456,52 EUR. Agencija ne razpolaga s podatkom, ali je Radio Center zoper sklep Okrožnega sodišča vložil ugovor. V letu 2014 je agencija prejela eno (novo) tožbo italijanskega televizijskega izdajatelja, in sicer družbe StudioTV 1 News, ki je vložila tožbo zoper italijanskega regulatorja Agcom ter obenem zoper italijansko ministrstvo za gospodarski razvoj, švicarski Federalni urad za komunikacije in agencijo. Gre za upravni spor, ki se vodi pred Upravnim sodiščem v Rimu. V njem izdajatelj toži na razveljavitev odloka Službe za zagotavljanje komunikacij št. 451/13/CONS z dne 18. julija 2013 v zvezi z »Revizijo načrta za dodeljevanje frekvenc za izvajanje digitalnih storitev nacionalnih omrežij, skladno z odlokom št. 300/10/CONS« ter vseh ostalih, s tem povezanih in/ali na njem temelječih posledičnih pravnih aktov, tudi če niso znani, vključno z odlokom št. 539/13/CONS z dne 30. septembra 2013. Predmet spora je torej italijanski odlok, ki določa omejitve oddajanja signala (količniki zaščite pred interferencami) na kanalu 31 UHF, ki pa niso usklajene s Slovenijo in pomenijo kršitev mednarodnega sporazuma Ženeva 2006. Za pomoč pri odgovoru na tožbo v tem postopku in njegov prevod je agencija angažirala odvetnika, ki pozna italijanski pravni sistem. V njem je agencija med drugim tudi izpostavila, da italijansko sodišče nima jurisdikcije za odločanje nad organi drugih držav.

X INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE

V poglavju, namenjenemu institucionalnemu upravljanju, so prikazani organiziranost agencije in njen program upravljanja s kadri; poglobljeni projekti na področju informacijske podpore; ukrepi za zagotavljanje javnosti dela agencije s kratkim poročilom v zvezi z mnenji uporabnikov o njenem delovanju; ter podpora, ki jo agencija zagotavlja za delovanje Sveta za elektronske komunikacije in Sveta za radiodifuzijo.

1 NOVO IME IN ORGANIZIRANOST, NESPREMENJENO POSLANSTVO

Od konca januarja 2014 agencija uporablja novo ime: Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS), ki ga je zahtevala novela ZEKom-1.

Ta je med drugim uvedla tudi novo telo agencije (svet) in nekatere nove pristojnosti. Prenovljeni statut agencije je poleg imena natančneje opredelil naloge obeh njenih organov (direktorja agencije in sveta agencije) ter osnovne organizacijske enote preimenoval v sektorje (prej področja): sektor za regulacijo telekomunikacij, sektor za upravljanje radiofrekvenčnega spektra, sektor za elektronske medije, sektor za regulacijo železniškega prometa, sektor za pošto, sektor za regulatorno računovodstvo, sektor za nadzor in sektor za pravne zadeve. Podporne naloge opravljajo oddelek za odnose z javnostmi, oddelek za informatiko, oddelek za finance in računovodstvo ter oddelek za kadrovske in splošne zadeve. Novo ime je zahtevalo prenovo celostne podobe agencije in njene spletne strani.

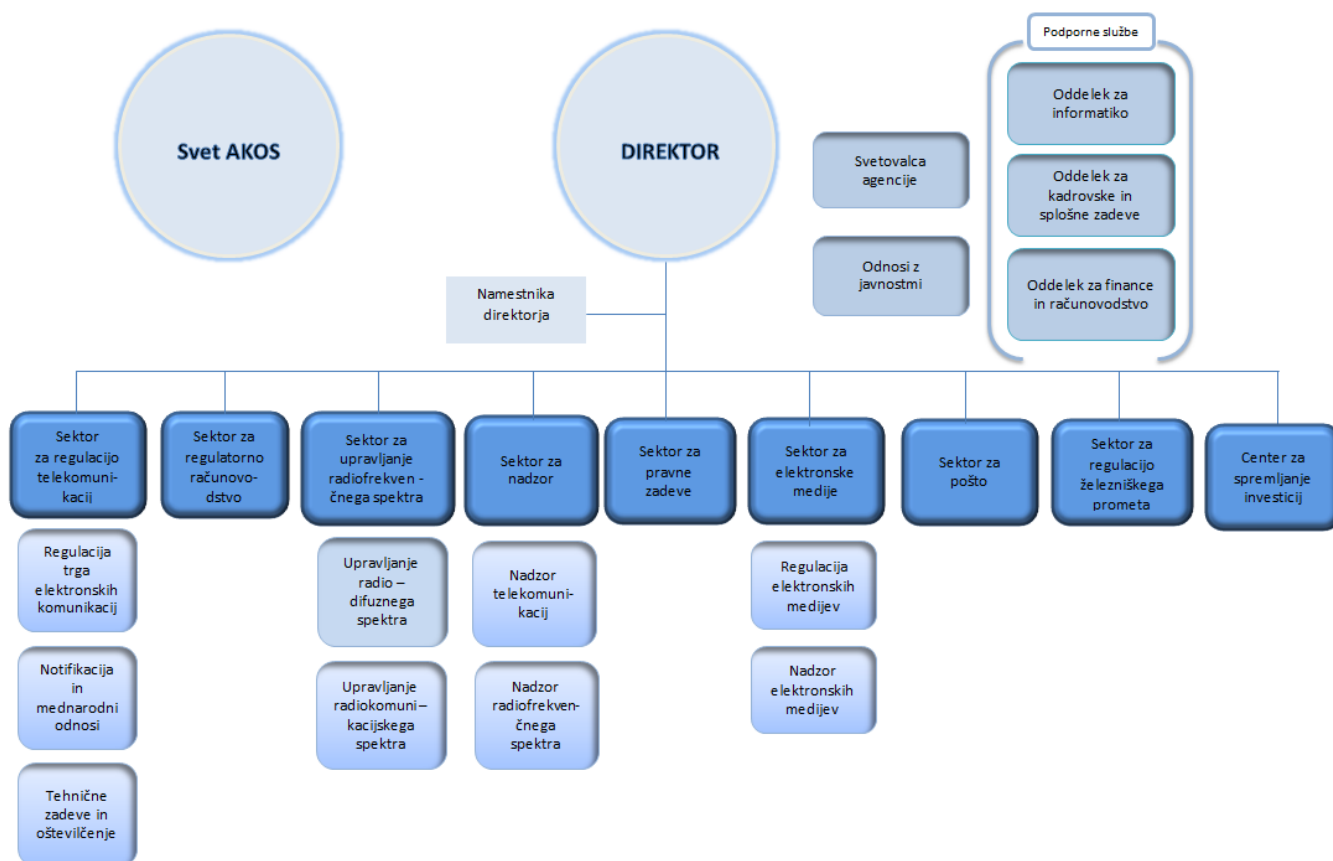
Poslanstvo agencije kljub tem spremembam ostaja zagotavljanje učinkovitega razvoja komunikacijskih omrežij in storitev v korist prebivalcev in poslovnih subjektov Slovenije, spodbujanje konkurence, omogočanje enakopravnega delovanja operaterjev elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, izvajalcev poštnih storitev ter prevoznih storitev v železniškem prometu, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in številskega prostora, regulacija avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov ter varovanje pravic uporabnikov. Cilji agencije so ustvarjanje pogojev za ponudbo storitev po meri uporabnikov, urejen in enoten evropski trg, enake pravice državljanov Evropske unije ter spodbujanje kulturne, jezikovne in vsebinske raznolikosti elektronskih medijev. Pomembna zaveza agencije je zasledovanje ciljev Digitalne agende za Evropo, ki je ena izmed sedmih vodilnih pobud strategije Evropa 2020. Z učinkovitim in trajnostnim razvojem informacijske družbe je povezan napredek na področju izobraževanja, zdravja, varnosti, oskrbe, racionalne rabe energije, varovanja okolja, vzpostavljanje e-države oziroma doseganje dolgoročne konkurenčnosti Republike Slovenije in njenih državljanov.

Agencija uresničuje svoje poslanstvo kot neodvisni regulator, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, izvaja javnointeresne cilje na področju avdiovizualnih medijskih storitev in radijske dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev in storitev železniškega prometa v Sloveniji. Dostop do ustreznih kadrovske in finančne virov je eden ključnejših pogojev za neodvisnost agencije, ki jo zahtevajo evropski in slovenski akti, ter za pravočasno, učinkovito in strokovno uresničevanje nalog, za katere je agencija pristojna in odgovorna.

2 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Agencija ima trinajst osnovnih organizacijskih enot in od leta 2014 dva organa: direktorja agencije in svet agencije. Za vodenje agencije je odgovoren direktor agencije, ki zastopa in predstavlja agencijo, vodi njeno poslovanje in organizira delo ter je pri izvajanju svojih pristojnosti pri regulativnih in strokovnih aktivnostih v skladu s področno zakonodajo samostojen in neodvisen. Funkcijo direktorja agencije opravlja Franc Dolenc. Svet agencije, uveden z zadnjo novelo zakona, ki ureja elektronske komunikacije (ZEKom-1), je pristojen za podajanje mnenja k programu dela, finančnemu načrtu in letnemu poročilu agencije, soglasje k statutu,

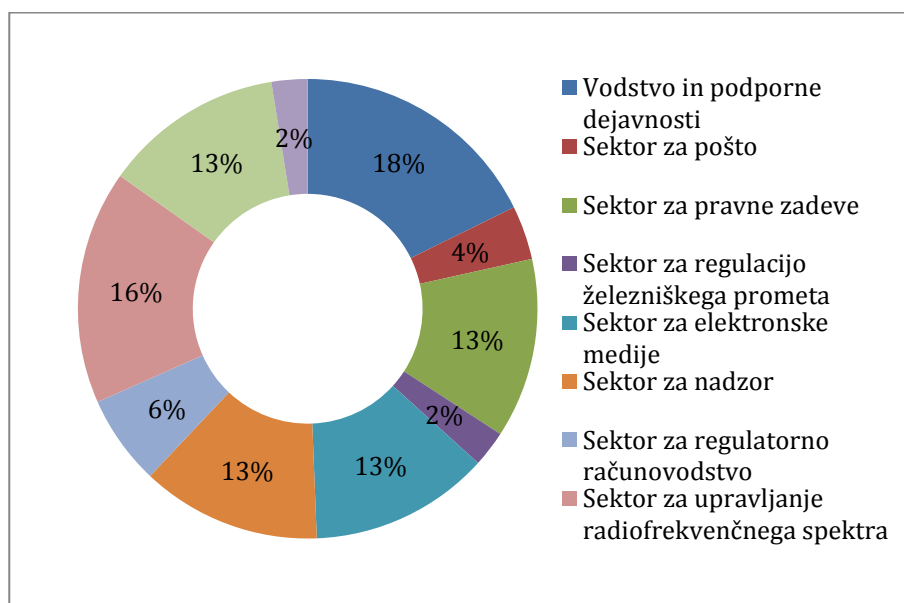
ki ga sprejme direktor agencije, predlaganje imenovanja ali razrešitve direktorja agencije, predlaganje začasne prepovedi opravljanja nalog direktorja in predlaganje predčasne razrešitve članov sveta agencije. V okviru teh pristojnosti lahko svet pregleduje knjigovodske listine in poslovne knjige, kot so opredeljene v slovenskih računovodskih standardih, lahko zahteva poročilo o poslovanju agencije in druge informacije, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti, ter direktorju predlaga izboljšave poslovanja agencije, ga opozori na morebitne nepravilnosti ali o tem obvesti pristojne organe. V Svet, ki se je prvič sestel v začetku leta 2014, je vlada Republike Slovenije imenovala dr. Aleša Pavlina, dr. Andreja Kosa, dr. Dušana Cafu, Jožeta Kreševiča in mag. Marka Mišmaša. Na svoji prvi redni in konstitutivni seji so člani za predsednika izvolili dr. Dušana Cafu, ki je obenem predsednik Sveta za elektronske komunikacije. Član Sveta agencije dr. Aleš Pavlin je tudi član Sveta za radiodifuzijo. V letu 2014 se je Svet agencije sestel na šestih rednih in petih izrednih sejah ter opravil tri korespondenčne seje.

Slika 27: Organizacijska struktura agencije (nova imena enot)

Agencija ni vključena v zbirni kadrovski načrt oseb javnega prava. Na dan 31. decembra 2014 je bilo v agenciji zaposlenih 78 javnih uslužbencev za nedoločen čas. Sklenjena je bila ena pogodba o zaposlitvi za določen čas, to je za čas trajanja porodniškega dopusta ter dopusta za nego in varstvo otroka začasno odsotne javne uslužbenke, ki ni všteta v skupno število zaposlenih v agenciji. Uslužbenca agencije, ki sta zaposlena za naloge s področja regulacije železniškega prometa, se

financirata neposredno iz sredstev proračuna, vir za plače drugih uslužbencev agencije pa so lastna sredstva agencije. Agencija zaposluje eno javno uslužbenko, ki ji je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije priznana pravica do dela s polovico polnega delovnega časa. V letu 2014 so bile zaradi delovnih potreb sklenjene tudi tri pogodbe o avtorskem delu.

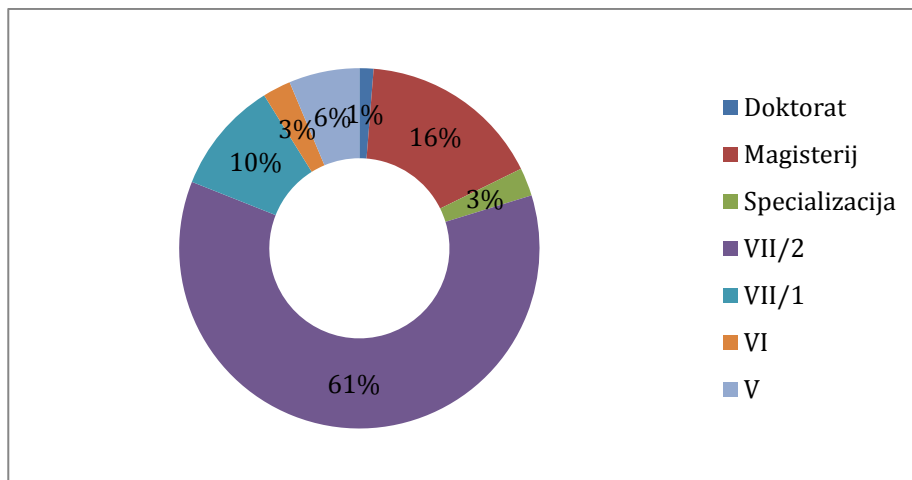
Slika 28: Delež javnih uslužbencev po posameznih enotah¹²

2 USMERJEN RAZVOJ ZAPOSLENIH

Raven dosežene formalne izobrazbe uslužbencev agencije je visoka, saj jih ima skoraj tri četrtine najmanj univerzitetno izobrazbo, vendar je za ustrezno strokovno držo regulatorja v stiku s kadrovsko dobro podprto, razvojno intenzivno in kompetitivno industrijo nujno stalno dodatno strokovno in specialistično izobraževanje ter usposabljanje s pridobivanjem mehkih znanj.

Izvajanje usmerjenega razvoja uslužbencev, napovedanega v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2013, se je zaradi zakasnitve pri njegovi potrditvi pričelo šele v letu 2014, in sicer prek individualnih in skupinskih izobraževanj, ki so potekala v sodelovanju s priznanimi zunanjimi strokovnjaki in organizacijami. Ker je agencija z vsako spremembo področne zakonodaje pridobila nove pristojnosti, obenem pa so jo zapuščali strokovnjaki s specialističnimi znanji in izkušnjami (tudi zaradi njene plačne nekonkurenčnosti), je ob prizadevanjih za zaposlitev kadrovskih vrzeli veliko resursov namenila za strokovna in specialistična izobraževanja lastnega strokovnega kadra.

¹² V delež zaposlenih, ki tvorijo delež vodstva in podpornih dejavnosti, so za potrebe tega prikaza vštetni zaposleni v kadrovski službi, vložišču, računovodstvu, informatiki, odnosih z javnostmi in kabinetu direktorja.

Slika 29: Izobrazbena struktura javnih uslužbencev v agenciji

Agencija je pripravila številna izobraževanja, ki so bila pogosto odprta tudi za zunanjo javnost. Zaradi razmer, ki od agencije in njenih uslužbencev zahtevajo vse hitrejša prilagajanja spremembam in novostim ter podpirajo timsko in projektno delo, je razvojni program uslužbencev usmerila k zagotovitvi znanj, spretnosti in sposobnosti za potrebe učinkovitega opravljanja dela (mehke veščine in kompetence); izboljševanju kakovosti dela posameznikov in timov; ter razvoj zaposlenih, ki omogoča njihov osebni napredek. Poseben program je bil oblikovan za uslužbence na vodilnih delovnih mestih, ki nastopajo v dvojni vlogi – kot strokovnjaki za posamezno področje, hkrati pa so upravljavci različnih virov. Pri reševanju strokovnih vprašanj se opirajo na svoje sodelavce, naloge odločanja, organiziranja, vodenja in nadziranja pa so v celoti v njihovi pristojnosti. Z izbiro usposobljenih izvajalcev in zagotovitvijo sodelovanja uslužbencev je bilo poskrbljeno, da so bila sredstva, vložena v organizacijo in izvedbo izobraževanj, optimalno izkoriščena. Izobraževanja so bila opremljena s študijskimi gradivi in so od sodelujočih zahtevala sodelovanje v preskusu pridobljenega znanja.

V skupnem povprečnem trajanju približno 11 izobraževalnih dni na zaposlenega so bila organizirana naslednja izobraževanja:

Kompetence v moderni organizaciji: na podlagi vizije in strategije agencije so bile opredeljene kompetence, ki naj bi jih imeli razvite zaposleni na posameznih delovnih mestih, da bi prispevali k uspešnem doseganju ciljev.

Ocena potenciala in šola vodenja: analiza kadrovskega potenciala skupine vodij v agenciji (njihove kompetence, motivacije, ambicije, sposobnosti) in oblikovanje programa izobraževanj, ki bo omogočil poenoten način vodenja znotraj organizacije ter zaposlene pripravil na projektno vodenje oziroma na prehod iz vloge strokovnjakov v projektne vodje, ki zahteva drugačen set kompetenc. Cilj aktivnosti je bil oblikovati novo identiteto vodij in udeležencem podati orodja za uspešno vodenje timov.

Usposabljanje vodij za izvedbo selekcijskega intervjuja: za potrebe kakovostnejših selekcijskih postopkov pri izbiri kandidatov za zaposlitve, ki bi nadgradili obstoječe

znanje v agenciji, omogočili kakovostno izvajanje delovnih obveznosti in realizacijo zahtevnih projektov, smo v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki izvedli delavnico za dvig kakovosti selekcijskih intervjujev in pomoč vodjem pri njihovi izvedbi.

Vodenje projektov in organizacija projektne del v agenciji: zaradi vse pogostejše oblike dela, ki zahteva stalno povezovanje med različnimi enotami in uslužbenci, smo zaposlene izobrazili o osnovnih zakonitostih projektne del (seznanitev s projekti, projektom vodenjem, pripravo projektov, obvladovanjem izvedbe, obvladovanjem tveganj, vključevanjem zunanjih in notranjih deležnikov, motivacijo članov projektne timov, vzpostavitev projektne sistema).

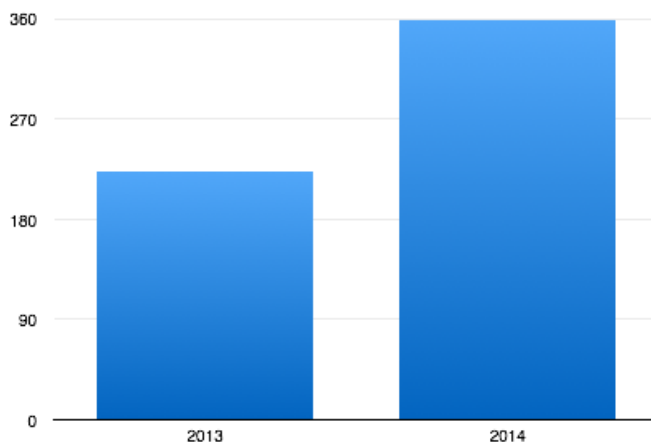
Skupinska strokovna izobraževanja na teme s posameznih področij pristojnosti agencije, potekajoča v agenciji, ob pomoči domačih in tujih strokovnjakov, ki so bila pogosto dostopna tudi akterjem na trgih, ki jih agencija regulira, in strokovni javnosti.

Skupinska in individualna strokovna izobraževanja na teme s področja delovanja agencije, ki so bila organizirana izven agencije, bodisi doma ali v tujini, ki so se jih udeleževali uslužbenci posameznih strokovnih področij agencije.

Celoten obseg izobraževanj je bil uresničen v nekoliko manjšem obsegu od določenega v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2014, predvsem zaradi neuresničene zapolnitve načrtovanih novih delovnih mest in s tem povezane neizvedbe predvidenih usposabljanj za te uslužbenke. Kljub temu agencija ocenjuje, da je za ohranjanje koraka s hitro razvijajočo se in spreminjajočo se industrijo nujno ohraniti program razvoja in izobraževanja človeških virov na primerni ravni. Za ohranjanje zdravja zaposlenih agencija v skladu z zakonodajo o varstvu in zdravju pri delu skrbi za redne predhodne oziroma ciljne obdobje zdravniške preglede in usposabljanja s področja varstva pri delu s pomočjo pooblaščenega zdravnika in zunanjega strokovnega pooblaščenca iz varstva pri delu.

3 ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI DELA IN VPLIVA JAVNOSTI

Za zagotavljanje javnosti delovanja v skladu s statutom, s področnimi zakoni in s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s strankami ter v skladu z lastnimi strateškimi usmeritvami, je agencija objavlja informacije na svojih spletnih straneh in v Uradnem listu Republike Slovenije, na zahtevo pa jih je posredovala ustno ali pisno. Agencija je sproti ažurirala spletno stran www.akos-rs.si. Spletna domena www.apek.si je bila v letu 2014 opuščena zaradi spremembe imena iz Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (APEK) v Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS). V primerjavi z letom poprej se je v letu 2014 število objav na spletni strani povečalo za 1,6-krat (z 223 na 359). Za hitrejše in bolj ciljno obveščanje zainteresirane javnosti je agencija uvedla elektronske novice. Prek novega komunikacijskega orodja je posredovala 27 e-novic o pomembnejših dogodkih in odločitvah agencije. Nadaljevala je tudi z urejanjem portala <http://dvb-t.apek.si> o digitalni prizemni radiodifuziji.

Slika 30: Število objav na spletni strani agencije v letih 2013 in 2014

V skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06-UPB2, 117/06-ZDavP-2 in 23/14; v nadaljevanju: ZDIJZ) in ZMed je agencija ažurno odgovarjala na zahteve po informacijah javnega značaja ter na novinarska vprašanja. Na zahteve po dostopu do informacij javnega značaja si je prizadevala odgovoriti hitro, ažurno in učinkovito ter najkasneje v instruktorskem roku 20 delovnih dni. Le v dveh primerih je bil navedeni rok prekoračen. V enem ga je agencija presegla za 3 dni, razlog pa gre iskati v obsežnosti prosilčeve zahteve, ki je bila tudi delno zavrnjena. V drugem je bil rok prekoračen zgolj za en dan, ker je bila informacija v roku sicer posredovana na napačen elektronski naslov. V leto 2014 je prenesla eno nerešeno zadevo iz leta 2013 in prejela 79 novih zahtev, kar v primerjavi z letom poprej predstavlja znatno zmanjšanje obsega, in sicer za 11 zadev. Prosilec je zagotovila zahtevane informacije v 75 zadevah, največkrat kar po elektronski pošti, tri zahteve pa je zavrnila, bodisi ker so se nanašale na še nedokončane postopke (7. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ), ali ker je prosilec zahteval informacijo, ki jo je stranka z nasprotnim interesom označila kot poslovno skrivnost (2. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ). Na dve zavrnitvi sta se prosilca pritožila, pri čemer do konca leta izid pritožb še ni znan, saj Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije o njih še ni odločil. V leto 2014 je prosilec posredovala informacije še v treh zadevah iz prejšnjih obdobij na podlagi odločb Informacijskega pooblaščenca in Upravnega sodišča Republike Slovenije.

Na novinarska vprašanja je agencija odgovarjala nemudoma – pri čemer najkasneje v zakonskem roku 7 delovnih dni. V leto 2014 je prejela 108 zahtev novinarjev (leto prej 118) in na vse odgovorila v zakonsko določenem roku. Organizirala je tudi več formalnih in neformalnih dogodkov v podporo svojim predlogom (javne obravnave, tiskovne konference ob zaključku dražbe frekvenc itd.) in več delavnic, namenjenih strokovnemu izobraževanju in izobraževanju javnosti. Pri sprejemanju splošnih aktov, priporočil ter ukrepov, ki vplivajo na trg, je agencija skrbela za vpliv javnosti, tako da je osnutke dokumentov pred sprejetjem objavljala na svoji spletni strani in omogočila zainteresirani javnosti, da v določenem roku predloži pisne pripombe, predloge, mnenja, ter se nato do prejetih prispevkov opredelila in objavila, kako jih bo upoštevala. Z zainteresirano javnostjo je agencija sodelovala tudi prek drugih

oblik posvetov in delavnic v različnih fazah priprave aktov oziroma oblikovanja stališč o posameznih problematikah. Prek mehanizma, ki ga ima vzpostavljenega za sprejemanje mnenj uporabnikov o njenem delu, v letu 2014 ni prejela nobenega predloga.

4 INFORMACIJSKA PODPORA

V letu 2014 je bil najpomembnejši prispevek enote, ki zagotavlja informacijsko podporo dejavnostim agencije, tekoča izpeljava dražbe frekvenc za mobilno telefonijo četrte generacije brez tehničnih težav in varnostnih incidentov. Drugi cilji so bili splošen dvig informacijske varnosti, dvig produktivnosti pri administrativnih opravilih, bistveno povečanje hitrosti delovnih procesov in izboljšanje transparentnosti delovanja. V skladu z rezultati varnostnega svetovanja je agencija uredila delovne procese in sprejela notranje pravilnike, namenjene dvigu informacijske varnosti. Opravljen je bil celovit in natančen pregled hišne poslovne informatike; predlagani sta bila in deloma tudi izvedena racionalizacija postopkov in izboljšanje informacijske podpore. Za poenostavljanje administrativnih postopkov in dvig produktivnosti je bili izdelan programski modul za izdajo dovoljenj po ZAvMS in zasnovan modul izdaje odločb o odmeri plačil na tem področju, ki je še v izdelavi. S tem je agencija informatizirala zadnji večji sklop delovnih procesov, kar ji omogoča produktivnejše in bolj kakovostno delo. Za povečanje transparentnosti delovanja smo razvili modul, ki omogoča natančno spremljanje vseh stroškov po projektih, vključno s stroški dela.

Zaradi potreb po posodobiti strojne opreme je agencija objavila javno naročilo za nakup nove strežniške infrastrukture, za katero bo pogodba sklenjena in realizirana v letu 2015. Obenem so se redno izvajale posodobitve informacijskega okolja, strojne in programske opreme, protivirusne zaščite ter informacijska podpora različnim aktivnostim agencije, med drugim vzpostavljanju sistema za sprejem elektronskih računov. Avtomatsko knjiženje e-računov in elektronska likvidacija računov bosta vzpostavljena v letu 2015. Posodabljanje procesov arhiviranja je potekalo v skladu z načrti. Oblikovana so bila notranja pravila, v procesu priprave so pravilniki, ki so pogoj za akreditacijo pravil pri Arhivu Slovenije.

Vzpostavljanje geografsko-informacijskega sistema (GIS), ki je ključen za delo Centra za investicije, je potekalo z veliko prekinitvami zaradi obremenjenosti izvajalcev. Prav tako še ni bila mogoča vzpostavitev sistema za elektronsko podajanje vlog za fizične osebe (t.i. projekt e-vloge), in sicer zaradi zakasnitev, povzročenih z drugimi nalogami. Pričakovane aktivnosti za poenotenje sistema poročanja o razmerah na trgu pa se niso izvajale zaradi odsotnosti aktivnosti na strani Evropske komisije. Zaradi prepozno sprejetega finančnega načrta agencija v letu 2014 ni mogla pričeti s projektom eAPEK+, ki predstavlja naslednjo generacijo sistema za vodenje postopkov izdajanja dovoljenj in vodenja registrov v pristojnosti agencije. Z razpoložljivimi viri je izvedla več pripravljalnih korakov: čiščenje in urejanje podatkov, nadgradnjo centralnega registra subjektov, ki bo osnova za enotno obravnavo stranke (funkcija CRM, *customer relationship management*) ter začela prenovo interne spletne strani. Nov sistem bo uporabljal spletne uporabniške vmesnike, zato je posodobitev nujna.

5 DELO AGENCIJE ZA SVET ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE IN SVET ZA RADIODIFUZIJO

Agencija zagotavlja finančna sredstva in administrativno podporo dvema strokovnima telesoma: Svetu za elektronske komunikacije (SEK), ki ima vlogo posvetovalnega telesa, in Svetu za radiodifuzijo (SRDF), ki je neodvisno strokovno telo. Svet za elektronske komunikacije je zadolžen za spremljanje in svetovanje pri usmerjanju razvoja elektronskih komunikacij ter sodelovanje pri varstvu interesov potrošnikov na področju elektronskih komunikacij. Svet za radiodifuzijo pa daje predhodna mnenja in soglasja v postopkih, ki jih vodita agencija in MK, ter sodeluje pri pripravljanju določenih aktov s področja elektronskih medijev. V letu 2014 je agencija sodelovala pri organizaciji in izvedbi 11 sej Sveta za elektronske komunikacije in 12 sej Sveta za radiodifuzijo.

XI RAČUNOVODSKO IN POSLOVNO POROČILO

1 PRAVNE PODLAGE, OBLIKA IN VSEBINA POROČILA

Letno poročilo je agencija pripravila ob upoštevanju zakonskih podlag in vseh pripadajočih podzakonskih aktov in uredb, z vsemi spremembami, ki urejajo pripravo in sestavo finančnih dokumentov:

- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11 – UPB 4, 14/13 – popr. in 101/13);
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljevanju: ZR);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS št. 115/02 in nadaljnji);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS št. 12/01 in nadaljnji);
- Sklep o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS (Ur. l. RS št. 41/13);
- Slovenski računovodski standardi (Ur. l. RS št. 118/05 in nadaljnji) .

V skladu z ZR ter Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava pričujoče poročilo sestavljata:

1. Računovodsko poročilo, ki obsega računovodske izkaze (bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov) ter pojasnila k izkazu;
2. Poslovno poročilo, ki razkriva odmike in dosežke pri poslovanju v proučevanem obdobju oz. izpolnjevanje nalog ter s tem povezano uresničevanje finančnega načrta.

Vsebina informacij oz. računovodskih postavk, ki so predstavljene v predpisanih izkazih, je opredeljena z računovodskimi predpisi ter računovodskimi standardi. Agencija je vrednostna pojasnila k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov podala v obliki obveznih prilog in evidenčnih izkazov, kot so:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil,
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Poleg tega je v pojasnilih navedla tudi druge računovodske informacije, za katere je ocenila, da so pomembne za ustrezno in zadostno razkritje postavk k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov.

2 RAČUNOVODSKE USMERITVE

Agencija je pri sestavljanju računovodskih izkazov in pri celotnem računovodenju poleg temeljnega cilja zagotovitve resnične in poštene predstavitve svojega poslovanja zasledovala tudi cilj zagotovitve kar najvišje kakovostne ravni predstavljenih računovodskih postavk v računovodskih izkazih in pojasnilih. To pomeni, da je med drugim tudi z vzpostavljenimi ustreznimi notranjimi kontrolami v procesu računovodenja zagotovila, da so računovodski izkazi:

- ustrezni, kar pomeni, da imajo izkazane računovodske postavke zaželeno, potrebne in koristne lastnosti in lahko uporabniki na njihovi podlagi pravočasno sprejemajo ustrezne poslovne odločitve;
- zanesljivi, kar pomeni, da so poslovni dogodki zajeti v popolnosti in da postavke v računovodskih izkazih ne vsebujejo pomembnejših napak in pristranskih stališč;
- razumljivi, kar pomeni, da jih poučeni uporabniki razumejo brez težav in tudi ugotovijo pomen kontov in knjižb v njih;
- primerljivi, kar pomeni, da so sestavljeni na način, ki omogoča primerjavo med pravnimi osebami, ki so zavezane k uporabi iste metodologije oz. predpisov.

Z namenom doseganja navedenih ciljev je agencija oblikovala določene računovodske usmeritve in jih v zvezi s posameznimi računovodskimi kategorijami dosledno upoštevala ter uporabljala iz obdobja v obdobje.

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva agencija na začetku pripoznava po izvirni vrednosti (nabavna vrednost). To sestavljajo nakupna cena, uvozne ter nevračljive nakupne dajatve (npr. davek na dodano vrednost, ki ga agencija ne uveljavlja kot odbitek vstopnega davka, saj ji ta pravica kot davčni nezavezanki ni priznana) ter stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za uporabo (npr. stroški zagona, montaže, odstranitve idr.). Po začetnem pripoznanju jih skladno z izbranim modelom nabavne vrednosti razviduje po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi morebitne oslabitve. Kasneje nastale stroške v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi agencija evidentira kot povečanje njihove nabavne vrednosti, v kolikor presodi, da vlaganja povečujejo bodoče gospodarske koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi, medtem ko stroške popravil ali vzdrževanja, s katerimi le obnavlja ali ohranja bodoče gospodarske koristi, pripoznava kot stroške oz. poslovne odhodke obdobja.

AMORTIZACIJA

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva agencija odpisuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Obračunanih stroškov amortizacije ne pokriva v breme prihodkov (ne izkazuje

stroškov iz tega naslova), temveč v breme obveznosti do virov sredstev v okviru skupine kontov 98 (sredstva v upravljanju).

TERJATVE

Agencija pripoznava terjatve v vrednostih, ki izhajajo iz verodostojnih knjigovodskih listin. Terjatve prevrednotuje zaradi oslabitve in odprave oslabitve. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavlja na koncu obračunskega obdobja na osnovi dokazov glede dvoma o njihovi poplačljivosti. Popravke vrednosti terjatev, ki zmanjšujejo knjigovodsko vrednost terjatev ter povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke, oblikuje posamično ali skupinsko za vse zapadle nezavarovane terjatve, ki so na dan 31.12. starejše od enega leta.

OBVEZNOSTI

Agencija pripoznava obveznosti v vrednostih, ki izhajajo iz verodostojnih knjigovodskih listin ter v primeru kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki predstavljajo pretežni del celotnih obveznosti, dokazujejo prejem blaga, materiala ali storitve ali opravljeno delo oz. obračunani strošek.

PRIHODKI

Agencija pripoznava prihodke v vrednostih, ki izhajajo iz izdanih odločb o odmeri plačil za obvestila, za uporabo številskega prostora, za uporabo radijskih frekvenc, za izvajanje železniških storitev, za izvajanje poštних storitev ter iz izdanih računov za prodajo nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike.

3 RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI

Računovodski izkazi, predstavljeni v nadaljevanju, so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti. Sestavljeni so v evrih (EUR) in zaokroženi na celo število.

3.1 BILANCA STANJA

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
1	2	3	Tekoče leto 4	Predhodno leto 5
SREDSTVA				
A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)				
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	5.664.320	5.238.292
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	1.112.454	992.237
02	NEPREMIČNINE	004	697.052	710.211
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	4.990.837	4.989.497
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	1.336.527	1.188.111
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	5.004.761	4.505.460
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	3.428.171	3.368.598
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	18.018	18.018
B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)				
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	4.182.542	2.850.692
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	0	0
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	116.819	254.512
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	99.327	701.176
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	960	1.920
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	3.905.641	1.835.083
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	15.683	6.399
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	44.112	51.602
C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)				
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)				
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	032	9.846.862	8.088.984
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)				
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	443.615	518.730
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	6.282	12.682
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	212.802	205.363
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	145.334	140.137
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	62.292	150.262
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	113	2.266
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0	0
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)				
90	SPLOŠNI SKLAD	045	9.403.247	7.570.254
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	5.646.302	5.220.274
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	3.756.945	2.349.980
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
I. PASIVA SKUPAJ (034+044)				
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	9.846.862	8.088.984

Tabela 12: Bilanca stanja na dan 31.12.2014

Bilančna vsota agencije na dan 31.12.2014 znaša 9.846.862 EUR in je za 1.757.878 EUR oz. 21,7 % višja kot konec leta 2013. Neto zvišanje bilančne vsote je v pretežni meri posledica večjega obsega vezanih prostih denarnih sredstev pri Enotni zakladnici računa (EZR) ter vlaganj v nove nabave neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

V strukturi sredstev (aktiva bilance stanja) agencija izkazuje:

- 5.664.320 EUR oz. 57,5 % dolgoročnih sredstev (92,4 % opredmetena osnovna sredstva, 7,3 % neopredmetena sredstva, 0,3 % dolgoročne terjatve iz poslovanja) in
- 4.182.542 EUR oz. 42,5 % kratkoročnih sredstev (96,2 % kratkoročne terjatve do kupcev in do uporabnikov enotnega kontnega načrta ter druge terjatve iz poslovanja, 2,8 % dobroimetje na računu, 1,1 % aktivne časovne razmejitev).

V strukturi obveznosti do virov sredstev (pasiva bilance stanja) agencija izkazuje:

- 9.403.247 EUR oz. 95,5 % dolgoročnih virov sredstev, ki se nanašajo na obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje (60,0 % obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, 40,0 % presežek prihodkov nad odhodki) in
- 443.615 EUR oz. 4,5 % kratkoročnih virov sredstev (48,2 % kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, 48,0 % kratkoročne obveznosti do zaposlenih, 3,8 % pasivne časovne razmejitev).

3.1.1 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V okviru dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju agencija na dan 31.12.2014 izkazuje stanja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev po neodpisanih vrednostih ter stanje dolgoročnih terjatev iz poslovanja.

3.1.1.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

V okviru razreda 0 (skupina kontov od 00 do 05) agencija izkazuje neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, ki so bila prevzeta s strani pristojnega ministrstva ob ustanovitvi agencije kot samostojne pravne osebe, ter dodatno nabavljena tekom nadaljnjih let do obračunskega dne 31.12.2014.

Neopredmetena sredstva obsegajo predvsem programsko opremo oz. licence za različne računalniške programe.

Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev (Oznaka za AOP = 002) se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 120.217 EUR. Sprememba nabavne vrednosti se nanaša na:

- povečanje nabavne vrednosti iz naslova nakupov licenc za računalniške programe za upravljanje z RNMS, za razvrščanje in označevanje otrokom

potencialno škodljivih vsebin, za razvojno okolje za načrtovanje in simulacijo radijskih komunikacij, za zagotavljanje revizijske sledi na dokumentarnem sistemu SPIS idr. v skupni vrednosti 271.723 EUR;

- zmanjšanje nabavne vrednosti iz naslova odpisov licenc računalniških programov (stare Microsoft licence) po sklepu inventurne komisije v skupni vrednosti 151.506 EUR.

Odpisana vrednost neopredmetenih sredstev (Oznaka za AOP = 003) se je v letu 2014 glede na predhodno leto zmanjšala v skupni vrednosti 13.159 EUR. Sprememba odpisane vrednosti se nanaša na:

- zmanjšanje odpisane vrednosti iz naslova odpisov licenc računalniških programov po sklepu inventurne komisije skupni v skupni vrednosti 151.506 EUR;
- povečanje odpisane vrednosti iz naslova obračuna amortizacije ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj v skupni vrednosti 138.346 EUR.

Opredmetena osnovna sredstva obsegajo:

- nepremičnine (stavbna in kmetijska zemljišča, poslovne prostore, radio nadzorne merilne postaje idr.)
- opremo in druga opredmetena osnovna sredstva (telekomunikacijska in avdiovizualna oprema, strojna računalniška oprema, oprema za hlajenje in ogrevanje prostorov, oprema za tiskanje in razmnoževanje, oprema za varovanje, pisarniško pohištvo in oprema, tovornjaki in kombiji, osebni avtomobili idr.)

Nabavna vrednost nepremičnin (Oznaka za AOP = 004) se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 1.340 EUR, in sicer iz naslova nadgradnje antenskega stolpa Rašica in izdelave prve faze projektne dokumentacije za potrebe hrambe fizičnega arhivskega gradiva.

Odpisana vrednost nepremičnin (Oznaka za AOP = 005) se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 148.416 EUR, in sicer iz naslova obračuna amortizacije ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj.

Agencija je za nepremičnine zemljiško knjižno dokumentacijo v pretežnem delu uredila, v postopku urejanja oz. v fazi vpisa lastninske pravice je le še manjši del poslovne stavbe S7, ki se nanaša na prostore, namenjene arhivu.

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev (Oznaka za AOP = 006) se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 499.301 EUR. Sprememba nabavne vrednosti se nanaša na:

- povečanje nabavne vrednosti pretežno iz naslova nakupov najnovejših merilnih sprejemnikov za upravljanje z RNMS, dveh osebnih avtomobilov, dveh električnih agregatov za lokaciji Jeruzalem in Rašica, osebnih računalnikov, pisarniških stolov idr. v skupni vrednosti 720.483 EUR;

- zmanjšanje nabavne vrednosti iz naslova odpisa dotrajane, uničene ali neuporabne opreme po sklepu inventurne komisije v skupni vrednosti 221.182 EUR.

Odpisana vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev (Oznaka za AOP = 007) se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 59.573 EUR. Sprememba odpisane vrednosti se nanaša na:

- povečanje odpisane vrednosti iz naslova obračuna amortizacije ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj v skupni vrednosti 278.951 EUR;
- zmanjšanje odpisane vrednosti iz naslova odpisa dotrajane, uničene ali neuporabne opreme po sklepu inventurne komisije v skupni vrednosti 219.377 EUR.

Agencija je v letu 2014 ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj iz Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev obračunala za 565.713 EUR stroškov amortizacije. Le-te upoštevajoč značilnost svojega poslovanja, ki se kaže v tem, da navedeni stroški niso sestavni deli kalkulacij lastnih cen storitev oz. t. i. tarif posameznih vrst plačil, posledično ni izkazala v Izkazu prihodkov in odhodkov (Oznaka za AOP = 879) ter pokrivala v breme prihodkov, temveč v breme obveznosti za sredstva v upravljanju (Oznaka za AOP = 056).

Agencija je v letu 2014 opravila za 993.545 EUR novih nabav neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev. Vir financiranja zanje je predstavljal presežek prihodkov nad odhodki iz let 2012 in 2013, ki ga je Vlada RS potrdila 16.12.2014.

3.1.1.2 DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA

Med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja v okviru skupine kontov 08 (Oznaka za AOP = 010) agencija izkazuje dolgoročne terjatve iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil do družbe T-2 po potrjeni prisilni poravnavi družbe v letu 2012 v višini 18.018 EUR.

3.1.2 KRATKOROČNA SREDSTVA, RAZEN ZALOG, IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

V okviru kratkoročnih sredstev agencija na dan 31.12.2014 izkazuje stanja dobroimetja pri bankah in drugih finančnih ustanovah, kratkoročnih terjatev do kupcev ter do uporabnikov enotnega kontnega načrta, danih predujmov in varščin, drugih kratkoročnih terjatev ter aktivnih časovnih razmejitev.

3.1.2.1 DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH

Agencija izkazuje na dan 31.12.2014 na podračunu EZR pri Upravi za javna plačila, preko katerega izvaja plačilni promet, stanje denarnih sredstev v višini 116.819 EUR (Oznaka za AOP = 014).

3.1.2.2 KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV

Med kratkoročnimi terjatvami do kupcev v okviru skupine kontov 12 (Oznaka za AOP = 015) agencija izkazuje terjatve iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil za obvestila, za uporabo številskega prostora, za uporabo radijskih frekvenc, za izvajanje železniških storitev, za izvajanje poštnih storitev ter iz naslova izdanih računov za prodajo nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike v skupni vrednosti 166.252 EUR in oblikovanimi popravki vrednosti iz naslova oslabitev v skupni vrednosti 66.925 EUR (neto vrednost terjatev 99.327 EUR). V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2013 se je neto vrednost terjatev zmanjšala za 601.849 EUR oz. 85,8 %, predvsem zaradi spremenjenega načina in posledično dinamike izdaje odločb o odmeri plačil (v letu 2013 manj učinkovit način izdaje po dvanajstinah zaradi nepotrjenega finančnega načrta ter vrednostno večjega obsega izvedenih izdaj konec leta), kar je omogočilo, da so denarna sredstva v večjem delu pritekla na račun že v letu 2014.

Za namen obvladovanja tveganj ter pravočasnim sprejemom ustreznih ukrepov, povezanih z zagotavljanjem zadostne likvidnosti agencije, je bistvenega pomena opredelitev strukture odprti terjatev glede na njihovo zapadlost, ki na dan 31.12.2014 kaže sledeča stanja:

- nezapadle terjatve do kupcev iz naslova izdaj odločb o odmeri plačil pravnim in fizičnim osebam, ki so tekom leta postali zavezanici za plačilo iz posameznih naslovov, in so bile izvršene konec tekočega leta z opredeljenim rokom plačila 30 dni v naslednjem letu v vrednosti 4.908 EUR oz. 3,0 %,
- zapadle terjatve do kupcev v vrednosti 161.344 EUR oz. 97,0 %, pri čemer največji delež (cca 100 tisoč EUR) predstavljajo prekoračitve valute od 60 do 89 dni.

V letu 2014 je agencija neplačnikom redno izdajala opomine in opomine pred prisilno izterjavo ter v nadaljevanju na podlagi verodostojnih listin dosledno izvajala postopke elektronske izvršbe.

Za vse zapadle neplačane, nezavarovane in predhodno neoslabljene terjatve, ki so bile na dan 31.12.2014 starejše od enega leta, je agencija v skladu z internim pravilnikom oblikovala popravek vrednosti v višini 11.239 EUR ter hkrati iz tega naslova izkazala prevrednotovalne poslovne odhodke (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 886).

Majhen delež oblikovanih popravkov vrednosti terjatev, ohranitev obsega izterjanih terjatev do kupcev iz prejšnjih let na ravni iz leta 2013 ter oprijemljivo zmanjšanje obsega vezanosti denarnih sredstev v terjatvah glede na leto 2013 so pokazatelji, da je agencija v letu 2014 s sprejemom ustreznih ukrepov ter njihovim doslednim in učinkovitim izvajanjem naredila pomemben premik na segmentu obvladovanja tveganj, povezanega z zagotavljanjem ustrezne likvidnosti.

3.1.2.3 KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA

Med kratkoročnimi terjatvami do uporabnikov enotnega kontnega načrta v okviru skupine kontov 14 (Oznaka za AOP = 017) agencija izkazuje terjatve do EZR iz naslova vezanih prostih denarnih sredstev v vrednosti 3.900.000 EUR in pripadajoče obresti v vrednosti 4.415 EUR ter terjatve do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna občine in države iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil v vrednosti 1.226 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2013 se je vrednost terjatev povečala za 2.070.558 EUR oz. 112,8 % zaradi večjega obsega vezanih prostih denarnih sredstev pri EZR.

3.1.2.4 DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami v okviru skupine kontov 17 (Oznaka za AOP = 020) agencija izkazuje predvsem terjatve do ZZSZ za refundacije nadomestil za bolniško odsotnost nad 30 dni in nego v skupni vrednosti 15.683 EUR.

3.1.2.5 AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami v okviru skupine kontov 19 (Oznaka za AOP = 022) agencija izkazuje predvsem vnaprej plačane stroške za dostope do baz podatkov (Mlex, GVIN), članarine (IRG), zavarovanja, naročnine idr., ki se nanašajo na obdobje po izteku obračunskega obdobja, v skupni vrednosti 44.112 EUR.

3.1.3 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

V okviru kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev agencija na dan 31.12.2014 izkazuje stanja kratkoročnih obveznosti za prejete predujme in varščine, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in do uporabnikov enotnega kontnega načrta, drugih kratkoročnih obveznosti ter pasivnih časovnih razmejitev.

3.1.3.1 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE

Med kratkoročnimi obveznostmi za prejete predujme in varščine v okviru skupine kontov 20 (Oznaka za AOP = 035) agencija izkazuje predvsem prenose preplačanih terjatev do kupcev iz preteklih let v skupni vrednosti 6.282 EUR.

3.1.3.2 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH

Med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlenih v okviru skupine kontov 21 (Oznaka za AOP = 036) agencija izkazuje predvsem obveznosti do zaposlenih po obračunu plač iz meseca decembra 2014 v skupni vrednosti 212.802 EUR.

3.1.3.3 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV

Med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev v okviru skupine kontov 22 (Oznaka za AOP = 037) agencija izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v vrednosti 72.484 EUR in do tujih dobaviteljev v vrednosti 72.850 EUR. V strukturi obveznosti do dobaviteljev predstavljajo obveznosti iz naslova nakupov stalnih

sredstev (neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva) 42,0 % oz. 60.974 EUR ter iz naslova nakupov obratnih oz. gibljivih sredstev 58,0 % oz. 84.360 EUR.

Agencija obveznosti do dobaviteljev pretežno poravnava v 30 dneh po prejemu računa. Upoštevajoč zapadlost obveznosti do dobaviteljev agencija na dan 31.12.2014 izkazuje naslednjo strukturo:

- zapadle obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 73.463 EUR oz. 50,6 % s pretežnimi roki plačil konec leta 2014, ki so bile poravnane v začetku januarja 2015;
- nezapadle obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 71.871 EUR oz. 49,4 %.

3.1.3.4 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

Med kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja v okviru skupine kontov 23 (Oznaka za AOP = 038) agencija izkazuje predvsem obveznosti za prispevke na plače ter odtegljaje od plač po decembrskem obračunu plač, obveznosti do prejemnikov avtorskih honorarjev in sejinin Sveta agencije po decembrskem obračunu prejemkov ter obveznost po decembrskem obračunu DDV za nabave blaga in storitev iz Skupnosti v skupni vrednosti 62.292 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2013 se je vrednost obveznosti zmanjšala za 87.970 EUR oz. 58,5 % predvsem zaradi poravnanih obveznosti do sodelujočih partnerjev na EU-projektu SEE Digi.TV.

3.1.3.5 PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami v okviru skupine kontov 29 (Oznaka za AOP = 043) agencija izkazuje vnaprej vračunane stroške revizijskih storitev (zunanje in notranje revizije) in kratkoročno odložene prihodke od obresti deponiranih sredstev v skupni vrednosti 16.792 EUR.

3.1.4 LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Agencija izkazuje med lastnimi viri in dolgoročnimi obveznostmi (Oznaka za AOP = 044) obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, ki jih sestavljajo:

- obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v okviru skupine kontov 980 (Oznaka za AOP = 056) v vrednosti 5.646.302 EUR, ki so se v letu 2014 povečale zaradi prerazporeditve sredstev iz presežka prihodkov nad odhodki v vrednosti 993.545 EUR (nabavna vrednost investicij) ter zmanjšale zaradi popravkov in odpisov nabavnih vrednosti teh sredstev v vrednosti 567.517 EUR. Končno stanje obveznosti je usklajeno s stanjem sredstev v upravljanju, izkazanih v okviru skupine 0 (Oznake za AOP = 002 do 007).
- presežek prihodkov nad odhodki v okviru skupine kontov 985 (Oznaka za AOP = 058), ki obsega razporejene presežke iz preteklih let v vrednosti 1.358.809 EUR ter ustvarjen nerazporejen presežek tekočega leta v

vrednosti 2.398.136 EUR (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 891).

V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2013 se je vrednost obveznosti povečala za 1.832.993 EUR oz. 24,2 %, in sicer predvsem zaradi višjega ustvarjenega presežka prihodkov nad odhodki v vrednosti 1.311.927 EUR in zaradi povečanja obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v vrednosti 426.028.

3.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

V skladu s Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava agencija kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta pripoznava prihodke in odhodke ter izdeluje ločene računovodske izkaze po načelih:

1. poslovnega dogodka oz. obračunskem načelu in
2. denarnega toka za namene spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov, pri čemer pri priznavanju prihodkov in odhodkov poleg dejanskega nastanka poslovnega dogodka upošteva tudi izpolnjen pogoj prejema ali izplačila denarja oz. njegovega ekvivalenta (vključno z morebitnim pobotom).

V ločenem Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti agencija predstavlja le prihodke in odhodke iz naslova opravljanja javne službe, medtem ko iz naslova prodaje blaga ali storitev na trgu niso izkazani, saj agencija ne opravlja tržne dejavnosti.

Evidenčni Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka sodi med predpisana vrednostna pojasnila k obveznemu Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (obračunski izkaz), ki ga agencija prednostno upošteva pri pripravi finančnega načrta in ga prikazujemo v okviru razkritij njegovega uresničevanja (poglavje XI.4 Uresničevanje finančnega načrta). Agencija pri finančnem načrtovanju v osnovi izhaja iz načrtovanih postavk denarnega toka in sekundarno iz obračunskih predvsem zaradi načina kalkuliranja oz. sestave lastnih cen njenih storitev oz. tarif. Le-te ne vsebujejo načrtovanih vračunanih stroškov amortizacije, ki bi predstavljali akumulacijo za nove nabave izrabljenih osnovnih sredstev, temveč agencija v tarifo vračuna celotno načrtovano nabavno vrednost investicij, izkazano le v okviru investicijskih odhodkov evidenčnega izkaza po denarnem toku.

Pri evidenčnem pripoznavanju prihodkov in odhodkov je agencija ustrezno upoštevala pravila, ki so povezana z načelom denarnega toka, in ne pravila iz računovodskih standardov. Različnost normativnih podlag vpliva na to, da podatkov iz obeh izkazov ni mogoče neposredno primerjati. Z namenom zagotovitve okvirne primerjave med izkazoma ter višje kakovostne ravni razkritij v nadaljevanju pojasnjujemo pomembne razlike med izkazoma, ki so stalne in začasne narave:

1. Stalne razlike so v pretežni meri povezane z odlivi sredstev za investicijska vlaganja v vrednosti 921.360 EUR (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka = 470), ki se ne izkazujejo v obračunskem izkazu prihodkov in odhodkov, ter s prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki iz naslova oslabitev terjatev v vrednosti 11.239 EUR (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 886), ki so le obračunska kategorija.
2. Začasne razlike so povezane predvsem z dinamiko prejemkov oz. izdatkov denarnih sredstev oz. nastalimi zamiki plačil vrednostno pomembnejših prihodkovnih in odhodkovnih obračunskih postavk med letoma 2013 in 2014, med katerimi izpostavljamo:
 - višje prihodke v evidenčnem izkazu zaradi prejema plačil terjatev, ki izhajajo iz izdanih odločb konec leta 2013 (obračunski prihodki leta 2013), s strani zavezancev v prvi polovici leta 2014 v vrednosti cca 600 tisoč EUR (svojestven način in dinamika izdaje odločb o odmeri plačil v letu 2013 - izdaja po dvanajstinah, izdaja konec leta 2013);
 - stroške tekočih transferov v evidenčnem izkazu (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 468) iz naslova zadnjega nakazila sredstev sodelujočim partnerjem na EU projektu SEE Digi.TV v vrednosti 72.703 EUR (projekt v letu 2013 zaključen);
 - višje izdatke za blago in storitve v evidenčnem izkazu zaradi zamika poravnavanja vrednostno pomembnejših neperiodičnih obveznosti, ki se obračunsko nanašajo na leto 2013, v letu 2014 (npr. delni račun za opravljeno storitev svetovanja pri izvedbi elektronske dražbe avkcijske hiše DotEcon v vrednosti 54.054 EUR poravnan v letu 2014).

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK		Indeks Tekoče leto/ Predhodno leto
			Tekoče leto	Predhodno leto	
1	2	3	4	5	6=4/5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	7.529.573	6.022.595	125,0
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	7.524.170	6.017.232	125,0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0	
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0	
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	5.403	5.363	100,7
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	8.307	82.890	10,0
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	66.177	22.610	292,7
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0	0	
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0	
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0	
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	7.604.057	6.128.095	124,1
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	2.246.377	2.154.432	104,3
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0	
460	STROŠKI MATERIALA	873	105.259	91.662	114,8
461	STROŠKI STORITEV	874	2.141.118	2.062.770	103,8
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	2.948.165	2.867.297	102,8
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.372.012	2.259.551	105,0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	393.329	386.074	101,9
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	182.824	221.672	82,5
462	G) AMORTIZACIJA	879	0	0	
463	H) REZERVACIJE	880	0	0	
465	J) DRUGI STROŠKI	881	0	0	
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	105	45	233,3
468	L) DRUGI ODHODKI	883	35	3	1.166,7
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	11.239	20.109	55,9
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0	
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	11.239	20.109	55,9
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	5.205.921	5.041.886	103,3
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	2.398.136	1.086.209	220,8
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0	
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0	
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	2.398.136	1.086.209	220,8
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0	
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	56.570	
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	79	78	101,3
	Število mesecev poslovanja	895	12	12	

Tabela 13: Izkaz prihodkov in odhodkov od 1.1.2014 do 31.12.2014

Iz izkaza je razvidno, da je agencija v obdobju od 1.1.2014 do 31.12.2014 ustvarila za 7.604.057 EUR prihodkov in 5.205.921 EUR odhodkov, kar predstavlja presežek v vrednosti 2.398.136 EUR. Pojasnila glede strukture in gibanja posameznih prihodkovnih in odhodkovnih kategorij, ki so vplivale na nastanek presežka, agencija podaja v nadaljevanju. Agencija ne izkazuje morebitnega nepokritega presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let, zato bo celotni ustvarjeni presežek leta 2014 lahko razporedila za namene v skladu s področnimi predpisi.

3.2.1 PRIHODKI

Agencija je v letu 2014 ustvarila za 7.604.057 EUR prihodkov, in sicer 7.529.573 EUR prihodkov iz rednega poslovanja (99,0 %) in 74.484 EUR drugih prihodkov (1,0 %).

3.2.1.1 PRIHODKI OD POSLOVANJA

Agencija ustvarja prihodke iz rednega poslovanja z zaračunavanjem plačil iz različnih naslovov, s katerimi pokriva stroške, ki jih ima z opravljanjem posameznih zvrsti dejavnosti vezano na izvrševanje določb področnih zakonov ter sorazmerni delež stroškov skupnih služb agencije. V strukturi prihodkov iz poslovanja se tako pojavljajo:

- prihodki iz naslova obvestil, obračunani na ZEKom-1
- prihodki iz naslova uporabe radijskih frekvenc, obračunani na podlagi ZEKom-1 in Splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc;
- prihodki iz naslova uporabe številskega prostora, obračunani na podlagi ZEKom-1 in Splošnega akta o načinu višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja;
- prihodki iz naslova izvajanja poštnih storitev ter prodaje nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike, obračunani na podlagi ZPSto-2 in Pravilnika o načinu izračunavanja in plačevanja pristojbin za izvajanje poštnih storitev;
- prihodki iz naslova izvajanja železniških storitev, obračunani na podlagi Zakona o železniškem prometu (Ur. l. RS, št. 11/11 in 63/13; v nadaljevanju: ZZelP);
- prihodki iz naslova dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco (prihodki iz naslova medijev), obračunani na podlagi ZAvMS in Pravilnika o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

Prihodki se ugotavljajo kot zmnožek števila točk za posamezno vrsto plačil in vrednostjo posamezne točke oz. tarife, ki jo določi s finančnim načrtom posameznega leta upoštevajoč načrtovano strukturo in obseg stroškov za posamezno vrsto plačil. Ker finančna načrta za leti 2013 in 2014 ter posledično predlagane tarife niso bile pravočasne potrjene s strani Vlade RS, da bi jih bilo mogoče uporabiti pri zaračunavanju plačil za posamezno tekoče leto, je tako v letu 2013 kot tudi v letu 2014 agencija uporabila veljavne tarife iz leta 2012. Posledično tudi ni obračunala prihodkov iz dveh novih virov, in sicer prihodkov iz dodatka na tarifo na podlagi obvestila, s katerim se pokrivajo nove obveznosti iz ZEKom-1, povezane z delovanjem Centra za investicije, ter prihodkov iz naslova dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco po ZAvMS. Izjema so bili le prihodki za izvajanje železniških storitev, katere je agencija v preteklih letih ustvarjala v obliki prejetih sredstev iz državnega proračuna, v letu 2014 pa zaračunala ob upoštevanju tarife, ki je bila potrjena in objavljena v januarju 2014.

Ostali prihodki, razvidni iz strukture prihodkov od poslovanja agencije, kot npr. prihodki iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe, transferni prihodki

ERDF, imajo podlago za obračunavanje v področnih zakonih in drugih pravnih aktih, a je za razliko od predhodno navedenih njihov obračun vezan na izvedbo projektov, zato se pojavljajo le v posamičnih obračunskih obdobjih.

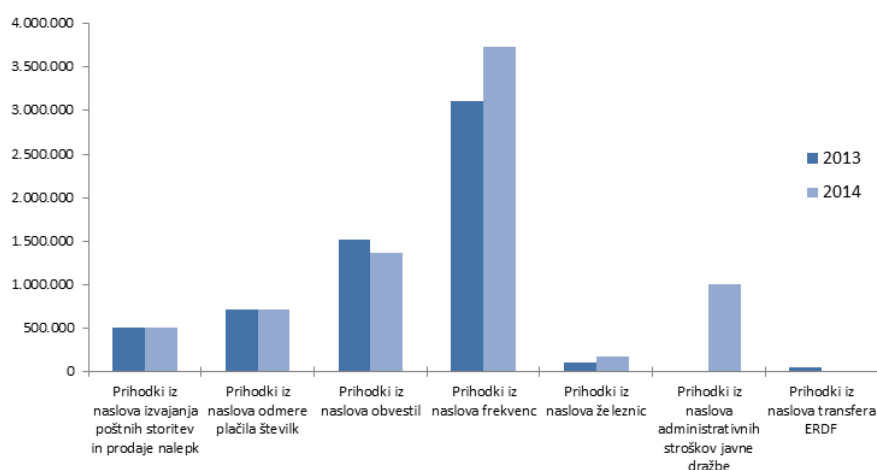
	2014	2013	Indeks
Prihodki iz naslova izvajanja poštinih storitev	510.453	510.150	100,1
Prihodki iz naslova odmere plačila števil	719.346	722.728	99,5
Prihodki iz obvestil	1.374.007	1.513.128	90,8
Prihodki iz naslova frekvenc	3.735.532	3.106.563	120,2
Prihodki iz naslova železnic	171.407	115.036	149,0
Prihodki iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe	1.013.425		
Prihodki iz naslova transfera ERDF		49.627	
Prihodki iz naslova prodaje nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnik	5.403	5.363	100,7
SKUPAJ PRIHODKI OD POSLOVANJA (Oznaka za AOP = 860)	7.529.573	6.022.595	125,0

Vir: Interne računovodske evidence AKOS

Tabela 14: Prihodki od poslovanja agencije

Iz predstavljene strukture izhaja, da je agencija pri rednem poslovanju največji delež prihodkov ustvarila z zaračunavanjem uporabe radijskih frekvenc – 49,6 %, preostanek pa z zaračunavanjem obvestil – 18,2 %, administrativnih stroškov javne dražbe – 13,5 %, uporabe številskega prostora – 9,5 %, poštinih storitev s poštini nalepkami – 6,9 % in storitev železnice – 2,3 %.

Administrativni stroški, povezani s pripravo javnega razpisa z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz so nastajali v letih 2012 do 2014. Navedeni stroški so bili dražiteljem v celoti zaračunani v letu 2014, zato agencija iz navedenega naslova izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 488.285 EUR.

Slika 31: Gibanje prihodkov od poslovanja agencije v letih 2013 in 2014

Prihodki od poslovanja agencije so se v letu 2014 glede na predhodno leto povečali v skupni vrednosti 1.506.978 EUR oz. za 25,0 %. Spremembe se nanašajo predvsem na:

- enkratno obračunane prihodke iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe v vrednosti 1.013.425 EUR;
- povečanje obračunanih prihodkov iz naslova frekvenc v vrednosti 628.969 EUR oz. za 20,2 % zaradi višjega števila točk iz naslova na novo podeljenih frekvenc za mobilno telefonijo;
- povečanje obračunanih prihodkov za izvajanje železniških storitev v vrednosti 56.371 EUR oz. za 49 % zaradi spremenjenega načina financiranja navedenega področja delovanja agencije ter višjih načrtovanih potrebnih stroškov za opravljanje dejavnosti;
- zmanjšanje obračunanih prihodkov iz naslova obvestil v vrednosti 139.121 EUR oz. za 9,2 % zaradi zmanjšanja prihodkov od operaterjev (upoštevajoč uradno objavljene podatke), na podlagi katerih se določi število točk (število točk je enako 0,1 % letnega prihodka operaterja iz naslova zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in storitev na ozemlju RS, pri čemer pa ne glede na letni prihodek ne more biti manjše od 100);
- zaključek EU-projekta SEE Digi.TV in primerjalno z letom 2013 zmanjšanje obračunanih prihodkov iz naslova transfera EU v vrednosti 49.627 EUR .

3.2.1.2 FINANČNI PRIHODKI

Agencija je v letu 2014 ustvarila finančne prihodke v vrednosti 8.307 EUR (Oznaka za AOP = 865), in sicer predvsem iz naslova obračunanih obresti za vezave prostih denarnih sredstev pri EZR.

V primerjavi z letom 2013 se je vrednost finančnih prihodkov znižala za 74.583 EUR oz. za 90,0 %, predvsem zaradi spremembe načina financiranja regulatornega organa za področje železnic (izračunavanje tarife ter izdaja odločb o odmeri plačil) in posledično prekinitvijo prejemanja sredstev iz državnega proračuna iz navedenega naslova na podlagi Pogodbe o zagotovitvi sredstev proračuna RS v zvezi s prenosom nalog regulatornega organa na področju železniškega prometa z Ministrstva za promet RS na agencijo ter zaradi spremembe izkazovanja prihodkov iz naslova povračil sredstev iz proračuna Evropske unije v vrednosti 41.364 EUR (v letu 2013 izkazovanje v okviru finančnih prihodkov, v letu 2014 ustrezneje med drugimi prihodki).

3.2.1.3 DRUGI PRIHODKI

Agencija je v letu 2014 ustvarila druge prihodke v vrednosti 66.177 EUR (Oznaka za AOP = 866), in sicer predvsem iz naslova povračil sredstev iz proračuna Evropske unije (povračila stroškov letalskih kart), izterjanih terjatev do kupcev, ki so bile v preteklih letih oslabiljene, ter iz naslova obračunanih in neplačanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (delna oprostitvev plačila prispevkov delodajalcev za starejše delavce).

V primerjavi z letom 2013 se je vrednost drugih prihodkov zvišala za 43.567 EUR oz. za 192,7 %, predvsem zaradi že predhodno navedene spremembe izkazovanja prihodkov iz naslova povračil sredstev iz proračuna Evropske unije.

3.2.2 ODHODKI

Agencija je v letu 2014 ustvarila za 5.205.921 EUR odhodkov, in sicer 2.246.377 EUR stroškov iz naslova nabav blaga, materiala in storitev (43,2 %), 2.948.165 EUR stroškov dela (56,6 %) in 11.379 EUR drugih odhodkov (0,2 %). Odhodki vsebujejo praviloma tudi vrednost vstopnega davka na dodano vrednost, saj agencija ni davčna zavezanka za DDV.

Odhodki agencije so se v letu 2014 glede na predhodno leto povečali v skupni vrednosti 164.035 EUR oz. za 3,3 %. Spremembe se nanašajo predvsem na:

- povečanje stroškov dela v skupni vrednosti 80.868 EUR oz. za 2,8 %;
- povečanje stroškov za nabave blaga, materiala in storitev v skupni vrednosti 91.945 EUR oz. za 4,3 %;
- zmanjšanja prevrednotovalnih poslovnih odhodkov v vrednosti 8.870 EUR oz. za 44,1 % zaradi manjšega obsega opravljenih potrebnih oslabitev neizterljivih terjatev do kupcev.

3.2.2.1 STROŠKI DELA

V strukturi stroškov dela agencija izkazuje stroške iz naslova plač in nadomestil ter pripadajoče prispevke delodajalcev za socialno vrednost vključno s prispevki za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev, prispevki za invalide ter obračunanimi prispevki po ZPIZ za starejše delavce, povračila stroškov prehrane med delom ter prevoza na/iz dela, stroške regresa za letni dopust ter druge izdatki zaposlenim, kot so jubilejne nagrade, odpravnine itd. Agencija je obračunala plače in druge prejeme iz delovnih razmerij v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi, ki določajo osnove za višino plač in delovno uspešnost zaposlenih, ter upoštevajoč omejitve, ki so izhajale iz Zakona za uravnoteženje javnih financ (Ur. l. RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14 in 95/14; v nadaljevanju: ZUJF).

V primerjavi z letom 2013 so se stroški dela agencije 2014 povečali v skupni vrednosti 80.868 EUR oz. za 2,8 %. Spremembe se nanašajo predvsem na:

1. povečanje stroškov plač in nadomestil ter pripadajočih prispevkov za socialno varnost delodajalcev v skupni neto vrednosti 119.716 EUR oz. za 4,5 % zaradi:
 - zmanjšanja stroškov predvsem iz naslova znižanja vrednosti plačnih razredov plačne lestvice, znižanja premij za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev ter drugih omejitev oz. znižanj zaradi sprejetih dodatnih ukrepov na področju plač in drugih

stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v juniju 2013 ter

- povečanja stroškov iz naslova sprostitev začasno odloženih napredovanj iz let 2011 in 2012 43-ih uslužbencev agencije v aprilu 2014 ter povišanja njihovih osnovnih plač iz tega naslova (Oznaki za AOP = 876 in 877);
- 2. zmanjšanje drugih stroškov dela v skupni vrednosti 38.848 EUR oz. za 17,5 % predvsem iz naslova zmanjšanja regresa za letni dopust zaradi sprejetih dodatnih ukrepov na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v juniju 2013 (Oznaka za AOP = 878).

3.2.2.2 STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

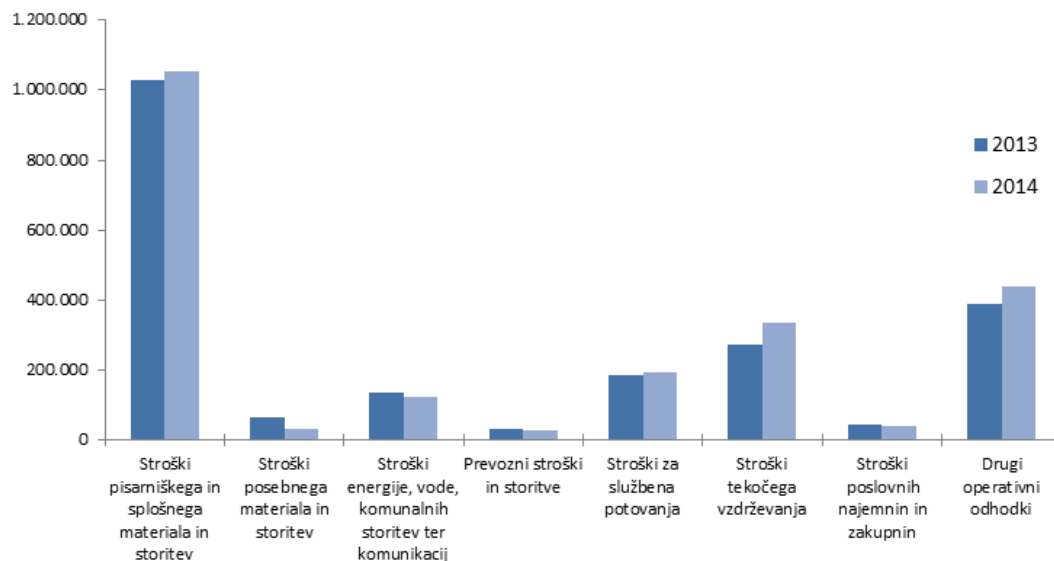
Agencija v okviru stroškov blaga, materiala in storitev izkazuje stroške iz naslova nakupov pisarniškega in splošnega materiala ter storitev (predvsem stroški zunanjih izvajalcev), nakupov posebnega materiala in storitev, nakupov energije, vode, komunalnih storitev ter komunikacij, nakupov materiala in storitev za tekoče vzdrževanje, prevozne stroške in storitve, stroške, povezane s službenimi potovanji, s poslovnim najemom in zakupom ter druge operative odhodke.

	2014	2013	Indeks
Stroški pisarniškega in splošnega materiala in storitev (stroški zunanjih izvajalcev)	1.052.514	1.026.380	102,5
Stroški posebnega materiala in storitev	34.109	64.098	53,2
Stroški energije, vode, komunalnih storitev ter komunikacij	122.178	135.064	90,5
Prevozni stroški in storitve	30.295	33.503	90,4
Stroški za službena potovanja	194.115	184.248	105,4
Stroški tekočega vzdrževanja	335.725	272.839	123,0
Stroški poslovnih najemnin in zakupnin	39.382	46.992	83,8
Drugi operativni odhodki	438.059	391.308	111,9
SKUPAJ STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (Oznaka za AOP = 871)	2.246.377	2.154.432	104,3

Vir: Interne računovodske evidence AKOS

Tabela 15: Stroški blaga, materiala in storitev agencije

Iz predstavljene strukture izhaja, da je agencija pretežni delež stroškov ustvarila z nakupi pisarniškega in splošnega materiala in storitev – 46,9 %, preostanek pa z drugimi operativni odhodki – 19,5 %, z nakupi materiala in storitev za tekoče vzdrževanje – 15,0 %, z nakupi energije, vode, komunalnih storitev ter komunikacij – 5,4 %, s službenimi potovanji – 8,6 %, s poslovnim najemom in zakupom – 1,8 %, z nakupi posebnega materiala in storitev – 1,5 % ter prevoznimi stroški in storitvami – 1,3 %.

Slika 32: Gibanje stroškov blaga, materiala in storitev agencije v letih 2013 in 2014

STROŠKI PISARNIŠKEGA IN SPLOŠNEGA MATERIALA IN STORITEV

Pretežni del stroškov v okviru navedene skupine stroškov predstavljajo stroški, ki so povezani z najemom storitev zunanjih strokovnjakov v povezavi z izdelavo študij, modelov, analiz, ocen vplivov, pripravo strokovnih podlag idr. pri projektih, kot so Javni razpis za mobilne storitve LTE (storitve svetovanja pri pripravi javnega razpisa in pri sami izvedbi elektronske dražbe idr.), NGN model (izdelava stroškovnega modela BU LRIC za izračun cene zaključevanja govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih), Regulacija ločenega računovodstva pošte (presoja skladnosti stroškovnega modela Pošte Slovenije), Vzpostavitev Centra za investicije idr.

STROŠKI POSEBNEGA MATERIALA IN STORITEV

Stroški posebnega materiala in storitev v pretežnem delu obsegajo stroške storitev spremljanja slovenskih medijev (kliping) ter informacijskega servisa STA, stroške nabav strokovne literature in nakupov drobnega materiala, orodja in naprav za potrebe vzdrževanja (akumulatorji, kabli, baterije idr.). V primerjavi z letom 2013 se je vrednost stroškov posebnega materiala in storitev znižala za 29.989 EUR oz. za 46,8 %, predvsem zaradi odsotnosti stroškov, vezanih na organizacijo konference združenja BEREC ter stroškov, vezanih na prenovo CGP.

STROŠKI ENERGIJE, VODE, KOMUNALNIH STORITEV TER KOMUNIKACIJ

Pretežni delež stroškov v okviru navedene skupine predstavljajo obratovalni stroški (električna energija, poraba kuriva in stroškov ogrevanja, poraba vode, komunalne storitve idr.), ki so vezani na obratovanje poslovne stavbe ter radio-nadzornih merilnih postaj, preostali del pa stroški storitev zagotavljanja fiksne in mobilne telefonije, stroški poštnin ter stroški zavarovalnih premij iz naslova zavarovanja stavb, opreme in vozil.

PREVOZNI STROŠKI IN STORITVE

V okviru navedene skupine stroškov agencija izkazuje stroške goriva in maziva za službena vozila (merilna in ostala vozila), stroške njihovega vzdrževanja, pristojbine za registracijo ter druge morebitne stroške.

STROŠKI ZA SLUŽBENA POTOVANJA

Stroški za službena potovanja se v največjem deležu nanašajo na stroške, povezane z nakupi letalskih kart, obsegajo pa še druge morebitne stroške prevoza doma in v tujini, stroške nastanitev, dnevnice za službena potovanja doma in v tujini ter morebitne druge stroške, povezane s službenimi potovanji. Pri obračunu višine povračil zaposlenim je agencija upoštevala Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, kolektivno pogodbo za javni sektor ter ZUJF. V strukturi stroškov predstavljajo stroški, povezani s službenimi potovanji v tujino, 96,0 % delež ter se nanašajo predvsem na opravljene službene poti v Bruselj (Evropska komisija), aktivno sodelovanja v združenju evropskih regulatorjev BEREC idr.

STROŠKI TEKOČEGA VZDRŽEVANJA

Pretežni del stroškov v okviru navedene skupine predstavljajo stroški, ki so vezani na upravljanje in vzdrževanje poslovne stavbe in opreme na lokaciji Stegne 7, tekoče vzdrževanje komunikacijske opreme in računalnikov ter vzdrževanje radio nadzornega merilnega sistema (stavbe, oprema in naprave).

ID naloge	Vrsta vzdrževanja	Vrednost v EUR
6 305	Podpora uporabnikom in administracija strežnikov ter izboljšanje informacijske varnosti: nakup Microsoft True-up licenc, vzdrževanje Ironport, storitve HKOM, nadgradnje računovodskega programa, zagotavljanje oddaljenega back-up, vzdrževanje strežnikov, vzdrževanje mrežne opreme in IP telefonije, servisi tiskalnikov idr.	113.472
273	Infrastrukturni stroški: Stroški upravljanja in vzdrževanja poslovne stavbe, vzdrževanje ogrevalno-hladilnega sistema idr.	97.826
171 172	Vzdrževanje RNMS ter nadgradnje oz. posodobitve RNMS: vzdrževanje objektov (npr. redni tehnični pregledi, ojačitev antenskega stolpa RNMP Koper, priprava elektroinstalacij za priklop elektroagregatov idr.), vzdrževanje telekomunikacijskih naprav idr.	67.041
294	Vzdrževanje SW ATDI: vzdrževanje programske opreme ATDI	18.678
267	TV – prekrškovni in inšpekcijski nadzor: tekoče vzdrževanje programske opreme za nadzor programskih vsebin Actus Digital	11.620
317	Javni razpis za mobilne storitve LTE: načrtovanje, postavitve, testiranje tehnološke platforme za dražbo; varnostni pregled aplikacije za dražbo; postavitve virtualnega strežnika; obratovalni stroški ter stroški upravljanja poslovnega prostora za potrebe dražbe idr.	10.383
325	Prenova poslovne informatike: izvedba pregleda obstoječega stanja informacijske podpore poslovnim procesom s predlogom rešitev izboljšav	9.699
213 215 216 219	Naloge, vezane na izvajanje računovodenja (obračun plač in drugih dohodkov, vnos stroškovnih faktur, izdaja odločb o odmeri plačil): vzdrževanje računovodskih programov Pantheon in Grad	6.576
70	Spletni portal Komuniciraj.eu: vzdrževanje spletnega portala	430
SKUPAJ konto 4615		335.725

Tabela 16: Pregled stroškov tekočega vzdrževanja v letu 2014

V primerjavi z letom 2013 se je vrednost stroškov tekočega vzdrževanja povečala za 62.886 EUR oz. za 23,0 %, predvsem zaradi višjih stroškov vzdrževanja komunikacijske opreme in računalnikov (nadgradnje poslovne informatike idr.) ter višjih stroškov vzdrževanja RNMS (npr. prenova elektroinstalacij RNMP Jeruzalem, priprava instalacij za elektro agregata idr.)

STROŠKI POSLOVNIH NAJEMNIN IN ZAKUPNIN

V okviru navedene skupine stroškov agencija izkazuje predvsem stroške najemnin dodatnih potrebnih poslovnih prostorov, najemnin zemljišč za RNMP, stroške nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč ter v določenem manjšem delu stroške dajatev od obračunanih avtorskih honorarjev in sejin, ki bremenijo delodajalca.

DRUGI OPERATIVNI ODHODKI

Pretežni del stroškov v okviru navedene skupine predstavljajo stroški študentskega in pogodbenega dela za potrebe programiranja e-APEK, vzdrževanja spletne strani, zbiranja podatkov o razvoju telekomunikacijskega trga, zagotavljanja recepcijske službe, zagotavljanja pomoči uporabnikom (klicni center) idr. v skupni vrednosti 180.028 EUR ter stroški strokovnih in splošnih izobraževanj v skupni vrednosti 157.173 EUR. Preostali stroški se nanašajo na stroške sejin za delovanje treh svetov (Svet agencije, Svet za elektronske komunikacije, Svet za radiodifuzijo) v skupni vrednosti 75.237 EUR, stroške članarin v mednarodnih in slovenskih organizacijah v skupni vrednosti 19.481 EUR idr.

V primerjavi z letom 2013 se je vrednost drugih operativnih odhodkov povečala za 46.571 EUR oz. za 11,9 %, predvsem zaradi obračunanih novih stroškov sejin za delovanje Sveta agencije, višjih stroškov študentskega in pogodbenega dela predvsem za potrebe programiranja e-APEK in zagotavljanja podpore Svetu za radiodifuzijo ter višjih stroškov izobraževalnih aktivnosti za potrebe dviga usposobljenosti in razvoja zaposlenih

4 URESNIČEVANJE FINANČNEGA NAČRTA

Vsebinsko pojasnilo posameznih prihodkovnih in odhodkovnih računovodskih postavk z vključeno primerjalno analizo z letom 2013 je agencija podala že v okviru predstavitve in razkritij Izkaza prihodkov in odhodkov ter med drugim izpostavila tudi pomembne razlike med obema izkazoma (gl. poglavje XI.3.2 Izkaz prihodkov in odhodkov). V nadaljevanju se agencija v povezavi s predstavitvijo Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka osredotoča predvsem na poročanje o uresničevanju finančnih ciljev, ki jih je določila v računovodskih izkazih ter obrazložitvi programa dela in finančnega načrta za leto 2014.

Dinamika financiranja in porabe v letu 2014 je bila izrazito asimetrična.

Na prihodkovni strani je agencija realizirala prihodke glede na zadnje potrjene tarife, to so bile tarife leta 2012, saj tarife leta 2013 niso bile potrjene. Odločbe o odmeri plačila za leto 2014, so bile tako glede na pridobljeno pravno mnenje, izdane po tarifi leta 2012, šele v drugi polovici leta 2014. V prvi polovici leta se je

agencija tako financirala iz privarčevanih sredstev preteklih let in iz vira administrativnih stroškov izvedbe avkcije.

Na odhodkovni strani se je uporabljal potrjen Program dela in finančni načrt leta 2013 smiselno, pri čemer je agencija sledila dovoljeni maksimalni porabi 1/12 sredstev na mesec, upošteva gospodarnost, učinkovitost, obseg in namen za katerega je agencija ustanovljena, glede na Sklep o ustanovitvi in področno zakonodajo. Omejitev začasnega financiranja je pomenila, da v tem obdobju ni bilo mogoče začeti z novimi nalogami (izvedba javnih razpisov), saj ni bilo zagotovljenih finančnih sredstev.

Obdobje nastanka stroška in obdobje nastanka prihodka je bilo asimetrično. Celotno financiranje je bila prilagojeno izvedbi avkcije, zato je na ostalih projektih varčevala s finančnimi sredstvi, kar je imelo za posledico neporabljenih sredstev in ustvarjene presežke v drugi polovici leta.

Program dela in finančni načrt agencije za leto 2015 je bil potrjen v decembru 2014.

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK			Indeks Tekoče leto/ FN 2014
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2014	
1	2	3	4	5	6	7 = 4/6
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	8.185.860	6.140.694	7.647.195	107,0
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	8.185.860	6.140.694	7.647.195	107,0
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	0	115.036	0	
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	0	115.036	0	
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	115.036	0	
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0	0	
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	0	0	
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0	0	
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	0	
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	0	
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	0	
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	0	
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0	0	
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	8.185.860	6.025.658	7.647.195	107,0
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	8.122.813	5.523.513	7.628.095	106,5
del 7102	Prejete obresti	422	5.510	3.386	5.100	108,0
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	18.462	379	1.500	1.230,8
72	Kapitalski prihodki	425	285	0	0	
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0	0	
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0	0	
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	0	
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	38.790	25.988	12.500	310,3
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	0	472.392	0	
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	0	0	0	
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0	0	0	
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	0	
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	0	0	0	
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0	0	

Tabela 17: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1.1.2014 do 31.12.2014, prvi del, gl. naslednjo stran

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK			Indeks Tekoče leto/ FN 2014
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2014	
1	2	3	4	5	6	7 = 4/6
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	6.234.768	5.344.765	7.848.746	79,4
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	6.234.768	5.344.765	7.848.746	79,4
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.548.014	2.268.134	2.632.272	96,8
del 4000	Plače in dodatki	440	2.361.113	2.065.285	2.467.492	95,7
del 4001	Regres za letni dopust	441	12.253	52.072	8.686	141,1
del 4002	Povračila in nadomestila	442	165.820	148.467	153.988	107,7
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0	0	
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	3.636	0	0	
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	0	
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	5.192	2.310	2.106	246,5
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	381.575	346.598	393.328	97,0
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	203.904	181.512	213.270	95,6
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	167.913	146.719	173.064	97,0
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.459	1.260	1.444	101,0
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.368	2.070	240	986,7
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	5.931	15.037	5.310	111,7
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	2.311.116	2.061.796	3.614.646	63,9
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	1.112.243	963.618	2.101.907	52,9
del 4021	Posebni material in storitve	455	33.976	64.494	33.291	102,1
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	108.180	123.737	122.369	88,4
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	36.360	34.569	31.000	117,3
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	192.624	182.475	216.323	89,0
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	335.000	270.671	309.735	108,2
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	24.878	46.812	31.600	78,7
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	0	
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	0	
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	467.855	375.420	768.421	60,9
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	2.820	0	
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	0	
410	F. Subvencije	466	0	0	0	
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	0	
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	72.703	359.641	0	
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	0	
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	921.360	305.776	1.208.500	76,2
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	1.340	43.030	0	
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	27.800	0	50.000	55,6
4202	Nakup opreme	473	885.957	258.966	746.000	118,8
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0	0	
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0	20.000	
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	78.000	
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	0	
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	6.263	1.800	312.500	2,0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	1.980	2.000	
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	0	
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0	0	0	
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0	0	
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0	0	
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	0	0	0	
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	1.951.092	795.929	0	
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0	201.551	

Tabela 18: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1.1.2014 do 31.12.2014, drugi del

4.1 PRIHODKI

Agencija je v letu 2014 upoštevajoč prilive denarnih sredstev na račun (denarni tok) ustvarila za 8.815.860 EUR prihodkov, in sicer 8.122.813 EUR prihodkov od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe oz. t. i. prihodkov iz rednega poslovanja (99,2 %) zaradi plačil zavezancev iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil, izdanih računov in drugih verodostojnih listin ter 63.047 EUR drugih prihodkov (0,8 %). V primerjavi s finančnim načrtom je agencija ustvarila za 494.718 EUR oz. za 6,5 % več prihodkov iz rednega poslovanja, kot jih je prvotno načrtovala, in sicer predvsem zaradi plačil terjatev s strani zavezancev, ki izhajajo iz izdanih odločb konec leta 2013, izvedenih prvi polovici leta 2014:

- 426.791 EUR oz. 59,1 % več prihodkov iz naslova uporabe številskega prostora (obračunski prihodki leta 2014 znašajo 719.346 EUR);
- 77.461 EUR oz. 2,1 % več prihodkov iz naslova uporabe radijskih frekvenc;
- 6.256 EUR oz. 1,2 % več prihodkov iz naslova izvajanja poštinih storitev.

Agencija je poleg že navedenega presegevanja prihodkovnih ciljev ustvarila tudi za 43.947 EUR oz. za 330,0 % več drugih prihodkov (Oznake za AOP = 422 do 430) od prvotno načrtovanih, in sicer predvsem zaradi:

- večjega obsega prejetih denarnih sredstev iz naslova povračil sredstev iz proračuna Evropske unije (povračila stroškov letalskih kart) v vrednosti 26.290 EUR;
- večjega obsega izterjanih oslavljenih terjatev iz prejšnjih let v vrednosti 16.962 EUR zaradi dosledne in učinkovite izvedbe postopkov izterjave.

Kot je agencija že izpostavila v poglavju XI.3.2 ter navedla v predhodni primerjavi so razlike med obračunskimi (7.529.573 EUR) in evidenčnimi prihodki iz poslovanja (8.122.813 EUR) v letu 2014 predvsem posledica zamika plačil znatnega deleža terjatev s strani zavezancev v letu 2014. Za namen ponazoritve realne in transparentne primerjave gibanja prihodkov ter ugotavljanja vzrokov za dejanska odstopanja med načrtovanimi kategorijami leta 2014 in ustvarjenimi v letu 2014, bo agencija tovrstne vplive, ki nastajajo zaradi denarnega toka, izključila, in v nadaljevanju podala še primerjavo na podlagi obračunskih prihodkov:

	2014	FN 2014	Indeks
Prihodki iz naslova izvajanja poštinih storitev	510.453	509.747	100,1
Prihodki iz naslova odmere plačila številok	719.346	721.807	99,7
Prihodki iz obvestil	1.374.007	1.480.221	92,8
Prihodki iz naslova frekvenc	3.735.532	3.725.511	100,3
Prihodki iz naslova železnice	171.407	171.384	100,0
Prihodki iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe	1.013.425	1.013.425	100,0
Prihodki iz naslova ERDF			
Prihodki iz naslova prodaje nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike	5.403	5.500	98,2
SKUPAJ PRIHODKI OD POSLOVANJA (Oznaka za AOP = 860)	7.529.573	7.627.595	98,7

Vir: Interne računovodske evidence AKOS

Tabela 19: Primerjava doseženih in načrtovanih obračunskih prihodkov od poslovanja agencije

Iz prikaza je razvidno, da je agencija v primerjavi z načrtovanimi obračunskimi prihodki ustvarila za 98.022 EUR oz. 1,3 % manj prihodkov iz rednega poslovanja od načrtovanih, in sicer predvsem zaradi nižjih prihodkov iz naslova obvestil. Vzrok za navedeno nižjo ustvarjeno vrednost izhaja predvsem iz dejstva, da so operaterji, ki so zavezanci za posredovanje prihodkov iz telekomunikacijske dejavnosti, javili nižje prihodke, kar posledično pomeni tudi nižjo odmerjeno obveznost. Agencija je z namenom preveritve javljenih prihodkov pri nekaterih operaterjih začela z obnovo postopka.

4.2 ODHODKI

Agencija je v letu 2014 upoštevala odlive denarnih sredstev z računa (denarni tok) ustvarila za 6.234.768 EUR odhodkov, in sicer 2.929.589 EUR (46,0 %) odhodkov iz naslova plač in drugih izdatkov zaposlenim ter pripadajočih prispevkov delodajalcev za socialno vrednost, za 2.311.116 EUR odhodkov iz naslova nakupov materiala, blaga in storitev (37,1%), za 72.703 EUR transferov neprofitnim organizacijam in ustanovam (1,1 %) ter za 921.360 EUR investicijskih odhodkov (14,8 %). Agencija je v letu 2014 ustvarila skupaj za 1.613.978 EUR oz. za 20,6 % manj odhodkov, kot jih je predvidela v finančnem načrtu. Kot poglavitni razlog za navedeni razkorak agencija izpostavlja predvsem ponavljajočo problematiko nepravočasnega potrjevanja programov dela in finančnih načrtov (PDFN), zaradi česar je agencija v skladu s sklepom o ustanovitvi do izdaje soglasja omejena na uporabo finančnega načrta za preteklo leto, pri čemer je dovoljena maksimalna poraba 1/12 lanskih sredstev preteklega leta mesečno. Ker je Vlada RS k PDFN 2014 podala svoje soglasje šele 16.12.2014, je agencija do navedenega datuma porabljala sredstva ob upoštevanju PDFN 2012 (do 26.2.2014, ko je pridobila soglasje k PDFN 2013) in PDFN 2013, kar je vplivalo na to, da agencija določenih finančno zahtevnejših projektov ni izvedla oz. so se/ se bodo postopki javnega naročanja, povezani z zagotovitvijo njihove izvedbe premaknili na konec leta 2014 oz. v leto 2015. Izvedba določenih projektov/nalog, kot so npr. vzpostavitev sistema za spremljanje kakovosti storitev fiksni in mobilni širokopasovni omrežij, analiza maloprodajnih cen širokopasovnih priključkov, nakupi računalniške opreme idr. je bila vezana tudi na zaposlitve novih sodelavcev oz. na predvideno podporo v obliki študentskega dela. Ker navedeni pogoji niso bili izpolnjeni, se bo njihova izvedba premaknila v leto 2015.

V okviru stroškov dela je agencija ustvarila skupaj za 96.011 EUR oz. za 3,2 % nižje stroške od načrtovanih (Oznaki za AOP = 439 + 447), in sicer predvsem zaradi:

- manjšega obsega izplačil denarnih sredstev zaposlenim zaradi neizvedenih predvidenih zaposlitev dodatnih 14 uslužbencev glede na kadrovske načrte za zadnje 4 mesece leta 2014 (56 človek/mesecev) po povprečni načrtovani plačni postavki 3.050 EUR na zaposlenega v vrednosti 170.800 EUR;
- večjega obsega izplačil denarnih sredstev zaposlenim zaradi sprostitve začasno odloženih napredovanj iz let 2011 in 2012 43-ih uslužbencev agencije v aprilu 2014, ki niso bila prvotno načrtovana – vpliv povečanja bruto I plače iz aprila 2014 glede na bruto I plačo iz marca 2014 znaša cca 5 % oz. povišanje

stroška bruto II plač cca 10.000 EUR/mesečno (prvo povečano izplačilo v maju 2014).

V okviru izdatkov za blago in storitve je agencija ustvarila skupaj za 1.303.530 EUR oz. za 36,1 % nižje stroške od načrtovanih (Oznaka za AOP = 453), in sicer predvsem zaradi:

- nižjih stroškov pisarniškega in splošnega materiala in storitev v vrednosti 989.664 EUR oz. za 47,1 % (Oznaka za AOP = 454) predvsem iz naslova neizvedbe ali delne izvedbe projektov, kot so NGA in GOŠO stroški, NGA BU model Digitalna agenda, omrežna nevtralnost, dostopovna in razdelilna točka, USO razpis, izdelave NGA modela za trg 7, načrtovanja programske podpore za eAPEK+, izdelave FM strategije in koncepta javnih razpisov idr.;
- manjših drugih operativnih odhodkov v vrednosti 300.566 EUR oz. za 39,1 % (Oznaka za AOP = 463) predvsem iz naslova manjšega obsega opravljenih izobraževalnih aktivnosti od predvidenega zaradi neizvedene zaposlitve večjega števila novo zaposlenih.

V okviru tekočih transferov (Oznaka za AOP = 468) je agencija v letu 2014 izvršila še zadnje nakazilo sredstev sodelujočim partnerjem na EU projektu SEE Digi.TV v vrednosti 72.703 EUR. Projekt je bil v letu 2013 že zaključen, vendar je zaradi 6-mesečnih časovnic projekta, po katerih sledi kontrola in poročanje, prišlo do nenačrtovanega zamika denarnega toka v leto 2014.

Agencija je v letu 2014 uresničila za 921.360 EUR oz. 76,2 % načrtovanih investicijskih odhodkov predvsem iz naslova naslednjih investicijskih vlaganj večjih vrednosti:

- nakupov najnovejših merilnih sprejemnikov s programsko opremo za upravljanje z RNMS v vrednosti 793.000 EUR v okviru projekta/naloge Nadgradnje in posodobitve RNMS;
- nakupov strojne računalniške in druge opreme v skupni vrednosti 45.721 EUR v okviru projekta/naloge Podpora uporabnikom in administracija strežnikov;
- nakupov dveh elektro agregatov za lokaciji Jeruzalem in Rašica ter opreme za hlajenje in ogrevanje v skupni vrednosti 15.810 EUR v okviru projekta/naloge Vzdrževanje RNMS;
- nakup strojne računalniške in telekomunikacijske opreme v skupni vrednosti 17.613 EUR v okviru projekta/naloge Javni razpis za mobilne storitve LTE;
- nakupov dveh rabljenih osebnih avtomobilov za potrebe agencije v skupni vrednosti 27.800 EUR (nadomestitev obstoječih starih vozil zaradi previsokih stroškov vzdrževanja).

Izvršena vlaganja so bila nujno potrebna za nemoteno opravljanje dejavnosti agencije. Agencija zaradi nepotrjenega PDFN 2014 in neizvedenega zaposlovanja, s

čimer bi si zagotovila vire oz. zaposlene za delo na novih nalogah in projektih, ni uresničila posameznih večjih investicijskih vlaganj, kot so vzpostavitev sistema za spremljanje kakovosti storitev fiksni in mobilni širokopasovni omrežij v načrtovani vrednosti 148.500 EUR, prenova informacijskega sistema e-APEK+ in strežniškega sistema v načrtovani skupni vrednosti 100.000 EUR ter nakup računalniške opreme za potrebe novo zaposlenih uslužbencev v vrednosti 42.500 EUR.

Številka: 0100-1/2014/3

po pooblastilu št. 0202-1/2015/2- z dne
18.2.2015

Nataša Kocjančič

Poročilo neodvisnega revizorja

Vladi Republike Slovenije, ustanoviteljici Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Ljubljana, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2014, izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter priloge k računovodskim izkazom in druge pojasnjevalne informacije.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi ter za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem računovodskih izkazov, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства, kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto, končano 31. decembra 2014, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije je izdelala letno poročilo za poslovno leto 2014 v skladu z zahtevami Zakona o javnih financah, Zakona o računovodstvu in Sklepa o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

Informacije v poslovnem poročilu so skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Katja Dolinšek
pooblaščenca revizorka

Katarina Sitar Šuštar
partner

Ljubljana, 27. februar 2015

KPMG Slovenija, d.o.o.
4

